Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Kompenzační bonus (jaro 2020) z pohledu správce daně – Územní pracoviště v Náchodě

Bc. Ilona Henclová

© 2022 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Ilona Henclová

Veřejná správa a regionální rozvoj – k. s. Hradec Králové

Název práce

Kompenzační bonus (jaro 2020) z pohledu správce daně – územní pracoviště Náchod

Název anglicky

Compensation bonus (Spring 2020) from the viewpoint of the tax administrator – Territorial Branch in Náchod

---

Cíle práce

Cílem diplomové práce je vyhodnotit nově vzniklý institut kompenzačního bonusu z pohledu platné právní úpravy. Praktická část práce bude zaměřena na ověření teoretických poznatků v praxi vybraného pracoviště správce daně, tedy na existenci daňových řízení evidovaných na územním pracovišti Náchod v první polovině roku 2020 v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2s, která se týkala problematiky kompenzačních bonusů. V závěru práce bude vyhodnocena efektivita dotčené právní úpravy v praxi a budou navržena možná řešení pro zlepšení jak procesu vyplácení kompenzačních bonusů, tak pro nastavení kontrolních mechanismů při ověřování podmínek a podávání žádostí o kompenzační bonus.

Metodika

- shromáždění a prostudování pramenů a literatury pro zpracování zadané práce s využitím metody excerpce

- roztřídění dle předem stanovených klíčových znaků a provedení obsahové analýzy právních textů jednotlivých částí

- získání podkladů pro analytickou část práce – konzultace s odborníky, rozhovory, statistická data

- vyhodnocení získaných dat metodou syntézy pro zpracování aplikační části práce

- sumarizace výsledků, vlastní zjištění

- vyhodnocení, diskuze a závěr s využitím metody komparace teoretické a aplikační části práce

Doporučený rozsah práce

60 – 70

Klíčová slova

kompenzační bonus, bonusové období, subjekt kompenzačního bonusu, správce kompenzačního bonusu, zákon o kompenzačním bonusu

---

Doporučené zdroje informací

KOLEKTIV. Meritum Daň z příjmů 2021. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 8/2020. ISBN 978 80-7598-775-4.

KOLEKTIV. Meritum Mzdy 2021. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2/2021. ISBN 978 80 7676-030-1.

LICHNOVSKÝ, Ondřej. Daňový řád: komentář. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. xx, 1062 stran. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-838-2.

MAKALOVÁ, Danka. Živnostenský zákon a prováděcí nařízení vlády s komentářem: úplné znění podle stavu k 1.1.2019. 1. vydání. Praha: Informační centrum ČKAIT, 2019. 203 stran. ISBN 978-80-88265-09-2.

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

Zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 ZS – PEF

Vedoucí práce

Bc. Mgr. Veronika Jarolínová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 4. 10. 2021

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 19. 10. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 11. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Kompenzační bonus (jaro 2020) z pohledu správce daně" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 10. 3. 2022 _____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí práce JUDr. Bc. Veronice Dodamgoda Arachchige, Ph.D. za účinnou pomoc, ochotu, vstřícnost, a za věcné a konstruktivní připomínky v průběhu a při dokončování diplomové práce.

Kompenzační bonus (jaro 2020) z pohledu správce daně – Územní pracoviště v Náchodě

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá právní úpravou, vývojem a praxí při zavedení institutu kompenzačního bonusu vzniklého v souvislosti se zmírněním negativních dopadů na podnikatelskou činnost, v důsledku vládních opatření souvisejících s rozšířením onemocnění COVID-19 v České republice. Teoretická část obsahuje právní zakotvení kompenzačního bonusu a zachycuje změny, které si aktuální situace vyžadovala a bylo nutné je promítnout do příslušné zákonné normy.

Vlastní práce zachycuje postup správce kompenzačního bonusu v procesu zpracování žádostí. Navazující pasáž je zaměřena na analýzu dat, týkajících se podaných žádostí o kompenzační bonus a objemu poskytnutých kompenzačních bonusů Územním pracovištěm v Náchodě. Následuje analýza získaných dat a jejich komparace v rámci územních pracovišť Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj a jejich porovnání s celorepublikovými údaji.

V závěru práce je provedeno vyhodnocení jednotlivých aspektů kompenzačního bonusu v jejich vzájemné souvislosti a dále jsou na základě uvedeného hodnocení navrženy změny, které by měly nebo mohly přispět k eliminaci zjištěných negativních vlivů.

Klíčová slova: kompenzační bonus, bonusové období, subjekt kompenzačního bonusu, správce kompenzačního bonusu, zákon o kompenzačním bonusu

Compensation bonus (Spring 2020) from the viewpoint of the tax administrator – Territorial Branch in Náchod

Abstract

The thesis deals with the legal regulation, development and practice in the implementation of the institute of compensation bonus incurred in connection with the mitigation of negative impacts on business activities, as a result of government measures related to the spread of COVID-19 in the Czech Republic. The theoretical part contains the legal basis of the compensation bonus and captures the changes that the current situation required and had to be reflected in the relevant legal standard.

The practical part pursues the progress of the compensation bonus administrator in the process of processing applications. The following passage is focused on the analysis of data concerning the submitted applications for compensation bonus and the volume of compensation bonuses provided by the Territorial Branch in Náchod. This is followed by an analysis of the obtained data and their comparison within the territorial Branches of the Tax Office for the Hradec Králové Region and their comparison with nationwide data.

In the conclusion, an evaluation of individual aspects of the compensation bonus is carried out in their mutual connection and further on the basis of this evaluation, changes are proposed that should or could contribute to the elimination of the identified negative effects.

Keywords: the compensation bonus, the bonus period, the subject of compensation bonus, the administrator of compensation bonus, the law on compensation bonus

Obsah

1 Úvod **11**

2 Cíl práce a metodika **12**

2.1 Cíl práce 12

2.2 Metodika 12

3 Teoretická východiska **15**

3.1 Vymezení pojmů daně 15

3.2 Organizace správce daně 15

3.3 Činnost správce daně 17

3.3.1 Správa daní v Automatizovaném daňovém informačním systému 19

3.4 Právní zakotvení institutu kompenzačního bonusu 20

3.4.1 Charakteristika kompenzačního bonusu 22

3.4.2 Vymezení kompenzačního bonusu 31

3.4.3 Žádost o kompenzační bonus 33

3.5 Postup při nesplnění podmínek nároku na kompenzační bonus 35

3.6 Postup v případě neoprávněně vyplaceného kompenzačního bonusu 37

3.6.1 Postup správce daně při vrácení vratitelného přeplatku 38

3.6.2 Postup při zjištění vyplacení kompenzačního bonusu na rizikový účet ... 39

4 Vlastní práce **41**

4.1 Proces zpracování žádostí o kompenzační bonus správcem daně 41

4.2 Proces zpracování žádosti o kompenzační bonus v ADIS 49

4.3 Registrované daňové subjekty v Královéhradeckém kraji 52

4.4 Analýza přijatých žádostí a výše vyplaceného kompenzačního bonusu JARO 2020 55

4.5 Analýza vyměřených kompenzačních bonusů JARO 2020 63

4.6 Podaná zpětvzetí žádostí a rozhodnutí o zastavení řízení JARO 2020 71

4.7 Provedené postupy k odstranění pochybností JARO 2020 72

4.8 Doměřený kompenzační bonus JARO 2020 75

4.9 Podvodné žádosti a neoprávněně vyplacený kompenzační bonus JARO 202076

4.10 Komparace podaných žádostí a vyplacených kompenzačních bonusů za období JARO 2020, PODZIM 2020, JARO 2021 78

5 Zhodnocení a doporučení **85**

5.1 Navrhované změny 88

5.2 Rizika a výhody navržených změn 89

6 Závěr **91**

7 Seznam použitých zdrojů **94**

8 Přílohy 100

Seznam diagramů

Diagram 1 Organizační schéma Územního pracoviště v Náchodě 17

Seznam grafů

Graf 1 Registrované aktivní DS a podané žádosti v rámci FÚ pro KHK 54
Graf 2 Registrované DS a podané žádostí v rámci ÚzP v Náchodě 55
Graf 3 Podané žádosti OSVČ na jednotlivá územní pracoviště 57
Graf 4 Podané žádostí s.r.o. na jednotlivá územní pracoviště 58
Graf 5 Vztah podaných žádostí OSVČ a registrovaných fyzických osob 59
Graf 6 Vztah podaných žádostí s.r.o. a registrovaných s.r.o. 60
Graf 7 Podané žádosti DPP a DPČ na jednotlivá územní pracoviště 61
Graf 8 Podané žádosti na jednotlivá územní pracoviště 62
Graf 9 Vyplacený kompenzační bonus dle žádostí OSVČ (v tis. Kč) 64
Graf 10 Vyplacený kompenzační bonus dle žádostí s.r.o. (v tis. Kč) 65
Graf 11 Vyplacený kompenzační bonus dle žádostí DPP a DPČ (v tis. Kč) 66
Graf 12 Vztah vyplaceného kompenzačního bonusu OSVČ a žádostí OSVČ 67
Graf 13 Vztah vyplaceného kompenzačního bonusu s.r.o. a žádostí s.r.o. 68
Graf 14 Vztah vyplaceného kompenzačního bonusu DPP a DPČ a žádostí DPP a DPČ 69
Graf 15 Vyplacený kompenzační bonus jednotlivými územními pracovišti 70
Graf 16 Podané žádosti KOBO a zpětvzetí žádostí KOBO 71
Graf 17 Podané žádosti KOBO a vydaná Rozhodnutí o zastavení řízení 72
Graf 18 Provedené postupy k odstranění pochybností jednotlivými územními pracovišti 73
Graf 19 Vztah podaných žádostí KOBO celkem a postupů k odstranění pochybností 74
Graf 20 Vyměřený kompenzační bonus a doměřený kompenzační bonus (v tis. Kč) 76
Graf 21 Podvodné žádosti KOBO za období JARO 2020 a PODZIM 2020 77
Graf 22 Neoprávněně vyplacený kompenzační bonus za období JARO 2020 a PODZIM 2020 (v tis. Kč.) 78
Graf 23 Podané žádosti OSVČ, s.r.o., DPP a DPČ za jednotlivá bonusová období ... 80
Graf 24 Vyplacený kompenzační bonus za jednotlivá bonusová období (v tis. Kč) .. 82
Graf 25 Vyplacený kompenzační bonus dle jednotlivých územních pracovišť (v tis. Kč) 83
Graf 26 Vyplacený kompenzační bonus za období JARO 2020, PODZIM 2020, JARO 2021 84

Seznam tabulek

Tabulka 1 Registrované daňové subjekty ke dni 31. 12. 2020 52
Tabulka 2 Aktivní OSVČ a s.r.o. 53

Tabulka 3 Žádosti KOBO dle typu – JARO 2020 56
Tabulka 4 Vyplacený kompenzační bonus – JARO 2020 (v Kč) 63
Tabulka 5 Zpětvzetí žádostí KOBO a Rozhodnutí o zastavení řízení 71
Tabulka 6 Provedené postupy k odstranění pochybností 73
Tabulka 7 Doměřený kompenzační bonus 75
Tabulka 8 Podvodné žádost KOBO a neoprávněně vyplacený kompenzační bonus.. 77
Tabulka 9 Žádosti KOBO dle typu – PODZIM 2020 79
Tabulka 10 Žádosti KOBO dle typu – JARO 2021 79
Tabulka 11 Vyplacený kompenzační bonus – PODZIM 2020 (v Kč) 80
Tabulka 12 Vyplacený kompenzační bonus – JARO 2021 (v Kč) 81
Tabulka 13 Vyplacený kompenzační bonus jednotlivými územními pracovišti (v Kč)83

Seznam obrázků

Obrázek 1 Ukázka obrazovky systému ADIS 20
Obrázek 2 Kompenzační bonusy 2020 – JARO 2020, PODZIM 2020 87
Obrázek 3 Nový kompenzační bonus – JARO 2021 87

Seznam použitých zkratek

ADIS – automatizovaný daňový informační systém

ČR – Česká republika

č. j. – číslo jednací

DPP – dohoda o provedení práce

DPČ – dohoda o pracovní činnosti

DŘ – daňový řád

DS – daňový subjekt

EPO – elektronické podání

FS – Finanční správa

FÚ – finanční úřad

FÚ pro KHK – Finanční úřad pro Královéhradecký kraj

GFŘ – Generální finanční ředitelství

KOBO – kompenzační bonus

MFČR – Ministerstvo financí České republiky

OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná

s.r.o. – společnost s ručením omezeným

ÚzP – územní pracoviště

1 Úvod

V souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 na jaře roku 2020, v jehož důsledku byla vládou České republiky přijata krizová opatření, byl předložen Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky návrh zákona o kompenzačním bonusu, s žádostí o jeho projednání ve zkráceném jednání v rámci vyhlášeného stavu legislativní nouze podle § 99 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, z důvodu potřeby co nejrychleji postiženým podnikatelům poskytnout finanční výpomoc v podobě tzv. kompenzačního bonusu[1].

Zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2[2] (dále jen „zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu) vstoupil v platnost dne 14. 4. 2020 s účinností od 15. 4. 2020.

Působnost k vyřízení žádostí a vyplacení kompenzačního bonusu byla svěřena orgánům Finanční správy České republiky, které mají s vyplácením finančních prostředků zkušenosti v rámci realizace tzv. vratek, které vznikají v důsledku vracení přeplatků na daních, a jež mají rozsáhlou síť finančních úřadů s územní působností prostřednictvím svých územních pracovišť. Rovněž bylo přihlédnuto ke skutečnosti, že finanční úřady v rámci své činnosti spravují daně z příjmů, a tím mají přehled o osobách samostatně výdělečně činných a dalších nejen podnikatelských subjektech. Správce daně postupuje v souladu se zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád [3].

Ustanovení daňového řádu upravují především postup správce daně, jemuž je tímto zákonem stanovena pravomoc konat opatření potřebná ke správnému a úplnému zjištění, stanovení a splnění daňových povinností daňových subjektů, v tomto případě v návaznosti na ustanovení zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu, hovoříme o správci daně jako o „správci kompenzačního bonusu“, daňovém subjektu jako „subjektu kompenzačního bonusu“ a „předmětu kompenzačního bonusu“.

---

[1] ASPI. Wolters Kluwer. Důvodová zpráva k zákonu č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV 2 [online]. [cit. 2021-08-03]. https://www.aspi.cz/products/lawText/7/277383/0/2/duvodova-zprava-c-lit277383cz-duvodova-zprava-k-zakonu-c-159-2020-sb-o-kompenzacnim-bonusu-v-souvislosti-s-krizovymi-opatrenimi-v-souvislosti-s-vyskytem-koronaviru-sars-cov-2.

[2] Zákon č. 159/2020 Sb. o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky.* 9. 4. 2020. Částka 59. ISSN 1211-1244.

[3] Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. § 1. In: *Sbírka zákonů České republiky.* 22. 7. 2009. Částka 87. ISSN 1211-1244.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je vyhodnotit nově vzniklý institut kompenzačního bonusu z pohledu platné právní úpravy, jehož vznik měl souvislost s krizovými opatřeními souvisejícími s výskytem koronaviru SARS CoV-2 v roce 2020. Dílčím cílem je analýza příslušné právní úpravy a navazujících procesů, rozbor podmínek nároku na kompenzační bonus, předmětu a výše kompenzačního bonusu. Analytickým cílem je zjištění kvanta podaných žádostí o kompenzační bonus a objemu vyplacených kompenzačních bonusů za jednotlivá bonusová období a jejich porovnání v rámci jednotlivých územních pracovišť Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj. Následuje podrobnější analýza zpracovaných žádostí o kompenzační bonus, zahájených daňových řízení a postupů v souvislosti s ověřením splnění podmínek a objemu vyplacených a nevyplacených kompenzačních bonusů Územním pracovištěm v Náchodě. V závěru práce bude vyhodnocena efektivita dotčené právní úpravy, právní úprava v praxi a budou navržena možná řešení na zlepšení procesu vyplácení kompenzačních bonusů, nastavení kontrolních mechanismů při ověřování podmínek a podání žádostí o kompenzační bonus.

2.2 Metodika

Teoretická část se bude vztahovat k příslušné legislativě a její analýze. K provedení příslušné analýzy bude nutné shromáždit a prostudovat parametry potřebné pro zpracování práce s využitím metody excerpce. Zároveň formou literárních rešerší zmapovat listinné podklady vztahující se k dané problematice. Získané podklady budou chronologicky roztříděny a následně se provede analýza použitých právních textů. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o nově vzniklý institut, bude nutné vycházet z materiálů vydávaných průběžně především Generálním finančním ředitelstvím.

Aby mohla být vypracována praktická část, budou získány údaje na základě žádosti o poskytnutí informací, na základě poznatků z praxe, z nestandardizovaných rozhovorů se zainteresovanými pracovníky Finanční správy, s využitím informačních systémů a statistických dat. Žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném

přístupu k informacím[4], bude zaslána na Finanční úřad pro Královéhradecký kraj. Předmětem žádosti budou informace týkající se množství podaných žádostí o kompenzační bonus, objemu vyměřených a doměřených kompenzačních bonusů, množství provedených postupů k odstranění pochybností, podaných zpětvzetí žádostí o kompenzační bonus, vydaných rozhodnutí o zastavení řízení, podaných trestních oznámení, neoprávněně podaných žádostí o kompenzační bonus a výše neoprávněně vyplaceného kompenzačního bonusu za jednotlivá územní pracoviště Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj a bonusová období JARO 2020, PODZIM 2020 a JARO 2021.

Metodou syntézy budou postupně vyhodnocována data o registrovaných subjektech získaná z příslušné statistické ročenky a podrobná data poskytnutá Finančním úřadem pro Královéhradecký kraj, vztahující se k žádostem o kompenzační bonus, k objemu vyměřeného kompenzačního bonusu, provedených daňových řízení a postupů a jejich dopad na doměření kompenzačního bonusu a žádostí podaných v rozporu se zákonem.

Jednotlivá zjištění budou sumarizována formou tabulek a graficky znázorněna tak, aby jejich interpretace umožnila dosáhnout jejich objektivního zhodnocení. V MS Excel - Analýza dat - Korelace (statistické funkce), bude realizována korelační analýza za účelem ověření závislosti mezi vybranými sledovanými proměnnými. Vzájemná závislost mezi proměnnými bude znázorněna v bodovém grafu a následně bude vyjádřena korelačním koeficientem. Na základě takto provedených analýz a shromážděných údajů bude dále provedena komparace předmětných dat vztahujících se k podaným žádostem a vyplaceným kompenzačním bonusům Územním pracovištěm v Náchodě v porovnání s dalšími územními pracovišti Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj v návaznosti na údaje zveřejněné Finanční správou, které zachycují vývoj v rámci České republiky.

S využitím metody komparace teoretické a praktické části budou detekovány sporné a problematické oblasti a následně budou navrženy změny vycházející z praktických zkušeností správce daně, jež by měly vést ke zlepšení situace, v případě potřeby zavedení institutu finanční kompenzace v budoucnu.

[4] Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 11. 5. 1999. Částka 39. ISSN 1211-1244.

Zde je nutné zdůraznit, že k dané problematice aktuálně neexistovala dostupná odborná (tištěná) literatura a v době dokončení diplomové práce již příslušná právní norma neplatila. Diplomová práce tedy vychází především z výzkumu, který zahrnoval shromažďování, analýzu získaných dat a informací, za účelem přiblížení dané problematiky. Správce kompenzačního bonusu v době, kdy byl kompenzační bonus poskytován vycházel z právních norem, které aktuálně platily. Dále z metodických pokynů a sdělení vydávaných Generálním finančním ředitelstvím, Sekcí metodiky a výkonu daní a Sekcí právní, které byly neveřejné. Dalším zdrojem, který byl správcem kompenzačního bonusu využíván byly i veřejně dostupné zdroje poskytované Finanční správou, a to konkrétní aktuální informace, stanoviska, tiskové zprávy, upřesnění výkladu problematických oblastí, přístupné na webových stránkách Finanční správy. U internetových odkazů na veřejně dostupné zdroje, které byly v této práci použity, docházelo v krátkých časových intervalech k aktualizacím v souvislosti s existující platnou a účinnou právní úpravou. V době odevzdání této práce tak mohou být některé tyto odkazy nedostupné. Uvedená situace se vztahuje například k internetovým odkazům, jež byly zřízeny Finanční správou za účelem možnosti podání žádostí o kompenzační bonus, a to z důvodu, aby nedocházelo k neoprávněnému podávání žádostí.

3 Teoretická východiska

3.1 Vymezení pojmů daně

Předmětem správy daní, jsou dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, daně, jež jsou součástí příjmu nebo snížení veřejného rozpočtu. Skutečnosti, které zakládají vznik daňové povinnosti, jsou taxativně tímto zákonem vymezeny. Pro účely tohoto zákona se daní dále rozumí peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo poplatek, peněžité plnění, při jehož správě se postupuje podle tohoto zákona a peněžité plnění v rámci dělené správy, ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu. Dle uvedeného ustanovení se do daně zahrnuje rovněž daňový odpočet, daňová ztráta nebo jiný způsob zdanění a příslušenství daně. Jako příslušenství daně jsou označovány úroky, penále, pokuty a náklady řízení přímo vázané na daň vznikající dle zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu[5].

3.2 Organizace správce daně

Finanční správa České republiky je tvořena soustavou správních orgánu, které jsou podřízeny Ministerstvu financí České republiky. S účinností od 1. 1. 2013 je zřízena zákonem č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky [6]. Tvoří ji:

- Generální finanční ředitelství (sídlo v Praze)

- Odvolací finanční ředitelství (sídlo v Brně)

- finanční úřady (14 finančních úřadů s působností a sídlem dle vyšších územních samosprávných celků - krajů) a specializovaný finanční úřad (sídlo v Praze).

Finančními úřady jsou:

- Finanční úřad pro hlavní město Prahu,
- Finanční úřad pro Středočeský kraj,
- Finanční úřad pro Jihočeský kraj,
- Finanční úřad pro Plzeňský kraj,

[5] LICHNOVSKÝ, O., ONDRÝSEK, R., NOVÁKOVÁ, P., KOSTOLANSKÁ, E., ROZEHNAL, T. *Daňový řád: komentář.* 4. vydání, 2021. 1062 s. ISBN 978-80-7400-838-2.
[6] Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky.* 23. 12. 2011. Částka 157. ISSN 1211-1244.

- Finanční úřad pro Karlovarský kraj,
- Finanční úřad pro Ústecký kraj,
- Finanční úřad pro Liberecký kraj,
- Finanční úřad pro Královéhradecký kraj,
- Finanční úřad pro Pardubický kraj,
- Finanční úřad pro kraj Vysočina,
- Finanční úřad pro Jihomoravský kraj,
- Finanční úřad pro Olomoucký kraj,
- Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj,
- Finanční úřad pro Zlínský kraj,
- Specializovaný finanční úřad.

Organizačními útvary jednotlivých finančních úřadů jsou územní pracoviště. Od ledna 2020 bylo 33 územních pracovišť převedeno do optimalizovaného režimu[7]. V rámci Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj byla do tohoto režimu převedena Územní pracoviště v Novém Bydžově, Hořicích, Broumově, Jaroměři, Kostelci nad Orlicí, Dvoře Králové nad Labem. Územnímu pracovišti v Náchodě je podřízeno Územní pracoviště v Broumově a Jaroměři. Územní pracoviště ve Dvoře Králové nad Labem a Územní pracoviště v Kostelci nad Orlicí je podřízeno Územnímu pracovišti v Trutnově, Územní pracoviště v Novém Bydžově a Územní pracoviště v Hořicích pak Územnímu pracovišti v Jičíně.

[7] Finanční správa. Pokyn č. GFŘ-D-41, č. j. 85082/19/7700-10124-011654 ze dne 15.11.2019. [online]. [cit. 2021-08-02]. Dostupný z: https://www.financnisprava.cz/cs/dane/legislativa-a-metodika/pokyny-d/cleneni-podle-dani/danovy-proces/2019.

Diagram 1 Organizační schéma Územního pracoviště v Náchodě

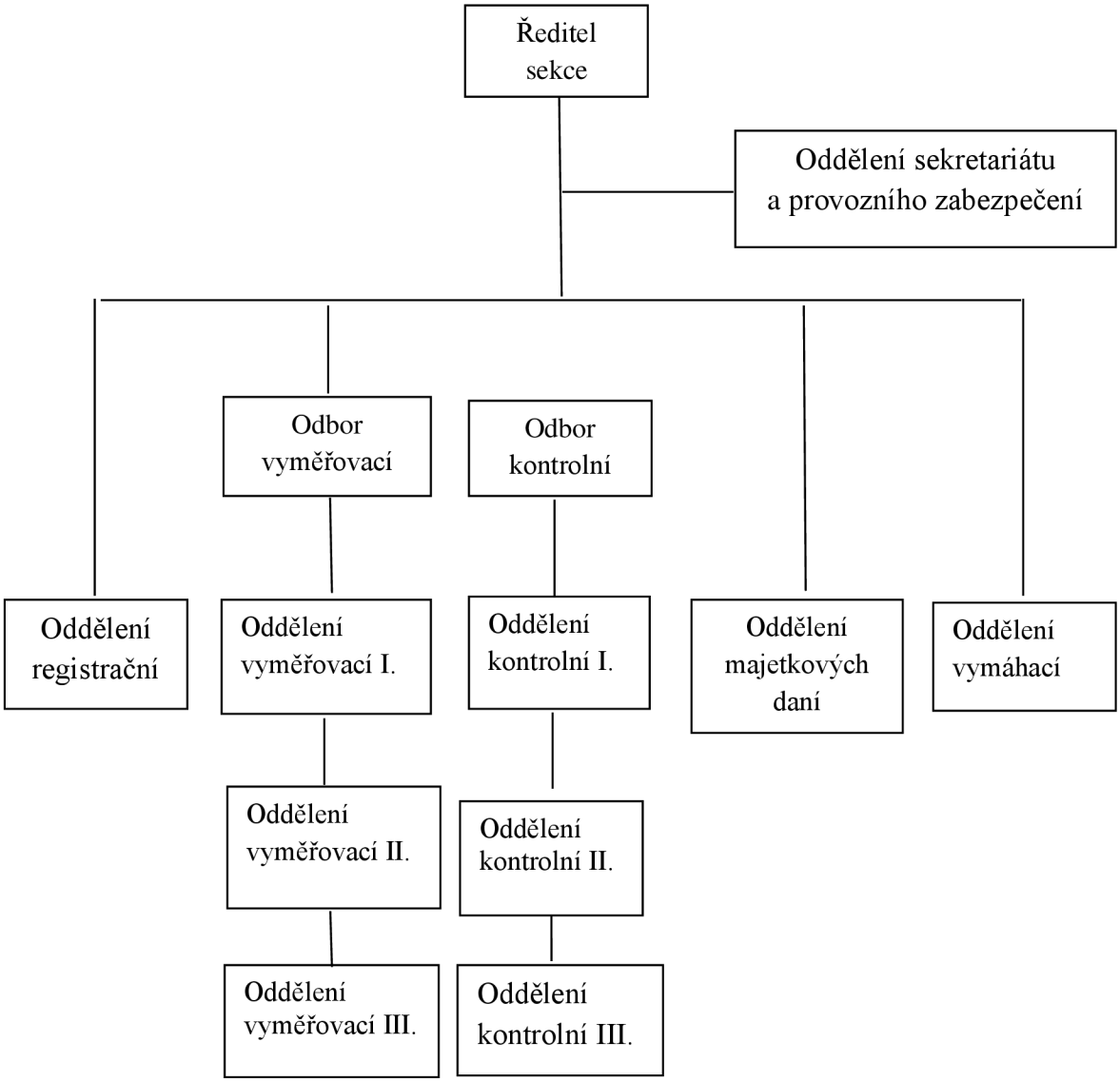

Zdroj: https://www.financnisprava.cz/, vlastní zpracování

3.3 Činnost správce daně

Pro správce daně je při správě daní zásadní a určující zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád[8], který jsou zaměstnanci správce daně dodržovat a bezvýhradně se jím řídit při současném respektování norem vyšší právní síly. Daňový řád zavazuje správce daně jednat podle základních zásad daňového řízení, jež jsou upraveny v daňovém řádu v ustanoveních §§ 5 – 9. Jedná se především o zásadu rychlosti a hospodárnosti,

[8] Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. § 1. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 22. 7. 2009. Částka 87. ISSN 1211-1244.

přiměřenosti a procesní rovnosti, v návaznosti na ústavně zakotvené základní principy demokratického a svobodného státu.

Jak je patrné z výše uvedeného diagramu, na činnosti správce daně se podílí odborní pracovníci z různých odborů a oddělení se specifickým zaměřením. Pro dosažení naplnění cíle správy daní je nutná jejich spolupráce.

Daňový řád upravuje, jak postup správce daně při správě daně, tak i práva a povinnosti daňových subjektu, rovněž i osob, které se na správě daní podílejí nebo se jí účastní. Cíl správy daní lze chápat jako postup ke správnému zjištění daně, jejímu správnému stanovení a zabezpečení její úhrady. Jednotlivá ustanovení daňového řádu musí správce daně použít, není-li správa daní upravena jinak.

Proces správy daní se uplatňuje prostřednictvím dvou základních nástrojů, kterými jsou řízení a postup, mezi nimiž existuje rozdíl, který spočívá v jejich postavení a účelu.

ŘÍZENÍ

Řízení zahrnuje rovněž dílčí řízení a jedná se nesporně o proces komplexní, jehož výsledkem je ucelený výstup v podobě správného zjištění a následného stanovení daně. Pojem daňové řízení je definován ustanoveními daňového řádu a jeho účelem je správné zjištění a stanovení daně s následným zabezpečením její úhrady prostřednictvím dílčích řízení a postupů a tímto je lze chápat spíše jako užší pojem správy daní. Předmětem daňového řízení jsou daně, jež jsou v rámci řízení posuzovány ve vztahu k jednotlivým právním skutečnostem či ke zdaňovacímu období.

Daňové řízení se pak následně člení do jednotlivých dílčích řízení, jejichž výstupem jsou rozhodnutí vydaná správcem daně s ohledem na charakter dílčího řízení[9]. Zde se nacházíme ve dvou základních rovinách, a to v rovině nalézací a platební.

Další jednotlivá řízení, která jsou správcem daně vedena, jsou o mimořádných opravných a dozorčích prostředcích proti rozhodnutím vydaným správcem daně v rámci daňových řízení.

[9] Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. § 101. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 22. 7. 2009. Částka 87. ISSN 1211-1244.

V rovině řízení nalézacího jsou vydávána rozhodnutí, jež se vztahující ke stanovení daně. Rozhodnutí v řízení jsou dále vydávána v souvislosti s placením daní a rozhodnutí o mimořádných opravných a dozorčích prostředcích proti jednotlivým rozhodnutím[10].

POSTUP

Postup může probíhat buď v rámci řízení nebo mimo něj, zpravidla před řízením, a to podle potřeb a povahy požadovaných skutečností. Postup je zaměřen především na získání důkazních prostředků, jež mohou být následně využity v rámci řízení. V rámci jednoho řízení je správce daně oprávněn zvolit k dosažení cíle správy daní i několik postupů.

Mezi tyto postupy při správě daní patří vyhledávací činnost, vysvětlení, místní šetření, daňová kontrola a postup k odstranění pochybností.

3.3.1 Správa daní v Automatizovaném daňovém informačním systému

Pro správu daní používá Finanční správa České republiky, respektive finanční úřady Automatizovaný daňový informační systém, tzv. ADIS. V něm jsou zpracovávána jednotlivá podání fyzických osob podnikatelů i nepodnikatelů a právnických osob dle charakteru tohoto podání, a to daňového např. daňové přiznání, vyúčtování nebo nedaňového např. sdělení, oznámení apod. V ADIS jsou vyhotovována správcem daně i příslušná rozhodnutí a písemností, které souvisejí se správou daní.

V ADIS dochází rovněž k evidenci daní na tzv. osobním daňovém účtu. Předmětem evidencí daní je stanovení, vznik, popřípadě zánik daňových povinností, evidence přeplatků, nedoplatků, zachycují i převody mezi jednotlivými druhy příjmů v rámci osobního daňového účtu. Pro jednotlivé daňové subjekty jsou vedeny osobní daňové účty odděleně pro jednotlivé daňové subjekty a členěny dle druhu daně, např. daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, daň z přidané hodnoty, daň z nemovitosti.

Pro potřeby kompenzačního bonusu pak byly do ADIS zapracovány úlohy umožňující zpracování žádostí o kompenzační bonus, a to pro každý druh žádosti jiná úloha (OSVČ, s.r.o., DPP a DPČ). Došlo ke zřízení nového druhu osobního daňového účtu. Důležité bylo rovněž nastavení přístupů do těchto nově vzniklých úloh pro pracovníky, kteří byli určeni ke zpracování žádostí o kompenzační bonus, neboť obvykle jsou tyto přístupu nastaveny v návaznosti na konkrétní činnost, kterou správce daně vykonává, jakou pozici zastává a

[10] Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. § 134. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 22. 7. 2009. Částka 87. ISSN 1211-1244.

na jakém oddělení. Například pracovníci kontrolního oddělení, kteří byli určeni ke zpracování žádostí, nevystavují běžně platební výměry, tato činnost je charakteristická pro vyměřovací oddělení, avšak v tomto případě, aby mohlo dojít k vyřízení žádosti o kompenzační bonus, bylo nutné přidělit práva, která umožňovala těmto pracovníkům kontrolního oddělení vystavení platebních výměrů[11].

Obrázek 1 Ukázka obrazovky systému ADIS

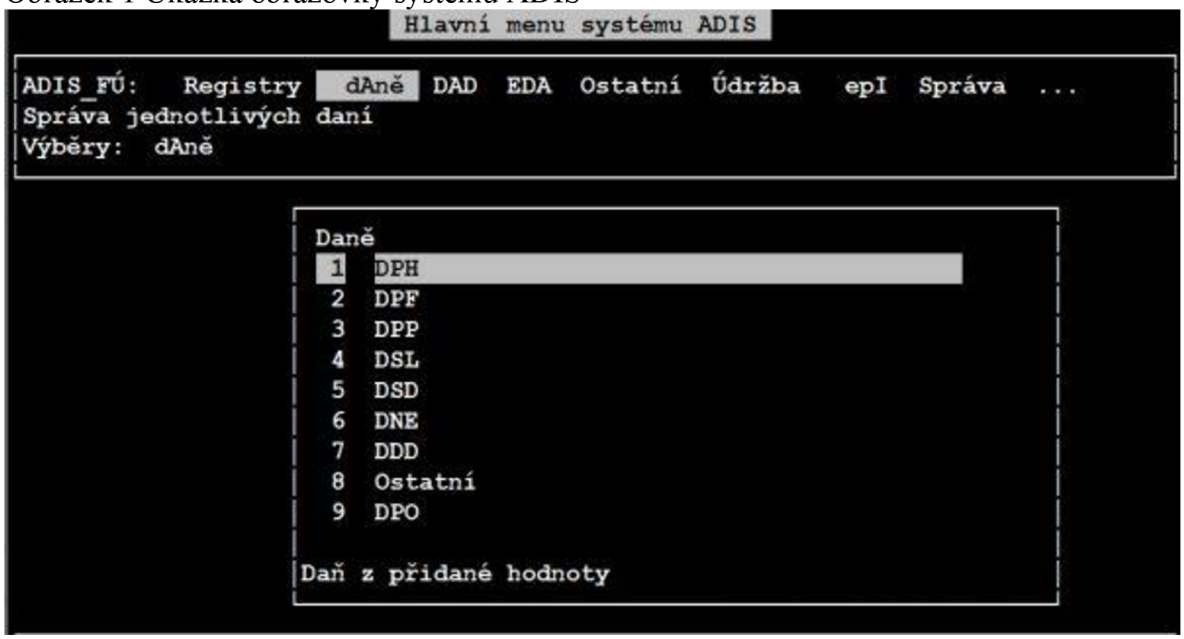

Zdroj: https://archiv.ihned.cz/c7-66622840-oo1d8-c94189555e5996d

3.4 Právní zakotvení institutu kompenzačního bonusu

Jak již bylo výše uvedeno, v souvislosti s krizovými opatřeními souvisejícími s výskytem koronaviru označovaného jako SARS CoV-19, došlo ke vzniku nového institutu tzv. kompenzačního bonusu, který je jako předmět zákona vymezen v ustanovení § 1 zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2. Časový rámec byl svázán s vyhlášením nouzového stavu orgány veřejné moci ode dne 12. března do 11. dubna 2020. V tomto zákoně bylo toto období označováno jako „Bonusové období“, následně došlo k nahrazení slovy „První bonusové období“. Výše kompenzačního bonusu byla stanovena na 500,-- Kč za každý kalendářní den bonusového období.

[11] HENCLOVÁ, I. *Proces zpracování Žádosti o kompenzační bonus pro OSVČ. Seminární práce.* 2020

Správou kompenzačního bonusu byla pověřena Finanční správa České republiky, a to s ohledem na způsob jeho zpracování v procesním režimu správy daní dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, s ohledem na rychlost a snadnou realizovatelnost při zachování elementární spravedlnosti, za účelem zajištění finanční pomoci skutečně zasaženým podnikatelům. Tato skutečnost vycházela rovněž z vymezení kompenzačního bonusu, který byl v této souvislosti chápán jako „daňový odpočet".

Znění předmětného zákona prošlo postupně změnami na základě několika novel v důsledku vyvíjející se situace s ohledem na potřebu zajištění finančních prostředků zasažených osob. Konkrétní právní úpravy se týkaly především určení a specifikace, kdo je považován za subjekt kompenzačního bonusu, v důsledku čehož došlo následně ke změnám v jednotlivých ustanoveních tohoto zákona (např. došlo k prodloužení časového úseku, za který se kompenzační bonus poskytoval, a to do 30. dubna 2020). Jednalo se o následující novely – zákon č. 234/2020 Sb.,[12] zákon č. 262/2020 Sb.,[13] zákon č. 299/2020 Sb.,[14] zákon č. 331/2020 Sb.,[15] kterými se měnil zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2. Poslední znění uvedeného zákona bylo účinné ode dne 7. 8. 2020.

Následně vstoupil dne 13. 11. 2020 v platnost zákon č. 461/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2[16], nazývaný „kompenzační bonus PODZIM 2020", jehož podmínky souvisely s konkrétně zakázanou či omezenou podnikatelskou činností.

---

[12] Zákon č. 234/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 5. 5. 2020. Částka 85. ISSN 1211-1244.

[13] Zákon č. 262/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 27. 5. 2020. Částka 97. ISSN 1211-1244.

[14] Zákon č. 299/2020 Sb., kterým se mění některé daňové zákony v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 a zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 16. 6. 2020. Částka 115. ISSN 1211-1244.

[15] Zákon č. 331/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 22. 7. 2020. Částka 134. ISSN 1211-1244.

[16] Zákon č. 461/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 10. 11. 2020. Částka 189. ISSN 1211-1244.

Jelikož se koronavirová situace nevyvíjela příznivě, s účinností od 27. 2. 2021 vešel v platnost zákon č. 95/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2021[17], nazývaný též jako „nový kompenzační bonus 2021 nebo JARO 2021“. Zde došlo především k navýšení částky kompenzačního bonusu, a to až na 1000,-- Kč na den na základě porovnávání příjmů v období aktuálním, označovaném jako „srovnávané“ s obdobím tzv. „srovnávacím“, kdy se jednalo o příjmy minulých let. Konstrukce výpočtu a podmínky nároku byly pevně stanoveny.

Pro potřeby správce daně byly průběžně vydávány Generálním finančním ředitelstvím, Sekcí metodiky a výkonu daní, Sekcí právní, Metodické pomůcky vztahující se nejen ke zpracování žádostí o kompenzační bonus, ale i k postupům týkajících se zpracování kompenzačního bonusu v automatizovaném daňovém informačním systému (ADIS), který správce daně používá k evidenci daní, vystavování platebních poukazů apod. Jako další pomocný materiál byly Zápisy z jednání kompetentních pracovníků na jednotlivých stupních řízení v rámci Finanční správy, které reagovaly na vyvíjející se situaci a potřebu řešit „sporné“ případy (například přerušení výdělečné činnosti, souběh výdělečné činnosti se zaměstnáním, ošetřovné atd.). Průběžně docházelo k úpravě výkladu ustanovení zákona a vydávání Stanovisek GFŘ k dané problematice.

Finanční správa na svém webu umísťovala pro žadatele o kompenzační bonus aktuální informace a upozornění. Správce kompenzačního bonusu rovněž tento zdroj využíval, neboť zde bylo možné najít konkrétní otázky podnikatelů a odpovědi správce daně, tedy případy z praxe [18] , které byly pro pracovníky správce daně velice užitečné.

Cílem výše uvedeného bylo sjednocení všech postupů správce daně a pomoc při orientaci v nově nastalé situaci. Při absenci pomocných materiálů by správce daně při zpracovávání žádostí o kompenzační bonus neměl dostatek aktuálních informací, které byly nezbytné pro sledování vývoje a změn v souvislosti s vydávanými opatřeními.

3.4.1 Charakteristika kompenzačního bonusu

Cílem kompenzačního bonusu bylo zmírnění dopadů souvisejících se vznikem a rozšířením onemocnění COVID-19 v důsledku vyhlášených vládních opatřeních,

[17] Zákon č. 95/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2021, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 25. 2. 2021. Částka 38. ISSN 1211-1244.
[18] Finanční správa. Nejčastější dotazy a odpovědi ohledně kompenzačního bonusu pro OSVČ [online]. [cit. 2021-09-15]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/media-a-verejnost/nouzovy-stav/kompenzace-osvc/dotazy_ odpovedi/dotazy_a_odpovedi_ke_kompenzacnimu_bonusu-10613.

dopadajících negativně na provozování podnikatelské činnosti, kterými bylo nařízeno uzavření provozoven nebo přijetí opatření vedoucích k omezení kontaktu mezi fyzickými osobami s dopadem na maloobchodní prodej, poskytování služeb a další podnikatelské aktivity. Kompenzační bonus byl tak primárně směřován na osoby samostatně výdělečně činné, pro které bylo podnikání majoritním zdrojem jejich příjmů, s tím, že se jedná o poskytnutí finanční pomoci osobám samostatně výdělečně činným, postižených náhlým výpadkem příjmů v souvislosti s přijatými krizovými opatřeními.

V důsledku nepříznivě se vyvíjející situace následně došlo k rozšíření okruhu osob, jež mohly o kompenzační bonus požádat, a to o fyzické osoby – společníky společností s ručením omezeným založených za účelem dosažení zisku a o osoby, jež vykonávají práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr, za splnění dalších podmínek v zákoně č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu, uvedených.

Dle ustanovení § 6 zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu bylo stanoveno, že kompenzační bonus se spravuje jako daň podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, a je k němu přistupováno jako k vratce daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Správcem kompenzačního bonusu byl tak finanční úřad místně příslušný ke správě daní z příjmů daňového subjektu, který žádost o kompenzační bonus podal. Příslušnost finančního úřadu se řídí ve smyslu ustanovení § 13 daňového řádu trvalým pobytem daňového subjektu a umístěním spisu k dani z příjmů fyzických osob tohoto daňového subjektu.

Na kompenzační bonus, jak již bylo výše uvedeno, bylo aplikováno pravidlo procesního režimu správy daní, a tímto k němu bylo přistupováno jako k daňovému odpočtu.

K vyměření kompenzačního bonusu došlo ex lege (ze zákona), na základě podání žádosti o kompenzační bonus, ve kterém byla výše kompenzačního bonusu uvedena, jednalo se o tzv. samovyměření tak, jak je tomu například u daně z hazardních her nebo u daně z přidané hodnoty. Podstata samovyměření spočívá ve skutečnosti, že nedochází k vydání rozhodnutí správcem kompenzačního bonusu a vstupu autoritativního potvrzení správcem kompenzačního bonusu. Daňový subjekt si pro výpočet kompenzačního bonusu uvádí rozhodné parametry sám. Výhody samovyměření lze spatřovat především v rychlosti řízení a snížení administrativní zátěže [19].

[19] ASPI. Wolters Kluwer. Důvodová zpráva k zákonu č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV 2 [online]. [cit. 2021-08-03]. https://www.aspi.cz/products/lawText/7/277383/0/2/duvodova-zprava-c-lit277383cz-duvodova-zprava-k-

V případě, že dochází k vyměření daně standardním způsobem dle příslušných ustanovení daňového řádu, vystavuje správce daně rozhodnutí o stanovení daně (platební výměr), který je součástí spisu daňového subjektu, popřípadě je doručován daňovému subjektu. U kompenzačního bonusu došlo k „prvovyměření“ resp. samovyměření, o kterém nebylo rozhodováno platebním výměrem, došlo pouze k předepsání vyměřené částky na osobní daňový účet. V tuto chvíli se správce daně pohyboval v platební rovině a daňový subjekt neměl možnost se odvolat. Z uvedeného lze tak dovodit, že v případě, že by nastaly takové skutečnosti, v jejichž důsledku by mělo dojít ke změně výše kompenzačního bonusu, bude správce kompenzačního bonusu kompenzační bonus doměřovat nikoliv vyměřovat, neboť ten se považuje za vyměřený dnem podání žádosti.

V situaci, kdy žadatel o kompenzační bonus změnil či doplnil svoji žádost o kompenzační bonus s tím, že došlo ke změně původně uvedené výše kompenzačního bonusu ještě před jeho předepsáním „prvovyměřením“ na osobní daňový účet, do evidence daní, správce daně tuto skutečnost zohlednil v rámci tohoto předepsání a dodatečný platební výměr nevydával ani žadatele o této změně nevyrozumíval. V případě, že by žadatel s postupem správce kompenzačního bonusu nesouhlasil a cítil se dotčen na svých právech, měl možnost vznést námitku nebo dát podnět na nečinnost správce kompenzačního bonusu.

K doměření kompenzačního bonusu mohlo dojít na základě postupu k odstranění pochybností dle ustanovení § 89 a § 90 daňového řádu, nebo na základě daňové kontroly § 85 a násl. daňového řádu. Následně bylo postupováno v souladu s ustanovením § 147 daňového řádu, kdy došlo k vydání rozhodnutí – dodatečného platebního výměru. Proti rozhodnutí o doměření daně bylo přípustné odvolání dle ustanovení § 109 daňového řádu. [20]

Původní návrh zákona o kompenzačním bonusu obsahoval v ustanovení § 8 týkajícího se vzniku penále a úroku z prodlení, že penále vzniká jako následek doměření kompenzačního bonusu, respektive daně (§ 251 daňového řádu) a současně dochází i k uplatnění úroku z prodlení podle § 252 a násl. daňového řádu za dobu, po kterou osoba disponovala finančními prostředky (kompenzačním bonusem), neoprávněně vylákanými.

---

zakonu-c-159-2020-sb-o-kompenzacnim-bonusu-v-souvislosti-s-krizovymi-opatrenimi-v-souvislosti-s-vyskytem-koronaviru-sars-cov-2.

[20] Generální finanční ředitelství. Sekce právní. *Metodický pokyn ke správě kompenzačního bonusu.* Datum interního zveřejnění: 20. 4. 2020. Následně s platností od 29. 5. 2020 promítnuty změny v důsledku přijaté novely.

V platném znění zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu, v ustanovení § 8 bylo v odstavci 4 uvedeno, že z částky doměřené daně povinnost uhradit penále nevzniká.

Kompenzační bonus se evidoval na samostatném osobním daňovém účtu daňového subjektu. Jeho předepsáním vznikl na předmětném účtu přeplatek, který nebyl podroben tzv. testu vratitelnosti, to znamená, že nebylo možné ho použít na úhradu případných nedoplatků daňového subjektu, a to ani u jiného správce daně. Rovněž bylo výslovně stanoveno, že kompenzační bonus, s ohledem na jeho účel, nepodléhá exekuci a výkonu rozhodnutí.

Kompenzační bonus byl považován za započitatelný příjem, to znamená, že v případě jeho vyplacení subjektu kompenzačního bonusu byl tento zohledněn a došlo k jeho započítání při stanovení nároku na dávky, jež jsou vypláceny podle zákona upravujícího státní sociální podporu - přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, porodné[21] a pomoc v hmotné nouzi v případě stanovení nároku na dávky – příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení[22]. Ostatní dávky státní sociální podpory – rodičovský příspěvek a porodné bylo možné vyplatit v plné výši i při čerpání souběžně s kompenzačním bonusu.

Pobírala-li osoba samostatně výdělečně činná invalidní či starobní důchod nebo čerpala-li peněžitou pomoc v mateřství nejednalo se o překážkou pro čerpání kompenzačního bonusu. Rovněž nárok na „ošetřovné“ pro osoby samostatně výdělečně činné vyplácené Ministerstvem průmyslu a obchodu v rámci dotačního programu „ošetřovné pro OSVČ“ nekolidovalo s nárokem na poskytnutí kompenzačního bonusu.

Naopak nárok na kompenzační bonus nebylo možné žadateli o kompenzační bonus přiznat za těchto situací:

- Obdržel-li subjekt kompenzačního bonusu podporu v nezaměstnanosti (dle zákona upravujícího zaměstnanost), pak mu nárok na kompenzační bonus za kalendářní den, kdy mu podpora byla poskytnuta, nevznikal.
- Nárok na kompenzační bonus rovněž nevznikl subjektu kompenzačního bonusu za kalendářní den, kdy společnost s ručením omezeným, které byl společníkem, obdržela v návaznosti na zaměstnání tohoto společníka podporu, která byla poskytnuta zaměstnavatelům v souvislosti s krizovými opatřeními.

---

[21] Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 26. 5. 1995. Částka 31. ISSN 1211-1244.

[22] Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 14. 3. 2006. Částka 37. ISSN 1211-1244.

- Nárok na kompenzační bonus neměla osoba pracující na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr, v případě souběhu se zaměstnáním v pracovním poměru, ve kterém by byla rovněž účastna nemocenského pojištěn jako zaměstnanec. Výjimka byla připuštěna pouze v případě, že tato osoba vykonávala v rámci bonusového období činnost dobrovolného pracovníka pečovatelské služby nebo činnost pěstouna.
- Za dny, kdy osoba pracující na základě dohody byla účastna nemocenského pojištění z titulu zaměstnání, jako pedagogický pracovník, nebylo možné kompenzační bonus přiznat.

Kompenzační bonus byl původně směřován především k osobám samostatně výdělečně činným. Kdo je považován za osobu samostatně výdělečně činnou najdeme v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v ustanoveních § 420 až 423. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání [23](dále jen „živnostenský zákon“) pak definuje osobu „podnikatele“. Zjednodušeně bychom tuto osobu mohli definovat jako fyzickou osobu, která vykonává svým jménem výdělečnou činnost za účelem dosažení zisku, a to na základě živnostenského nebo jiného oprávnění, popř. bez živnostenského oprávnění.

Ustanovení § 5 živnostenského zákona upřesňuje, kdo je subjekt oprávněný provozovat živnost. Odst. 1 § 5 uvádí: *„Živnost může provozovat fyzická nebo právnická osoba, splní-li podmínky stanovené tímto zákonem (dále jen „podnikatel“); státní povolení k provozování živnosti (dále jen „koncese“) se vyžaduje jen v případech vymezených tímto zákonem. Pojem podnikatel podle živnostenského zákona je nutno odlišovat od pojmu podnikatele definovaného v § 420 ObčZ, kde je „podnikatel“ definován šířeji, než je chápán pojem podnikatel dle živnostenského zákona. Za podnikatele je považován ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem tak činit soustavně za účelem dosažení zisku. Z této definice vyplývá, že živnostenského podnikání je užším pojmem než „činnost podnikatele“ podle ObčZ. Pro oblast působnosti živnostenského zákona je pojem podnikatel používán pro označení osoby, která je oprávněna provozovat živnost, tedy osoba, která má živnostenské oprávnění.“* [24]

[23] Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2. 10. 1991. Částka 87. ISSN 1211-1244.
[24] KUNŠTÁTOVÁ, T., SOLOMONOVÁ. K, DICKELT, F., BALADA, L., *Živnostenský zákon. Komentář*, 2019. ISBN 978-80-7400-731-6.

Právnická osoba je v podstatě uměle, právem vytvořená fiktivní osobu. Vzniká zápisem do obchodního rejstříku a zaniká výmazem z obchodního rejstříku. Právnické osoby podnikají pod svým názvem a právní formou v návaznosti na jejich povinný zápis do obchodního rejstříku. Jejich činnost a základní vztahy upravuje zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Za nejběžnější formu obchodní společnosti lze považovat společnost s ručením omezeným, používající nejčastěji označení „spol. s r.o." nebo „s.r.o."[25].

Hlavní podmínkou nároku na kompenzační bonus bylo, že je poskytován osobě samostatně výdělečně činné. Pro potřeby kompenzačního bonusu byla osoba samostatně výdělečně činná chápána ve smyslu ustanovení § 9 odst. 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění[26], ve znění pozdějších předpisů v návaznosti na skutečnost, zda tato osoba byla či nebyla účastna nemocenského pojištění.

Nárok na kompenzační bonus měla rovněž osoba spolupracující v rámci samostatné výdělečné činnosti v případě, že dle ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů[27], na ní lze rozdělovat příjmy z této činnosti a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení při samostatné výdělečné činnosti viz § 13, která taktéž musela splňovat podmínky uvedené v zákoně č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu, především pak podmínku účasti na důchodovém pojištění.

Dále měli nárok na kompenzační bonus studenti (nejdéle do 26. roku věku, připravující se soustavně na budoucí povolání, po skončení povinné školní docházky), kteří byli považováni za osoby vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, a také osoby pobírající starobní, invalidní nebo částečný invalidní důchod, matky nebo otcové, kteří čerpali peněžitou pomoc v mateřství a zároveň vykonávali samostatnou výdělečnou činnost.

Ve znění zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu, platného do 5. května 2020, byla označována v ustanovení § 2 tohoto zákona, jako „subjekt kompenzačního bonusu" osoba samostatně výdělečná činná v návaznosti na její účasti na důchodovém pojištění, pokud se nejednalo o osobu jež vykonávala činnost, v jejímž důsledku byla účastna nemocenského pojištění jako zaměstnanec a dále splňovala

---

[25] Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů In: *Sbírka zákonů České republiky*. 25. 1. 1995. Částka 34. ISSN 1211-1244.

[26] Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 30. 6. 1995. Částka 41. ISSN 1211-1244.

[27] Zákon č. 586/1992 Sb., České národní rady o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 20. 11. 1992. Částka 117. ISSN 1211-1244.

podmínku, že byla osobou samostatně výdělečně činnou podle zákona upravující důchodové pojištěna ke dni 12. března 2020 nebo byla osobou, jejíž samostatně výdělečná činnost byla přerušena po 31. srpnu 2019.

Zákonem č. 234/2020 Sb., došlo k prvním změnám v ustanoveních zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu. Jako zásadní lze považovat změnu v ustanovení § 2 zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu týkající se „další osoby", která se mohla stát subjektem kompenzačního bonusu a o kompenzační bonus mohla požádat. Jednalo se o osobu, která se vedle samostatné výdělečné činnosti věnovala v rámci zaměstnání činnosti pedagogické, a z titulu tohoto zaměstnání byla účastna nemocenského pojištění. Jednalo se o osoby vykonávající činnost dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, např. učitel, vychovatel, asistent pedagoga, popřípadě zaměstnanec vykonávající pedagogickou činnost nejen ve školách, ale i v zařízeních sociálních služeb, šlo tedy o jakousi výjimku pro tyto osoby.

Novelou, která vstoupila v platnost dne 27. května 2020 a jež nabyla účinnosti dnem následujícím po dni vyhlášení zákona č. 262/2020 Sb.,[28] byl rozšířen původní zákon č. 159/2020 Sb. o ustanovení § 2a, ve kterém byly stanoveny podmínky pro další subjekt kompenzačního bonusu, kterým se staly fyzické osoby, které byly společníky společností s ručením omezeným založených za účelem dosažení zisku. Bylo však nutné splnit další zákonné podmínky, a to, že společnost s ručením omezeným má nejvýše dva společníky, kteří jsou fyzickými osobami, a jejich podíl ve společnosti není představován kmenovým listem nebo jsou společníky, kteří jsou členy jedné rodiny. I v tomto případě bylo podmínkou, že jejich podíl ve společnosti není představován kmenovým listem. Pro určení, koho lze považovat za členy jedné rodiny, se vycházelo z tzv. „subjektivní rodiny" a relevantní byly pouze taxativně uvedené příbuzenské vztahy v návaznosti na splnění podmínky § 2b odst. 3 zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu (příbuzný v řadě přímé – sourozenec, manžel, partner – dle zákona upravujícího registrované partnerství). V případě, že subjektem kompenzačního bonusu byl společník společnosti s ručením omezeným, musel splňovat další zákonné podmínky, specifické právě pro společníky s.r.o, mezi které patřilo například, zda tato osoba byla ke dni 12. března 2020 daňovým rezidentem České republiky nebo nerezidentem České republiky

[28] Zákon č. 262/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 27. 5. 2020. Částka 97. ISSN 1211-1244.

(§ 2a odst. 4 písm. b) zákona o kompenzačním bonusu), který však splňuje podmínky pro uplatnění snížení daně dle ustanovení § 35ba odst. 2 zákona o daních z příjmů[29]. Další specifickou podmínkou pak byla výše obratu za skončené zdaňovací období daně z příjmů právnických osob bezprostředně přecházející bonusovému období překračující částku 180.000,00 Kč[30]. V případě, že byl subjektem kompenzačního bonusu společník, který byl ve více společnostech s ručením omezeným, nárok na kompenzační bonus mu vznikal za kalendářní den pouze jednou.

V průběhu vyplácení kompenzačního bonusu byl Ministerstvem financí změněn výklad pro posouzení vztahů členů jedné rodiny, jako společníky společnosti s ručením omezeným. Původní výklad požadoval podmínku tzv. „jedné rodiny". Bylo posuzováno, zda společníci společnosti s ručením omezeným splňují podmínku, spočívající ve skutečnosti, že každý jednotlivý člen rodiny je ve vztahu ke každému dalšímu členovi rodiny. Nový výklad podmínku vztahů členů rodiny upravil, a to tak, že podmínka vztahu mezi členy rodiny je naplněna i v případě tzv. „subjektivní rodiny". Tento změněný výklad vycházel z pohledu, že každý společník má kolem sebe subjektivní rodinu, i když osoby blízké mohou mít subjektivní rodinu odlišnou – *rodiče manželky nespadají do subjektivní rodiny jejího manžela, ačkoli on sám je součástí její subjektivní rodiny spolu s jejími rodiči.* Podmínkou tedy bylo, aby součástí alespoň jedné subjektivní rodiny byly všichni společníci, respektive postačilo, pokud alespoň jeden společník měl příbuzenský vztah ke všem zbývajícím společníkům. Následně, po změně výkladu, mohly subjekty kompenzačního bonusu podat novou žádost o kompenzační bonus, v případě, že původní nebylo vyhověno[31].

Okruh osob, jež mohly požádat o kompenzační bonus, byl rozšířen v návaznosti na přijetí novely zákona č. 331/2020 Sb., o osoby vykonávající práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr (dohody o provedení práce, dohody o pracovní činnosti) - § 2aa. Tyto pracovně právní vztahy mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, upravuje a definuje zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen „zákoník práce"). V ustanovení § 75 zákoníku práce jsou uvedeny podmínky pro uzavření dohody o provedení práce, v § 76 pro uzavření dohody o pracovní činnosti.

---

[29] Zákon č. 586/1992 Sb., České národní rady o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 20. 11. 1992. Částka 117. ISSN 1211-1244.
[30] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 12. 12. 1991. Částka 107. ISSN 1211-1244.
[31] Generální finanční ředitelství. Sekce metodiky a výkonu daní. Praha. *Metodický pokyn k prověřování náležitostí žádosti o kompenzační bonus společníkům malých s.r.o.* Datum interního zveřejnění: 29. 5. 2020.

Podmínky účasti zaměstnanců na nemocenském pojištění je upraveno zákonem č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů [32]. Zákonem je určena výše rozhodného příjmu, která zakládá účast na nemocenském pojištění. V případě zaměstnanců pracujících na základě dohody o provedení práce je rozhodující výše zúčtovaného příjmu v částce vyšší než 10 000,-- Kč. Účast zaměstnanců na pojištění je pouze v kalendářních měsících po dobu trvání dohody, do nichž jim byl zaměstnavatelem započitatelný příjem z dohody o provedení práce v uvedené výši zúčtován. Osoby, jež vykonávají zaměstnání malého rozsahu, jedná se většinou o dohody o pracovní činnosti, jsou pojištěni v měsících, kdy jejich započitatelný příjem z tohoto zaměstnání činil alespoň 3 000,-- Kč.

Nárok na kompenzační bonus mohl této osobě vzniknout pouze jednou, i když vykonávala činnost na základě více dohod. Tyto osoby, subjekty kompenzačního bonusu, mohly žádost o kompenzační bonus podat za bonusové období 12. 3. až 8. 6. 2020, avšak za splnění přesně vymezených podmínek. Např. osoba měla uzavřenu dohodu o práci konanou mimo pracovní poměr ke dni 11. 3. 2020, pracovala alespoň 4 z 6 měsíců v tzv. rozhodném období od 1. 10. 2019 do 31. 3. 2020 a v důsledku této „dohody" byla účastna nemocenského pojištění alespoň 4 kalendářní měsíce.

Předmět kompenzačního bonusu pak byl pro tyto osoby, vykonávající práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr upraven v ustanovení § 3a. Pro tyto subjekty kompenzačního bonusu byla opět rozhodující podmínka účasti na nemocenském pojištění v kalendářním měsíci, v němž nastal den, za který se kompenzační bonus poskytoval v návaznosti na skutečnosti, které mohly nastat ze strany zaměstnavatele nebo subjektu kompenzačního bonusu v důsledku přijatých opatření COVID-19. U zaměstnavatele se jednalo zejména o uzavření, popřípadě omezení provozu provozovny, omezení poptávky (výrobky, služby), ukončení nebo omezení dodávek či služeb potřebných k výkonu podnikatelské činnosti nebo mohlo dojít ze strany zaměstnavatele k ukončení uzavřené dohody v souvislosti s koronavirovou krizí. Na straně subjektu kompenzačního bonusu se mohlo jednat například o karanténu v souvislosti s covidem nebo o péči o dítě nebo jiného člena domácnosti.

[32] Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 14. 3. 2006. Částka 64. ISSN 1211-1244.

Ustanovení § 7a taxativně uvádí, v návaznosti na ustanovení § 2aa a § 7 zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu, jaké další náležitosti musela žádost o kompenzační bonus v případě osoby vykonávající činnost na základě uzavřené dohody o práci konané mimo pracovní poměr obsahovat.

3.4.2 Vymezení kompenzačního bonusu

Za předmět kompenzačního bonusu byl obecně považován výkon samostatné výdělečné činnosti, v kalendářním měsíci, ve kterém nastal den, za který se kompenzační bonus poskytoval. Jelikož se výkon samostatné výdělečné činnosti posuzoval k celému kalendářnímu měsíci, lze konstatovat, že předmět kompenzačního bonus nastal či nenastal vždy pro všechny dny týkající se daného měsíce v rámci bonusového období, avšak v návaznosti na splnění dalších podmínek.

Materiální podmínka byla vázána na skutečnost, zda samostatná výdělečná činnost byla zcela či z části znemožněna v důsledku přijatých krizových opatření. Zejména se jednalo o následující důvody:

- subjekt kompenzačního bonusu byl nucen uzavřít provozovnu či omezit provoz této provozovny

- subjektu kompenzačního bonusu nebo jeho zaměstnanci byla nařízena karanténa (Rozhodnutí o nařízené karanténě byla vydávána hygienickými stanicemi)

- péče o dítě subjektu kompenzačního bonusu nebo péče o dítě jeho zaměstnance, chápáno jako překážka v práci (souviselo s uzavřením škol)

- omezení poptávky po službách nebo výrobcích subjektu kompenzačního bonusu

- ukončení, popřípadě omezení služeb nebo dodávek subjektu kompenzačního bonusu pro výkon jeho samostatné výdělečné činnosti[33].

Nárok na kompenzační bonus neměl subjekt kompenzačního bonusu v případě, že byl veden v evidenci úřadu práce a pobíral podporu v nezaměstnanosti podle zákona upravujícího zaměstnanost[34]. Konkrétně došlo k vyloučení nároku kompenzačního bonusu za kalendářní den, kdy dávku obdržel.

---

[33] Zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 9. 4. 2020. Částka 59. ISSN 1211-1244.

[34] Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 13. 5. 2004. Částka 143. ISSN 1211-1244.

Materiální kritérium bylo kvantifikováno pomocí ukazatele, kterým byl primárně příjem osoby samostatně výdělečně činné, který nedosáhl v důsledku přijatých opatření výši odpovídající alespoň 90 % jejího příjmu z obdobné samostatné výdělečné činnosti za tři obdobné kalendářní měsíce v kalendářním roce předcházejícím konci bonusového období.

Další podmínkou bylo dosažení příjmů z obdobné samostatné výdělečné činnosti v roce 2019 nejméně 180 000,00 Kč, v návaznosti na zacílení poskytovaného kompenzačního bonusu těm podnikatelům, kteří již v příslušném oboru podnikali a za standardních podmínek dosahovali zisku a vyplacení kompenzačního bonusu by tak pro ně neznamenalo nedůvodné zvýhodnění.

V případě, kdy subjektem kompenzačního bonusu byla osoba samostatně výdělečně činná nebo společník malého s.r.o. byla výše kompenzačního bonusu po celou dobu platnosti zákona č. 159/2002 Sb., o kompenzačním bonusu, stanovena na 500 Kč za každý kalendářní den bonusového období.

Pro osoby vykonávající práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr byla stanovena výše kompenzačního bonusu 350 Kč v návaznosti na novelu zákona č. 331/2020 Sb., § 4 odst. 2.

V prvním znění tohoto zákona bylo období od 12. března do 30. dubna 2020 označeno jako „bonusové období“, které odpovídalo nouzovému stavu vyhlášenému dne 12. března 2020 vládou České republiky. V důsledku vývoje pandemické situace došlo ke změně v ustanovení § 5 zákona. Zde můžeme hovořit o jakémsi „rozšíření období či prodloužení doby“ po kterou bylo možné žádat o kompenzační bonus.

Zákonem č. 234/2020 Sb. došlo ke změnám v zákoně č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu, a to v ustanovení § 5, týkajícího se bonusových období. V důsledku aktuální situace bylo „zavedeno“ další bonusové období tzv. „Druhé bonusové období“ od 1. května do 8. června 2020 - § 5 odst. 2 a v odstavci 3 § 5 hovoříme o „Třetím bonusovém období“, které je charakterizováno následovně: *„Třetím bonusovým obdobím je období, které může stanovit vláda nařízením v rámci období od 9. června do 31. srpna 2020, a to pro ty dny, kdy trvají krizová opatření podle § 1 omezující zcela nebo zčásti výkon samostatné výdělečné činnosti.“* [35]

[35] Zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky.* 9. 4. 2020. Částka 59. ISSN 1211-1244.

Z výše uvedeného vyplývá, že maximální částka, o kterou bylo možné v rámci Žádosti o kompenzační bonus žádat činila:

- v Prvním bonusovém období 25.000 Kč
- v Druhém bonusovém období 19.500 Kč.

Subjekt kompenzačního bonusu mohl požádat o vyplacení kompenzačního bonusu za celé „bonusové období" popřípadě za jeho část v případě, že nesplňoval zákonné podmínky. Žádost o kompenzační bonus bylo možné podat jak jednotlivě za bonusové období, tak i za obě bonusová období zároveň. Každé bonusové období však bylo posuzováno zvlášť.

3.4.3 Žádost o kompenzační bonus

Jak již bylo v kapitole 3.4 uvedeno, na kompenzační bonus byla aplikována pravidla procesního režimu správy daní. Obsah žádosti o kompenzační bonus byl tak upraven obecnými náležitostmi podání dle ustanovení § 70 daňového řádu, to znamená, že z podání muselo být zřejmé, čeho se týká, kdo jej činí, co se navrhuje. Obecně se podáním daňového subjektu rozumí úkon zúčastněné osoby na správě daní, jež směřuje vůči správci daně. Podání má hmotný charakter a v tomto případě bylo úzce svázáno s podáním žádosti o kompenzační bonus. Tímto bylo zahájeno daňové řízení v rovině nalézací, viz ustanovení § 91 odst. 1 daňového řádu. Při stanovení daně, respektive výše kompenzačního bonusu, vycházel správce daně z podání konkrétní žádosti o kompenzační bonus.

Žádost o kompenzační bonus však musela obsahovat kromě obecných náležitostí, další povinné náležitosti, jež byly taxativně uvedeny v zákoně č. 159/2020 Sb., o KOBO, Mezi tyto náležitosti patřilo:

1. čestné prohlášení, kterým žadatel osvědčoval, že splňuje podmínky nároku na vznik kompenzačního bonusu, které muselo být opatřeno vlastnoručním podpisem žadatele
2. uvedení účtu (v české měně), na který měl být kompenzační bonus vyplacen (žadatel o kompenzační bonus nemusel být majitelem jím uvedeného účtu)
3. identifikaci společnosti s ručením omezeným, jejíhož výkonu činnosti se týká předmět kompenzačního bonusu

Co se týkalo podpisu samotné žádosti o kompenzační bonus, zde bylo přípustné, aby žádost o kompenzační bonus byla podepsána zástupcem daňového subjektu, avšak v návaznosti na jemu udělenou plnou moc pro účely podání této žádosti.

Lhůta pro podání žádosti o kompenzační bonus byla do 60 dnů od skončení bonusového období. Tato lhůta běžela samostatně pro každé jednotlivé bonusové období zvlášť. V situaci, kdy nebyla žádost v této lhůtě podána, nárok na kompenzační bonus nebylo možné přiznat.

Nárok na kompenzační bonus mohl vzniknout ze tří potenciálních titulů. Z titulu osoby samostatně výdělečně činné, společníka společnosti s ručením omezenýma osoby vykonávající práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr. Typy žádostí o kompenzační bonus, rovněž jejich obsah, tak byly v této souvislosti rozděleny dle titulu v návaznosti na subjekt kompenzačního bonusu a platnost „aktuální“ novely:

- Žádost o poskytnutí kompenzačního bonusu pro OSVČ,
- Žádost o pomoc společníkům malých s.r.o.,
- Žádost o pomoc osobám vykonávajícím práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr.

Žádost o kompenzační bonus se podávala na finanční úřad, který byl aktuálně místně příslušný ke správě daně z příjmů fyzických osob, v případě, že subjektem kompenzačního bonusu byla osoba samostatně výdělečně činná a osoba vykonávající práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr.

Podával-li žádost společník společnosti s ručením omezeným, pak měla žádost směřovat na územní pracoviště finančního úřadu s vazbou na místo trvalého pobytu tohoto společníka, jako fyzické osoby, to znamená, na územní pracoviště, kam tato osoba podává vlastní daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob a kde by měl být umístěn spis k dani z příjmů fyzických osob, této osoby. Žadatelem nemohla být právnická osoba. Bližší informace k podání žádosti o kompenzační bonus v případě „žadatele - společníka “, bylo možné nalézt v Pokynu č. GFŘ-D-41[36]. Byla-li žádost podána u nepříslušného správce daně, pak došlo k jejímu postoupení k příslušnému správci daně (územnímu pracovišti). K dispozici byl interaktivní formulář, a to nejenom na portálu Finanční správy.

[36] Finanční správa. *Pokyn č. GFŘ-D-41, č. j. 85082/19/7700-10124-011654 ze dne 15.11.2019.* [online]. [cit. 2021-08-02]. Dostupný z: https://www.financnisprava.cz/cs/dane/legislativa-a-metodika/pokyny-d/cleneni-podle-dani/danovy-proces/2019.

Žádost bylo možné podat i jinak, bez použití tohoto formuláře, podmínkou však bylo, aby obsahovala požadované náležitosti.

Žádost o kompenzační bonus, byla-li v listinné podobě, bylo umožněno podat osobně na podatelnu územního pracoviště příslušného finančního úřadu, prostřednictvím sběrného boxu (ty byly umístěny na jednotlivých územních pracovištích) nebo prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. V případě elektronického podání žádosti pak prostřednictvím datové schránky nebo e-mailem na e-mail podatelny územního pracoviště příslušného finančního úřadu (zaslaná elektronická kopie žádosti musela obsahovat vlastnoruční podpis žadatele), popřípadě prostřednictvím aplikace EPO na Daňovém portálu Finanční správy,

V případě podání v listinné podobě nebo e-mailem bylo nutné, aby žádost o kompenzační bonus byla opatřena vlastnoručním podpisem. Podání odeslané prostřednictvím datové schránky nebo podání žádosti o kompenzační bonus datovou zprávou, které bylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem, mělo účinky vlastnoručního podpisu.

Žádost bylo možné podat i v zastoupení na základě plné moci, tzn., že byla opatřena podpisem zástupce, avšak čestné prohlášení, které bylo povinnou přílohou žádosti o kompenzační bonus, muselo být podepsáno tím, komu měl být kompenzační bonus přiznán.

Lhůta pro podání žádosti o kompenzační bonus za První bonusové období byla nejpozději do 29. 6. 2020, za Druhé bonusové období do 7. 8. 2020. Za situace, kdy byla podána žádost o kompenzační bonus za obě bonusová období současně, lhůta pro podání byla do 29. 6. 2020.

Lhůta pro podání žádosti o kompenzační bonus byla prekluzivní, což znamená, že její podání po této lhůtě bylo považováno, dle ustanovení § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu, za právně nepřípustné. V takovémto případě správce daně zastavil řízení o této žádosti [37].

3.5 Postup při nesplnění podmínek nároku na kompenzační bonus

V případě, kdy při kontrole žádosti o kompenzační bonus vznikly správci kompenzačního bonusu pochybnosti o údajích uvedených v žádosti, o jejich správnosti,

[37] Generální finanční ředitelství. Sekce právní. Praha. *Metodický pokyn ke správě kompenzačního bonusu.* Datum interního zveřejnění 29. 5. 2020.

průkaznosti, úplnosti či pravdivosti. Jednalo se typicky o situaci, kdy měl správce daně pochybnosti, zda je předmět kompenzačního bonusu zcela naplněn, kapitola 3.4.3 Předmět kompenzačního bonusu. Postup k odstranění pochybností byl zahájen vydáním, respektive oznámením výzvy k odstranění pochybností v souladu s ustanovením § 89 odst. 1 daňového řádu. V předmětné výzvě správce kompenzačního bonusu uvedl konkrétní pochybnosti o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti údajů uvedených na podané žádosti o kompenzační bonus tak, aby mohl subjekt kompenzačního bonusu doložit důkazní prostředky, které by pochybnosti správce kompenzačního bonusu odstranily. Správce daně byl oprávněn využít informace, vztahující se k osobě žadatele o kompenzační bonus, získané z jemu přístupných databází např. ADIS, „kukátko ČSSZ“, živnostenský rejstřík, obchodní rejstřík apod. nebo údajů z podaných tvrzení daňového subjektu, jako bylo daňové přiznání k dani z příjmů fyzických či právnických osob a v neposlední řadě i informací a sdělení samotného subjektu kompenzačního bonusu v rámci jeho neformálního kontaktování.

Správce kompenzačního bonusu byl povinen se při zahájení postupu k odstranění pochybnosti řídit a postupoval v souladu s ustanovením § 89 daňového řádu a dalšími souvisejícími ustanoveními. Především se jednalo o splnění zákonných podmínek, za kterých může být postup k odstranění pochybností zahájen, aby nemohlo dojít k jeho vyhodnocení jako nezákonného zásahu do práv subjektu kompenzačního bonusu, respektive daňového subjektu. Z předmětného ustanovení vyplývá, že správce daně není oprávněn postup k odstranění pochybností zahájit při absenci skutkové podstaty, pochybnosti správce daně by měly mít reálné opodstatnění.

Výsledek postupu k odstranění pochybností pak závisel na skutečnosti, zda došlo k odstranění pochybností správce kompenzačního bonusu zcela, částečně či nikoliv. Bylo-li zjištěno, že žadatel nárok na kompenzační bonus měl, došlo k zastavení doměřovacího řízení, ustanovení § 106 odst. 1 písm. f) daňového řádu a žadateli byla celá požadovaná částka kompenzačního bonusu vyplacena. Bylo-li zjištěno, že žadatel neměl nárok na kompenzační bonus v „plné výši“, pak došlo k doměření daně, konkrétně vystavení dodatečného platebního výměru ve výši rozdílu původně vyměřeného a částky nově zjištěného kompenzačního bonusu, na který měl žadatel prokazatelně nárok.

Nebyl-li nárok na kompenzační bonus žadatelem prokázán, dodatečným platebním výměrem správce kompenzačního bonusu „daň“ doměřil [38].

[38] Generální finanční ředitelství. Sekce právní. Praha. *Metodický pokyn ke správě kompenzačního bonusu.* Datum interního zveřejnění 29. 5. 2020.

3.6 Postup v případě neoprávněně vyplaceného kompenzačního bonusu

V situaci, kdy došlo správcem daně k vyplacení kompenzačního bonusu a následně bylo zjištěno, ze strany správce kompenzačního bonusu, že byl subjektem kompenzačního bonusu nárokován neoprávněně, následovalo nejprve neformální kontaktování osoby žadatele, nejčastěji telefonicky. Další způsob, který správce kompenzačního bonusu využíval, bylo zaslání „Sdělení", prostřednictvím kterého informoval žadatele o jím zjištěné skutečnosti, která nárok na kompenzační bonus vylučovala.

V předmětném „Sdělení" byl žadatel upozorněn, mimo jiné, že v návaznosti na ustanovení § 6 zákona o kompenzačním bonusu, kdy je kompenzační bonus spravován dle daňového řádu jako daň, bude po zaslaném upozornění na nevrácený neoprávněně vyplacený kompenzačního bonusu ze strany správce kompenzačního bonusu (správce daně) pohlíženo jako na úmyslné krácení daně s možnými trestněprávními následky.

V případě, že subjekt kompenzačního bonusu sám zjistil skutečnosti nebo vyhodnotil, že nesplnil podmínky nároku na kompenzační bonus, částku neoprávněně vyplaceného kompenzačního bonusu vrátil zpět na účet správce kompenzačního bonusu a zároveň zaslal o této skutečnosti oznámení. Mohlo dojít k vrácení celého nebo částečně vyplaceného kompenzačního bonusu.

Následně došlo k doměření daně, vystavení dodatečného platebního výměru a rovněž k zaevidování předmětné skutečnosti na osobním daňovém účtu daňového subjektu.

Rovněž mohla nastat situace, kdy subjekt kompenzačního bonusu zjistil, že nesplňuje podmínky nároku na kompenzační bonus ještě před jeho „samovyměřením" a předepsáním na osobní daňový účet, byl žadatel oprávněn podat Zpětvzetí své žádosti. Správce kompenzačního bonusu následně v souladu s ustanovením§ 106 odst. 1 písm. a) daňového řádu rozhodnutím zastavil řízení.

K zastavení řízení dle ustanovení § 106 odst. 1 písm. b) přistoupil správce kompenzačního bonusu v případě, kdy šlo o zjevně právně nepřípustné podání. Typicky se jednalo o situace, kdy správci daně byly známy objektivní skutečnosti, které nárok na kompenzační bonus vylučovaly, např. žadatel nebyl ke dni 12. března 2020 osobou samostatně výdělečně činnou podle zákona zpravující důchodové pojištění, samostatná výdělečná činnost byla přerušena před 31. srpnem 2019, žadatel pobíral podporu v nezaměstnanosti.

Jak je uvedeno v kapitole 3.6, byl-li kompenzační bonus vyplacen neoprávněně, následně došlo k jeho vrácení zpět na účet správce kompenzačního bonusu. Aby vrácená platba mohla být správcem kompenzačního bonusu identifikována ve vztahu k subjektu kompenzačního bonusu, bylo nutné, aby při zaslání neoprávněně vyplaceného kompenzačního bonusu prostřednictvím platebního příkazu bylo uvedeno do variabilního symbolu rodné číslo nebo vlastní číslo plátce. Vrácená částka byla následně zaevidována na osobní daňový účet daňového subjektu, založeného pro potřeby zúčtování kompenzačního bonusu (Má dáti/Dal).

3.6.1 Postup správce daně při vrácení vratitelného přeplatku

V souvislosti s vyplácením kompenzačního bonusu však mohly nastat a nastávaly situace, kdy došlo k převedení přeplatku na nesprávný účet daňového subjektu, respektive subjektu kompenzačního bonusu. Jednalo se například o případy, kdy na podané žádosti o kompenzační bonus byl bankovní účet uveden chybně, nebo o časovou prodlevu mezi oznámením změny čísla účtu a jeho následným zaevidováním do ADIS – registr daňových subjektu. Dále nesprávným výběrem účtu z registru správcem kompenzačního bonusu apod., a tím došlo k vrácení přeplatku poskytovatele platebních služeb na účet správce kompenzačního bonusu.

V těchto případech správce kompenzačního bonusu nevyzýval subjekt kompenzačního bonusu k podání nové žádosti, ale neformálně jej kontaktovat a vyrozuměl jej o vzniklé skutečnosti. Žadatel tak mohl učinit podání dle § 71 daňového řádu nebo způsobem uvedeným v § 7 odst. 3 a 4 zákona o kompenzačním bonusu. Správce kompenzačního bonusu přeplatek bez zbytečného odkladu poukázal na správný bankovní účet.

Nepodařilo-li se žadatele o kompenzační bonus neformálně kontaktovat, a tím nedošlo k předložení nových údajů o bankovním účtu, správce kompenzačního bonusu přeplatek převedl na osobní daňový - depozitní účet. Následně dle ustanovení § 164 odst. 2 daňového řádu vyzval subjekt kompenzačního bonusu, aby sdělil, zda trvá na vrácení přeplatku a správci kompenzačního bonusu sdělil správné číslo účtu.

Pokud subjekt kompenzačního bonusu na výzvu reagoval a číslo účtu opravil, správce kompenzačního bonusu jej vyplatit, neboť v souladu se zásadou vstřícnosti byl tento považován stále za vratitelný. V případě, že subjekt kompenzačního bonusu nereagoval

v určené lhůtě, byl přeplatek ponechán na osobním daňovém – depozitním účtu. Aktuálně nebyl použit pro případnou úhradu nedoplatků na jiné dani, neboť v dané chvíli nebylo ukončeno období, po které bylo možné o kompenzační bonus žádat.

Ze strany správce kompenzačního bonusu mohlo dojít chybným postupem i k zaslání kompenzačního bonusu (oprávněného) na účet jiného subjektu. Za této situace byl správce kompenzačního bonusu povinen neprodleně po zjištění takovéto skutečnosti zahájit úkony směřující k vrácení – vyplacení přeplatku oprávněnému subjektu kompenzačního bonusu. Nevrácením přeplatku ve stanovené lhůtě náležel subjektu kompenzačního bonusu nárok na úrok dle § 155 odst. 5 daňového řádu.

V důsledku nesprávného úředního postupu mohla vzniknout daňovému subjektu škoda, a ten měl možnost následně vznést požadavek na náhradu škody[39]. Došlo-li by omylem k zaslání finančních prostředků na nesouvisející účet, bezdůvodně obohacená osoba [40] byla povinna částku vrátit, v tomto případě správci kompenzačního bonusu.

Veškeré postupy související s postupem správce kompenzačního bonusu ve věci vratitelných přeplatků ve výše uvedených a dalších případech byly upraveny metodicky prostřednictvím interního sdělení Generálního finančního ředitelství – Sekcí metodiky a výkonu daní, v návaznosti na postupy promítající se na osobní daňové účty dotčených subjektů.

Upraven byl i postup pro případ, že by se prokázalo, že došlo k neoprávněnému přisvojení peněžních prostředků způsobeného činností zaměstnance Generálního finančního ředitelství [41].

3.6.2 Postup při zjištění vyplacení kompenzačního bonusu na rizikový účet

V průběhu vyplácení kompenzačních bonusů řešil správce kompenzačního bonusu situace, jež se týkaly vyplacení kompenzačního bonusu na podvodný účet. Správce

[39] Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 17. 3. 1998. Částka 31. ISSN 1211-1244.

[40] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. § 2992. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 3. 2. 2012. Částka 33. ISSN 1211-1244.

[41] Generální finanční ředitelství. Sekce metodiky a výkonu daní. Praha. Interní sdělení: *Postup správce daně v případě poukázání vratitelného přeplatku na nesprávný účet daňového subjektu nebo nesouvisející účet jiného subjektu.* Datum interního zveřejnění: 3. 12. 2015.

kompenzačního bonusu, v případě legitimních pochybností o oprávněnosti nároku na kompenzační bonus v souvislosti s uvedeným bankovním účtem, zahájil postup k odstranění pochybností dle § 89 daňového řádu. Jednalo se například o zjištění, že na jeden „stejný, společný účet" bylo požadováno vyplatit nárok na odpočet daně více žadateli. Byl-li zjištěn možný podvodný účet, zpracovatel tuto skutečnost oznámil, a tento byl následně vložen do registru rizikových účtů v rámci Finanční správy, respektive Generálního finančního ředitelství. Tímto byl dán signál k případnému prověření rizikového účtu na dalších zpracovávaných žádostech o kompenzační bonus, na kterých byl detekovaný účet uveden.

Tato kontrola byla zapracována do systému ADIS a zpracovatele na předmětnou skutečnost upozorňovala hláška *„Vrací se na rizikový účet"*. Zpracovatel následně rozhodoval o vyplacení či nevyplacení kompenzačního bonusu.

Testování již provedených nebo aktuálně prováděných výplat kompenzačního bonusu bylo prováděno Generálním finančním ředitelstvím, Sekcí řízení rizik. Výstupy z tohoto testování byly následně poskytovány až na úroveň územních pracovišť. Došlo-li ke zjištění, že se nejedná o rizikový účet, pak došlo k jeho „odebrání" z číselníku podvodných účtů.

Při zjištění neoprávněně nárokovaného kompenzačního bonusu, u kterého došlo k naplnění trestného činu podvodu, bylo správcem kompenzačního bonusu podáno trestní oznámení. Jednalo se zejména o situace, které vyplynuly z detekovaných rizikových účtů [42].

[42] Odpověď č. j. 1803020/21/2700-00020-603404 ze dne 8. 11. 2021. *Poskytnutí informací podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.*

4 Vlastní práce

Finanční úřad pro Královéhradecký kraj tvoří následující sekce finančního úřadu:

1. Územní pracoviště v Hradci Králové, do jehož řídící působnosti náleží Územní pracoviště v Novém Bydžově,
2. Územní pracoviště v Jičíně, do jehož řídící působnosti náleží Územní pracoviště v Hořicích a Územní pracoviště v Nové Pace,
3. **Územní pracoviště v Náchodě, do jehož řídící působnosti náleží Územní pracoviště v Broumově a Územní pracoviště v Jaroměři,**
4. Územní pracoviště v Rychnově nad Kněžnou, do jehož řídící působnosti náleží Územní pracoviště v Dobrušce a Územní pracoviště v Kostelci nad Orlicí,
5. Územní pracoviště v Trutnově, do jehož řídící působnosti náleží Územní pracoviště ve Dvoře Králové nad Labem a Územní pracoviště ve Vrchlabí[43].

Zpracováním žádostí o kompenzační bonus JARO 2020 se na úrovni sekce – Územní pracovišti v Náchodě, zabývalo kontrolní oddělení I., II., III. a oddělení vymáhací.

4.1 Proces zpracování žádostí o kompenzační bonus správcem daně

Za účelem jednotného postupu a lepší orientaci v řešené problematice týkající se správy kompenzačního bonusu byl pro potřeby správce daně koncem května 2020 vydán Sekcí právní, Generálního finančního ředitelství „Metodický pokyn ke správě kompenzačního bonusu“. Průběžně pak byli pracovníci, kteří byli určeni ke zpracování žádostí, informováni o nových zjištěních, případech řešených v praxi, případných změnách ve výkladu informování prostřednictvím e-mailů. Jednalo se o stanoviska z pořádaných videokonferencí k problematice kompenzačních bonusů, neboť situace se neustále vyvíjela a bylo nutné reagovat na případy a aktuální poznatky z praxe. Průběžně byly na finanční úřady zasílány metodické závěry GFŘ, zpracované ve formě dotazů a odpovědí a týkaly se dílčích nejasností, neboť některé situace byly v dané chvíli metodicky nedořešeny.

Žádost o kompenzační bonus neměla povinnou formulářovou podobu, avšak většina žadatelů využila vzory zveřejněné GFŘ – tištěný formulář, interaktivní formulář pdf, webovou aplikaci. Žádost o kompenzační bonus měla být žadatelem podána na příslušný

[43] Vyhláška č. 48/2012 Sb., o územních pracovištích finančních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2. 2. 2012. Částka 18. ISSN 1211-1244.

finanční úřad, který v době podání žádosti spravoval daň z příjmů fyzických osob žadatele. V případě zjištění, že podání bylo podáno na nepříslušný finanční úřad, došlo k jeho postoupení na příslušný finanční úřad.

Před samotným zpracováním jednotlivých žádostí v ADIS bylo nutné, aby zpracovatel žádosti provedl ověření oprávněnosti spočívající ve splnění zákonem stanovených podmínek.

Žádost o kompenzační bonus, kterou zpracovatel obdržel, již byla zaevidována v ADIS, to znamená, že žadatel byl ztotožněn s osobou registrovanou u správce daně, žádost již byla opatřena číslem jednacím včetně zaznamenání data přijetí žádosti a způsobu jejího podání.

K prověřování splnění podmínek měl správce daně k dispozici pomůcku pro jednotný postup. Pro každou jednotlivou žádost a dle titulu žádosti. Tato pomůcka obsahovala kromě identifikace žadatele, jednotlivé „předměty podmínek", odkaz, kde bylo možné podmínku ověřit a označit, zda došlo k jejímu splnění (ANO/NE). Jednotlivé podmínky se ověřovaly v okamžiku zpracování žádosti, při rozhodování o předepsání a vyměření kompenzačního bonusu.

Žádost o kompenzační bonus OSVČ:

Zpracovatel zkontroloval, zda identifikační údaje uvedené na žádosti souhlasí s údaji zaevidovanými v ADIS. Důležitou náležitostí žádosti byl především podpis žadatele na žádosti a na Čestném prohlášení, jež tvořilo nedílnou a nezbytnou součástí žádosti, a kterým daňový subjekt osvědčoval, že splňuje podmínky pro vznik nároku na kompenzační bonus (záleželo na formuláři, zda čestné prohlášení bylo součástí žádosti nebo bylo na samostatném listě) *„Čestné prohlášení – Dle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o kompenzačním bonusu prohlašuji, že splňuji veškeré podmínky zákona o kompenzačním bonusu pro vznik nároku na kompenzační bonus."* Jinou povinnost žadatel k doložení splnění podmínek nedokládal. Čestné prohlášení muselo být opatřeno podpisem žadatele, neboť se jednalo o osobní úkon a nebylo možné k jeho podpisu zplnomocnit jinou osobu, jako to bylo možné u podpisu na žádosti. V případě, že žádost byla podána prostřednictvím datové schránky, bylo nutné provést ověření oprávněnosti podání. Za situace, kdy podání bylo učiněno z datové schránky žadatele, popřípadě podepsáno uznávaným elektronickým podpisem nebo ověřeno identitou podatele, nemuselo obsahovat podpisy. Bylo-li učiněno z datové schránky jiné osoby, musela žádost i Čestné prohlášení obsahovat podpis žadatele.

Při absenci podpisů, správce daně neformálně kontaktoval (telefon, email, SMS – dle údajů uvedených na žádosti) žadatele, aby jej o zjištěném „nedostatku“ informoval. Ve většině případů, pak následovalo nové podání žádosti opatřené podpisem, výjimečně se žadatel dostavil na finanční úřad, za účelem doplnění podpisu. Takto správce kompenzačního bonusu postupoval i v případě, že chyběl údaj o bankovním účtu, na který měl být kompenzační bonus vyplacen. Tato situace nastávala zcela výjimečně.

Údaj, který měl být na žádosti rovněž žadatelem vyplněn, se týkal požadované částky, a to označením možnosti, např. za „První bonusové období“

- Plná částka: 25 000 Kč (tj. částka za celé období 50 dnů, od 12. 3 do 30. 4. 2020)
- Částka za část období, a to od ….. do ….. počet dní: …. celkem částka …… Kč

Dalším nezbytným krokem bylo ověření, zda žadatel splňuje podmínku, a to, že se jedná o osobu samostatně výdělečně činnou, *ve smyslu ustanovení § 9 odst. 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, přičemž tyto osoby tuto činnost vykonávají jako hlavní nebo vedlejší činnost. Výjimkou byla situace, kdy tato osoba byla v důsledku této činnosti účastna nemocenského pojištění jako zaměstnanec, ledaže by se jednalo o výkon zaměstnání v činnosti pedagogické.“* Tuto podmínku správce daně ověřoval především v Živnostenském rejstříku, a to v souvislosti s tím, zda má žadatel „aktivní“ živnostenské oprávnění a od kdy, v návaznosti na skutečnost, zda tato osoba podávala daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob, ze kterého bylo možné zjistit, z jaké činnosti ji plynou příjmy (§ 6 ze závislé činnosti, § 7 z výkonu samostatné výdělečné činnosti zákona o dani z příjmů).

Druhá podmínka k získání kompenzačního bonusu spočívala ve skutečnosti, že žadatel:

- byl ke dni 12. března 2020 osobou samostatně výdělečně činnou podle zákona upravujícího důchodové pojištění, nebo
- byl osobou, jejíž samostatná výdělečná činnost byla přerušena ode dne, který nastal po 31. srpnu 2019.

I zde správce daně vycházel především z údajů v živnostenském rejstříku a podaných daňových přiznání k dani z příjmů fyzických osob za nejbližší zdaňovací období.

V případě pochybností správce daně neformálně kontaktoval daňový subjekt za účelem zjištění faktického stavu výkonu jeho samostatné výdělečné činnosti [44].

Žádost malé s.r.o.:

Jako první zpracovatel provedl kontrolu identifikačních údajů subjektu kompenzačního bonusu, kterým v tomto případě byla buď fyzická osoba, nebo osoby, v pozici společníka s.r.o. Tak jako u ostatních žádostí o kompenzační bonus bylo nutné zkontrolovat podpisy na žádosti samotné a na Čestném prohlášení. V případě podání žádosti prostřednictvím datové schránky, zpracovatel ověřoval, zda držitelem datové schránky je sám žadatel. Pak stačilo, že žádost i Čestné prohlášení bylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem. Jestliže datová schránka patřila s.r.o., pak Čestné prohlášení muselo obsahovat vlastnoruční podpis žadatele. U žádostí podávaných z titulu společníka s.r.o. se prověřováno nejvíce podmínek. Některé se týkaly fyzické osoby společníka s.r.o., další konkrétně společnosti (s.r.o.). Fyzická osoba musela být společníkem s.r.o. ke dni 12. 3. 2020. Tuto skutečnost ověřoval správce kompenzačního bonusu v obchodním rejstříku. Následně proběhla kontrola, přes „kukátko ČSSZ", splnění podmínky, že společník s.r.o. není účasten nemocenského pojištění jako zaměstnanec, výjimkou bylo zaměstnání v předmětné s.r.o. a v rámci ADIS souběh nároku na kompenzační bonus.

Podmínky ve vztahu ke společnosti s.r.o., které zpracovatel kontroloval a ověřoval, se týkaly následujících skutečností, stav v okamžiku zpracování předmětné žádosti:

- vznik společnosti s.r.o. nejpozději 12. 3. 2020 – ověřováno v obchodním rejstříku
- společníci fyzické osoby – ověřováno v obchodním rejstříku
- podíl společníků nebyl představován kmenovým listem – ověřováno v obchodním rejstříku
- počet společníků – maximálně 2 společníci nebo „subjektivní rodina" (výchozí příjmení, bydliště, datum narození) – ověřováno v obchodním rejstříku
- společnost s.r.o. není v úpadku – ověřováno v insolvenčním rejstříku
- společnost s.r.o. není v likvidaci – ověřováno v obchodním rejstříku (vstup do likvidace)
- společnost s.r.o. není nespolehlivý plátce, nespolehlivá osoba DPH [45]

[44] Generální finanční ředitelství. Praha. Interní pomůcka: *Základní informace k možnosti získání kompenzačního bonusu.* Datum interního zveřejnění: 10. 4. 2020.
[45] Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. §§106a, 106aa 106ab. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1. 4. 2004. Částka 78. ISSN 1211-1244.

- obrat společnosti s.r.o. za skončené zdaňovací období daně z příjmů právnických osob bezprostředně předcházející bonusovému období vyšší než 180 000,00 Kč – ověřováno v ADIS – údaj z daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob nebo předpokládaný obrat vyšší než 180 000,00 Kč – z povahy věci nebylo možné zjistit
- rezidenství společnosti s.r.o., stav ke 12. 3. 2020 – údaj na žádosti samotné
- omezení výkonu činnosti společnosti s.r.o. (dopad opatření) – podepsané Čestné prohlášení, při zpracování nebylo možné dostatečně ověřit.

Z podpisu na Čestném prohlášení vycházel zpracovatel i při splnění podmínky, že žadatel nežádal souběžně o podporu z titulu zaměstnání společníka, protože absentovala možnost ověřit při zpracování žádosti, zda zaměstnavatel čerpal „jinou" podporu poskytovanou v souvislosti s covid opatřeními např. „Antivirus".

Výše požadovaného kompenzačního bonusu musela korespondovat se splněním podmínek. Jako další „povinný údaj" bylo uvedení čísla bankovního účtu, kam měl být kompenzační bonus zaslán.

Měl-li zpracovatel pochybnosti o některém z údajů uvedených na žádosti, jako první využíval, ke zjištění faktického stavu neformální kontakt.

Po ověření a kontrole výše uvedených podmínek mohl zpracovatel přistoupit ke zpracování žádosti v ADIS [46].

Žádost o pomoc osobám vykonávajícím práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr:

Zpracovatel provedl kontrolu identifikačních údajů subjektu kompenzačního bonusu. Žádost obsahovala: Údaje o zaměstnavateli – *DIČ/IČO zaměstnavatele, Název zaměstnavatele, Adresa sídla zaměstnavatele*, na jehož straně nastaly důvody vedoucí k tomu, že nebylo možné v obvyklém rozsahu, v důsledku opatření souvisejících s COVID-19, konat práce na základě uzavřené dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce. Vyplnil-li žadatel údaje o zaměstnavateli, správce daně měl za to, že na straně zaměstnavatele nastaly výše uvedené důvody. Ověření, zda žadatel byl skutečně

[46] Generální finanční ředitelství. Sekce metodiky a výkonu daní. Praha. *Metodický pokyn k prověřování náležitostí žádosti o kompenzační bonus společníkům malých s.r.o.* Datum interního zveřejnění: 29. 5. 2020.

zaměstnancem jím uvedeného zaměstnavatele, správce daně mohl provést prostřednictvím „kukátka ČSSZ“. Předmětná žádost měla předepsány povinné přílohy. Údaje na těchto přílohách správce daně kontrolovat, aby ověřil, zda žadatel splňuje podmínky nároku na kompenzační bonus. Jednalo se o kopie dohody, popřípadě dohod o práci konané mimo pracovní poměr. Zde správce daně kontroloval, zda žadatel splnil podmínku účasti nemocenského pojištění v pozici zaměstnance po dobu alespoň 4 měsíců v rámci rozhodného období, které bylo stanoveno od 1. 10. 2019 do 31. 3. 2020. Žádost musela dále obsahovat mzdový list, popřípadě mzdové listy, dokládající faktické splnění podmínek. Dle předložených podkladů správce daně prověřil oprávněnost výše požadovaného kompenzačního bonusu uvedené žadatelem. Tak, jako ve všech ostatních případech, bylo nutné zkontrolovat, zda žádost a Čestné prohlášení byly opatřeny podpisem.

Z podpisu Čestného prohlášení o splnění veškerých podmínek zákona o kompenzačním bonusu pro vznik na jeho nárok správce daně vycházel při ověřování podmínky souběhu nároku na kompenzační bonus s podporou v nezaměstnanosti podle zákona upravujícího zaměstnanost. Tuto skutečnost nebylo možné ověřit ve chvíli zpracování žádosti, a proto se tato podmínka prověřovala a kontrolovala následně z úrovně GFŘ.

I v tomto případě musela výše požadovaného kompenzačního bonusu vycházet ze splnění podmínek. Kompenzační bonus byl vyplácen na žadatelem uvedený bankovní účet.

Správce kompenzačního bonusu i zde využíval možnosti, v případě nejasností, pochybností, absence některých údajů, neformálního kontaktu s žadatelem [47].

Po prověření splnění podmínek bylo možné, aby správce daně přistoupil ke zpracování žádosti v ADIS viz kapitola 4.13.

Příklady problematických oblastí:

Přestože správce daně v průběhu nastalé situace poskytoval veřejnosti značné množství informací týkajících se podmínek získání nároku na kompenzační bonus, docházelo k případům, kdy nebylo možné jednoznačně určit, zda žadatel nárok

[47] Generální finanční ředitelství. Praha. *Informace ke kompenzačnímu bonusu pro osoby vykonávající práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr.* Datum interního zveřejnění: 23. 7. 2020.

na kompenzační bonus má, popřípadě žadatel vyhodnotil, že nárok na kompenzační bonus má, avšak dostupnou informaci špatně pochopil.

U množství variant a kombinací, které reálně nastávaly, bylo nutné, aby si žadatel nejprve sám posoudil, zda má, či nemá nárok na poskytnutí kompenzačního bonusu. K tomuto účelu mohl například využít konkrétní otázky a odpovědi žadatelů, zveřejněné na stránkách Ministerstva financí České republiky a Finanční správy České republiky, které tyto reálné situace výstižně zachycovaly [48].

Pro veřejnost byly též zřízeny informační telefonní linky jako další možnost, kde mohl žadatel o kompenzační bonus získat potřebné informace týkající se nároku na kompenzační bonus, a to jak všeobecné, tak i odpovědi na dotaz ke konkrétní situaci, popřípadě byl instruován, jak má postupovat. Další způsob, který Finanční správa nabízela, byla možnost zaslat konkrétní dotaz emailem na podatelnu GFŘ.

Z nastalé situace se vygenerovala komplikovaná otázka ve vztahu k dalším programům a dávkám a jejich vzájemné kombinaci. Zákon připouštěl souběh například s ošetřovným pro OSVČ, rodičovským příspěvkem, peněžitou pomocí v mateřství, starobním a invalidní důchodem. Naopak pobírání nemocenské z titulu zaměstnání nebo podpory v nezaměstnanosti souběžně s kompenzačním bonusem se vylučovalo. Za situace, kdy osoba žadatele pobírala dávky v hmotné nouzi nebo příspěvek na bydlení, zákon explicitně nárok na kompenzační bonus nevylučoval, avšak následně jeho poskytnutí bylo započitatelným příjmem pro stanovení uvedených nároků a podpor.

Zpočátku se jednalo např. o nepochopení podmínky vztahující se k souběhu výkonu samostatné výdělečné činnosti a zaměstnání, které zakládalo účast na nemocenském pojištění, právě z titulu zaměstnání žadatele. V případě, že touto osobou byla podána žádost o kompenzační bonus a správce daně tuto skutečnost zjistit, následný postup závisel na tom, zda již došlo k vyplacení kompenzačního bonusu nebo ne. Žadatel byl buďto neformálně kontaktován správcem daně, který jej o skutečnosti zpravil a seznámil ho s následným postupem nebo bylo žadateli zasláno sdělení, ve kterém byl správcem daně informován, že podmínky nároku na kompenzační bonus nesplňuje. Rovněž mohla nastat situace, že žadatel sám podal zpětvzetí žádosti, případný vyplacený kompenzační bonus vrátil

[48] Ministerstvo financí ČR. Kompenzační bonus pro OSVČ (jaro 2020) – nejčastější otázky a odpovědi. [online]. [cit. 2021-09-15]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/komunikace-s-verejnosti/casto-kladene-otazky/kompenzacni-bonus-pro-osvc-ve-vysi-25-ti-38072.

na účet správce daně. Pouze v případě, že se jednalo o souběh výkonu samostatné výdělečné činnosti a výkon zaměstnání v činnosti pedagogické dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (s účastí na nemocenském pojištění), nárok na kompenzační bonus vznikal.

Správce daně neměl aktuálně možnost provést ověření, zda žadatel pobíral v dotčeném období podporu v nezaměstnanosti podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, ledaže měl pochybnosti a zaslal Výzvu o poskytnutí informací dle § 57 daňového řádu na příslušný Úřad práce. V případě ověření skutečností ve vztahu k účasti žadatele na důchodovém či nemocenském pojištění, měl správce daně možnost zjistit prvotní informace, prostřednictvím infoportálu, tzv. „kukátko ČSSZ". Jestliže pochybnosti správce daně přetrvávaly, správce daně i za této situace zaslal na příslušnou Okresní správu sociálního zabezpečení výzvu k poskytnutí informací dle § 57 daňového řádu, protože jen tak se mohly poskytnuté informace stát důkazními prostředky v případě zahájení postupu k odstranění pochybností, popřípadě daňové kontrole.

Správce daně se setkával i se situací, kdy žadatel „záměrně" uváděl nepravdivé informace. Jednalo se například o situace, kdy došlo k zjištění, že daňový subjekt měl živnostenské oprávnění s dobou platnosti na dobu neurčitou a vznikem oprávnění např. již před 10 lety, ale správce daně měl pochybnosti o jeho aktuálním výkonu samostatné výdělečné činnosti, neboť daňový subjekt nepodával daňová přiznání k dani z příjmů fyzických osob, a to za celou dobu od vzniku živnostenského oprávnění. Správce daně tedy daňový subjekt neformálně kontaktoval, aby ověřil faktický stav jeho výkonu samostatné výdělečné činnosti. Správci daně se dostalo například i kuriozních odpovědi, že dotčená osoba *"podniká a daňová přiznání podává a správce daně zřejmě nemá v pořádku evidenci jeho daňových přiznání"*. Správce daně následně ověřoval potřebné informace na okresní správě sociálního zabezpečení, kde bylo zjišťováno, zda daňový subjekt je či není účasten nemocenského pojištění z titulu výkonu samostatné výdělečné činnosti nebo výkonu zaměstnání. Pokud ze zjištěných skutečností vyplynulo, že nebyly splněny zákonné podmínky nároku na kompenzační bonus, byl daňový subjekt opět neformálně kontaktován, aby podal zpětvzetí své žádosti. Jestliže daňový subjekt takto neučinil, správce kompenzačního bonusu mu na základě zjištěných skutečností zasílal rozhodnutí o zastavení řízení ve věci podané žádosti o kompenzační bonus a k vyplacení kompenzačního bonusu nepřistoupil.

Nepřehledná a složitá k porozumění se jevila situace v návaznosti na ukončení či přerušení samostatné výdělečné činnosti v průběhu nebo počátkem bonusového období, vzhledem k posouzení, zda došlo k této skutečnosti v souvislosti s COVID opatřeními. Další skupinu pak tvořily OSVČ provozující tzv. „sezónní činnost“ (např. provoz lyžařského vleku, prodejce sazenic na farmářských trzích apod.), kteří svoji činnost přerušují pravidelně.

Podmínka byla vázána především na zákon upravující důchodové pojištění s vazbou na „stav osoby samostatně výdělečně činné“ ke 12. březnu 2020 nikoliv k „příjmům“, jaké daňový subjekt vykazoval v podávaných daňových přiznáních za předcházející zdaňovací období (např. roku 2019 – termín pro podání 31. 3. 2021 – prodloužen do srpna 2021). Nezřídka docházelo k vyplacení kompenzačního bonusu i osobám (podnikatelům, osobám spolupracujícím, …), které vykazovaly příjmy ze samostatné výdělečné činnosti nedosahující částky 180 000,00 Kč za rok. To znamená, že poskytnutý kompenzační bonus ve výši 500,00 Kč tak převyšoval průměrnou výši příjmu na den v návaznosti na deklarované příjmy z podnikatelské činnosti za celý rok. Například v případě, že osoba samostatně výdělečně činná vykazovala roční příjem z podnikatelské činnosti ve výši 60 000,00 Kč, pak její denní příjem na den po přepočtení činil cca 165,00 Kč/den.

4.2 Proces zpracování žádosti o kompenzační bonus v ADIS

V návaznosti na kapitolu 3.3.1 Správa daní v Automatizovaném daňovém informačním systému, je následně stručně zachycen proces zpracování žádostí o kompenzační bonus v ADIS.

Daňové subjekty, žadatelé o kompenzační bonus, mohli podat žádost o kompenzační bonus několika způsoby – osobně, emailem, datovou schránkou, prostřednictvím aplikace EPO (Elektronická podání pro Finanční správu) přes daňový portál, prostřednictvím poštovních služeb. Na stránkách Finanční správy České republiky byl k dispozici interaktivní formulář.

V rámci ADIS došlo k zaevidování žádosti, bez ohledu na způsob jejího podání, a to pod konkrétní číslo jednací s vazbou na žadatele, jeho identifikaci, nejčastěji dle rodného čísla. Důležité při evidenci bylo datum podání žádosti, kdy následně došlo k automatickému vyplnění termínu pro její vyřízení. Podání učiněná osobně, prostřednictvím poštovních služeb nebo emailem byla do systému ADIS – úloha Evidence

písemností, vkládána pracovníky podatelny ručně. Přes rodné číslo uvedené na žádosti, popřípadě jméno a příjmení, bydliště či datum narození došlo k automatickému ztotožnění žadatele s osobou registrovanou u správce daně. Podání učiněná elektronicky (podání EPO) nebo datovou schránkou byla zpracována v ADIS automaticky - ztotožnění žadatele s registrovanou osobou, vygenerování čísla jednacího a další údaje vztahující se k žádosti samotné. Ruční zásah pracovníků podatelny spočíval „pouze ve stažení datových schránek“, tím došlo k zaevidování žádosti do úlohy Evidence písemností, které bylo podmínkou pro další zpracování konkrétní žádosti, v nově zapracované úloze v ADIS, týkající se kompenzačních bonusů. Kromě evidence žádosti s vazbou na žadatele, byly žádosti evidovány i dle typu písemnosti – dle titulu žádosti (OSVČ, s.r.o., DPP a DPČ).

Nezbytné pro proces zpracování žádosti v ADIS bylo přidělení předmětné žádosti konkrétnímu správci daně, jemuž bylo přiděleno oprávnění ke zpracování žádosti. Na základě těchto kroků mohlo dojit k samotnému zpracování žádosti spočívající ve vystavení platebního poukazu, jež bylo podmínkou vyplacení kompenzačního bonusu žadateli, a tedy vyřízení žádosti.

Platební poukaz, jeho vytvoření, probíhalo přímo v ADIS v daňové úloze, která běžně slouží k vystavování platebních poukazů a pro potřeby kompenzačního bonusu byla rozšířena v návaznosti na typ žádosti (OSVČ, s.r.o., DPP a DPČ). Zpracování probíhalo zčásti automaticky např. po zadání identifikace daňového subjektu nebo čísla jednacího došlo k doplnění údajů o datu podání, termínu vyřízení žádosti a dalších potřebných údajů, jež byly nezbytné pro vystavení platebního poukazu. Zpracovatel platebního poukazu byl zodpovědný za správnost uváděných údajů, prováděl jejich kontrolu. Po provedení jednotlivých kroků byl zpracovatel vždy vyzván, zda má dojít k pokračování zpracování platebního poukazu. Výše kompenzačního bonusu mohla být upravena v návaznosti na aktuální zjištění správce daně, popřípadě došlo k potvrzení její výše uvedené na konkrétní žádosti.

Další krok spočíval v zadání čísla bankovního účtu, na který měl být kompenzační bonus zaslán. V případě, že žadatel měl u správce daně bankovní účet registrovaný a na tento požadoval kompenzační bonus vyplatit, došlo k potvrzení „nabídky z registru“. Další varianta se týkala situace, kdy daňový subjekt požadoval vyplacení kompenzačního bonusu, který nebyl u správce daně registrován, což bylo v rámci podání žádosti umožněno. V tomto případě bylo číslo bankovního účtu zadáváno zpracovatelem ručně. Uvedeným způsobem došlo k automatickému vystavení konkrétního platebního poukazu, jež obsahoval

specifické údaje. Kromě čísla jednacího údaje platebního výměru, den jeho vystavení, údaje o žadateli, číslo jednací žádosti, datum podání žádosti, částka poskytovaného kompenzačního bonusu, číslo bankovního účtu, identifikace zpracovatele platebního výměru a jeho schvalovatele a další. Vytvořený platební poukaz procházel následně v rámci zpracování schválením, které prováděl určený vedoucí pracovník, který měl ke schválení oprávnění. V rámci ADIS došlo k postoupení vystaveného platebního poukazu na vyšší úroveň správce daně. Tento proces probíhal denně a jednalo se o automatizované dávkové akce.

Datum splatnosti kompenzačního bonusu bylo vygenerováno automaticky, a jednalo se o datum, kdy dojde z bankovního účtu poskytovatele kompenzačního bonusu (státu) vedeného u České národní banky k odepsání částky. K tomuto kroku však mohlo dojít až po zaúčtování a provedení příkazu k úhradě na úrovni Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj, nikoliv na úrovni územního pracoviště.

Proces zpracování žádosti s následným vystavením platebního poukazu byl úzce provázán s úlohou Evidence daní, konkrétně se jedná úlohu výše zmíněnou, a to o evidenci kompenzačního bonusu na osobním daňovém účtu žadatele, konkrétně došlo k předpisu přiznané výše kompenzačního bonusu a evidence jeho poskytnutí – tzv. MD/Dal. Předpis byl automaticky zaúčtován po vystavení platebního poukazu, zpracování žádosti, po jeho poskytnutí, odeslání z ČNB, pak bylo opět automaticky zaevidováno na osobním daňovém účtu. Výsledkem toho procesu bylo automatické ukončení zpracování žádosti.

V případě, že byl žadatelem uveden neexistující bankovní účet nebo byl uveden chybně, nastala situace, kterou musel následně správce daně řešit. O vrácených částkách kompenzačních bonusu byl správce daně – zpracovatel, průběžně informován pověřeným oddělením Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj.

Zpracování žádostí probíhalo v souladu s příslušnými zákony:

- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád,
- Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů,
- Zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 [49].

[49] HENCLOVÁ, I. *Proces zpracování Žádosti o kompenzační bonus pro OSVČ. Seminární práce.* 2020.

4.3 Registrované daňové subjekty v Královéhradeckém kraji

S ohledem na skutečnost, že vyplácení kompenzačního bonusu se týkalo především podnikatelských subjektů, bylo nezbytné nejprve shromáždit data týkající se skutečného stavu registrovaných daňových subjektu ve sledované oblasti.

Jako zásadní, pro požadované výstupy a dostatečnou vypovídající schopnost celé práce, byly zvoleny:

1. Stavy registrovaných daňových subjektů ke dni 31. 12. 2020 – OSVČ, s.r.o. – „potenciálních žadatelů“ – v rámci Královéhradeckého kraje a dle jednotlivých územních pracovišť
2. Stavy registrovaných aktivních daňových subjektů ke dni 31. 12. 2020 v rámci Královéhradeckého kraje a dle jednotlivých územních pracovišť
3. DPP a DPČ – stav nelze určit

Tabulka 1 Registrované daňové subjekty ke dni 31. 12. 2020

Dle právní formy	Fyzické osoby (FO)					s.r.o.
Územní pracoviště	Soukr. podnikatelé - živnostenské oprávnění	Soukr. podnikatelé – dle jiných zák.	Zemědělští podnikatelé	Zahraniční fyzické osoby	celkem	Společnost s ručením omezeným
Hradec Králové	31 393	1 752	619	424	34 188	6 377
Jičín	15 150	541	655	158	16 504	1 826
Náchod	20 672	875	791	332	22 670	2 263
Rychnov n. Kněžnou	13 867	668	653	91	15 279	1 288
Trutnov	22 396	755	652	221	24 024	2 716
Celkem	103 478	4 591	3 370	1 226	**112 665**	**14 470**

Zdroj: https://www.czso.cz/, vlastní zpracování

Tabulka 1 vyčísluje stav registrovaných daňových subjektů v rámci Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj dle jednotlivých územních pracovišť k 31. 12. 2020. Fyzických osob (FO), označovaných též osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ), mezi něž lze zahrnout soukromé podnikatele podnikající na základě živnostenského oprávnění, soukromé podnikatele podnikající dle jiných zákonů, zemědělské podnikatele a zahraniční fyzické osoby, bylo evidováno 112 665. Společností s ručením omezeným (s.r.o.) bylo k témuž datu evidováno 14 470.

Tabulka 2 Aktivní OSVČ a s.r.o.

Žadatel dle právní formy	OSVČ registrované v KHK	s.r.o. registrované v KHK
celkem	112 665	14 470
z toho aktivních	57 820	11 818
registrováno na Územním pracovišti v Náchodě	22 670	2 263

Zdroj: https://www.czso.cz/, vlastní zpracování

Ke dni 31. 12. 2020 bylo z celkového počtu registrovaných osob samostatně výdělečně činných a s.r.o. v rámci Královéhradeckého kraje evidováno 57 820 aktivních osob samostatně výdělečně činných a 11 818 s.r.o. Na Územním pracovišti v Náchodě bylo k témuž dni registrováno 22 670 osob samostatně výdělečně činných a 2 263 s.r.o. viz Tabulka 2. Aktivní osoby samostatně výdělečně činné a s.r.o. byly potenciální subjekty kompenzačního bonusu, u kterých se dalo předpokládat, že v případě splnění zákonných podmínek budou oprávněny podat žádost o kompenzační bonus.

S ohledem na množství registrovaných osob samostatně výdělečně činných, uvedených v Tabulce č. 2, byla větší pravděpodobnost četnějšího podání žádostí o kompenzační bonus, a to i v návaznosti splnění konkrétních zákonných podmínek.

U žadatelů s.r.o. bylo nutné splnit více specifických podmínek, například výše obratu 180 000,00 Kč, nejvýše dva společníci (fyzické osoby), v případě více společníků podmínka „subjektivní rodiny“, podíl společníků nesměl být představován kmenovým listem.

V rámci Královéhradeckého kraje bylo podáno celkem osobami samostatně výdělečně činnými 45 911 žádostí o kompenzační bonus a celkem 3 466 žádostí o kompenzační bonus společníky malých s.r.o.

Graf 1 Registrované aktivní DS a podané žádosti v rámci FÚ pro KHK

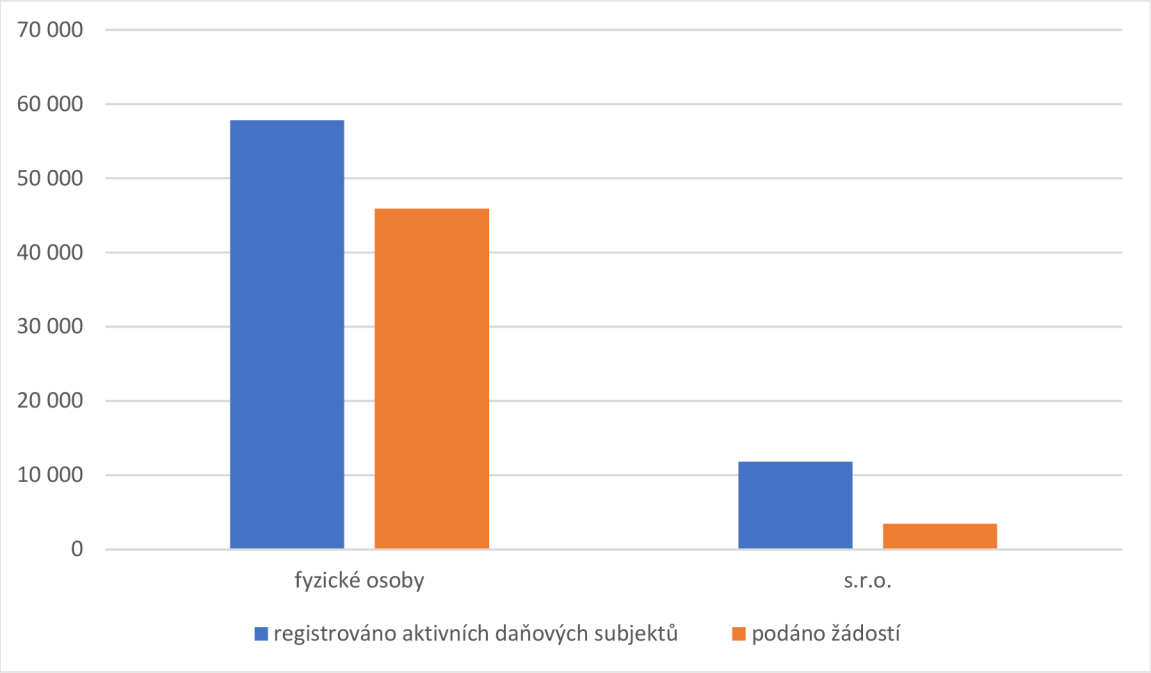

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Vztah registrovaných aktivních daňových subjektu v rámci FÚ pro KHK a podaných žádostí OSVČ a žádostí s.r.o. graficky zachycuje Graf 1. Z celkového počtu registrovaných osob samostatně výdělečně činných podalo žádost OSVČ téměř 80 % osob. U společností s ručením omezeným bylo z celkového počtu registrovaných s.r.o. podáno cca 30 % žádostí s.r.o.

Graf 2 Registrované DS a podané žádostí v rámci ÚzP v Náchodě

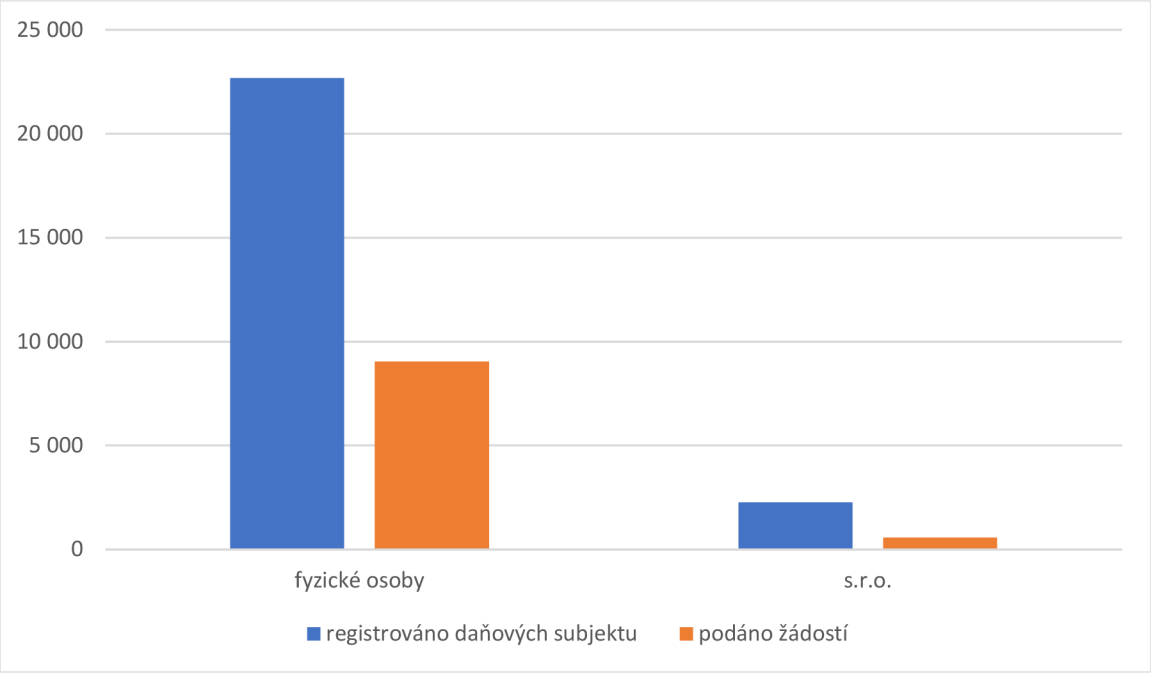

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Poměr registrovaných aktivních daňových subjektu a podaných žádostí na Územní pracoviště v Náchodě znázorňuje Graf 2. Z celkového počtu registrovaných daňových subjektu dle právní formy (OSVČ, s.r.o.) na uvedeném územním pracovišti podalo žádost OSVČ 40 % osob a žádost s.r.o. 25 % osob.

4.4 Analýza přijatých žádostí a výše vyplaceného kompenzačního bonusu JARO 2020

Nejprve je nutné zdůraznit, že následně analyzovaná data se vztahují k množství podaných žádostí o kompenzační bonus v rámci Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj na jednotlivá územní pracoviště za První bonusové období od 12. března do 30. dubna 2020 a Druhé bonusové období od 1. května do 8. června 2020

Zpracovávané údaje byly poskytnuty Finančním úřadem pro Královéhradecký kraj, Horova 17, 500 02 Hradec Králové, v rámci odpovědi na žádost o poskytnutí informací

dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím,[50] č. j. 1803020/21/2700-00020-603404 (dále jen „FÚ pro Královéhradecký kraj - data“).[51]

Údaje byly získány z Automatizovaného informačního systému (ADIS), který Finanční správa používá při správě daní (viz kapitola 3.3.1). Jak vyplývá z odpovědi, údaje vztahující se k Prvnímu a Druhému bonusovému období – JARO 2020, nebylo možné rozdělit podle jednotlivých bonusových období. Jako „zlomové“ datum byl stanoven den 5. 10. 2020, a to z důvodu, že od uvedeného data začal být následně vyplácen kompenzační bonus dle zákona č. 461/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, označovaný jako kompenzační bonus „PODZIM 2020“.

Tabulka 3 Žádosti KOBO dle typu – JARO 2020

Číslo ÚzP	Územní pracoviště	žádosti OSVČ	žádosti s.r.o.	žádosti DPP a DPČ	celkem
2701	v Hradci Králové	14 131	918	50	15 099
2707	v Jičíně	6 269	399	20	6 688
2709	v Náchodě	9 043	568	13	9 624
2712	v Rychnově n. Kněžnou	5 481	383	15	5 879
2713	v Trutnově	9 876	725	18	10 619
2700	Krajský finanční úřad	1 111	473	332	1 916
	celkem	45 911	3 466	448	49 825

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Tabulka 3 zachycuje počty podaných žádostí dle jednotlivých titulů v návaznosti na podání učiněná na jednotlivá územní pracoviště Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj. Ze získaných dat vyplývá, že množství podaných žádostí na jednotlivá územní pracoviště – Tabulka 3, koresponduje s počty registrovaných daňových subjektů na těchto územních pracovištích – Tabulka 1. Nejvíce podaných žádostí bylo učiněno na Územní pracoviště v Hradci Králové, kde je také nejvíce registrovaných daňových subjektu, tedy potenciálních žadatelů o kompenzační bonus. Následuje Územní pracoviště v Trutnově, Náchodě, Jičíně a Rychnově nad Kněžnou. Výjimkou je Krajský finanční úřad, na kterém nejsou registrovány žádné daňové subjekty, avšak na zpracování žádostí se podílelo (odbor EET a závislé činnosti).

[50] Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 11. 5. 1999. Částka 39. ISSN 1211-1244.
[51] Odpověď č. j. 1803020/21/2700-00020-603404 ze dne 8. 11. 2021. *Poskytnutí informací podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.*

Graf 3 Podané žádosti OSVČ na jednotlivá územní pracoviště

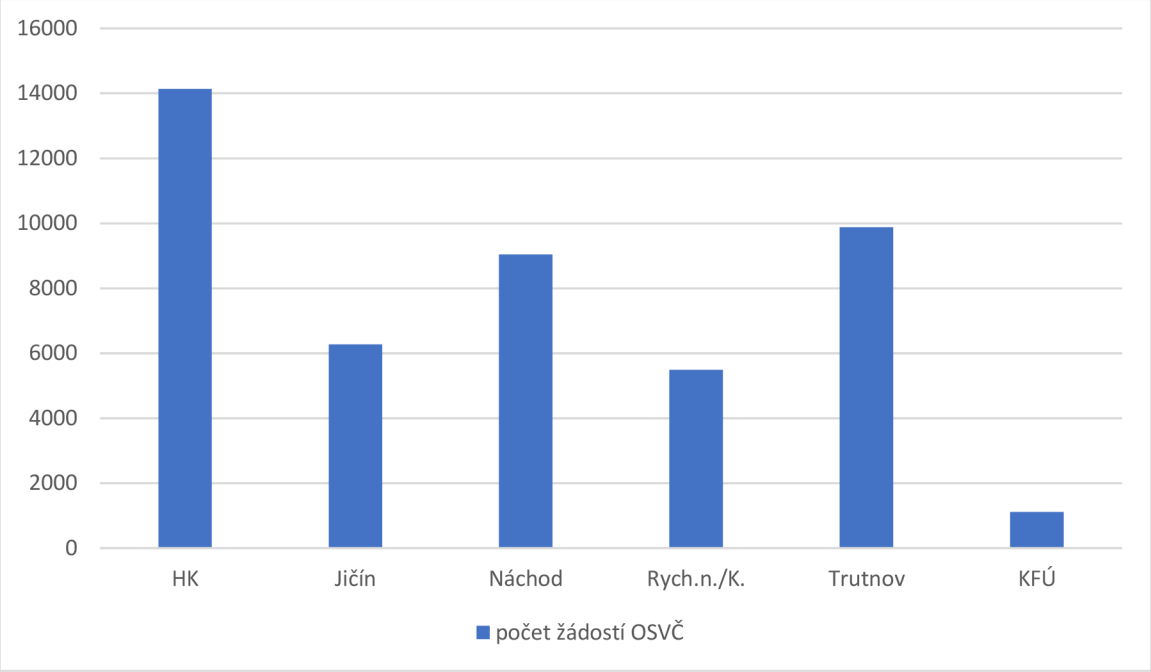

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Z celkového počtu žádostí OSVČ podaných na KFÚ pro KHK bylo přibližně 20 % žádostí OSVČ podáno na Územní pracoviště v Náchodě, což ho řadí na 3. místo v porovnání s ostatními územními pracovišti. Nejvíce žádostí OSVČ bylo podáno na Územní pracoviště v Hradci Králové, kde podíl předmětných žádostí činil necelých 31 % z celkového počtu podaných žádostí OSVČ, nejméně pak na Krajský finanční úřad, a to necelá 2 %.

Graf 4 Podané žádostí s.r.o. na jednotlivá územní pracoviště

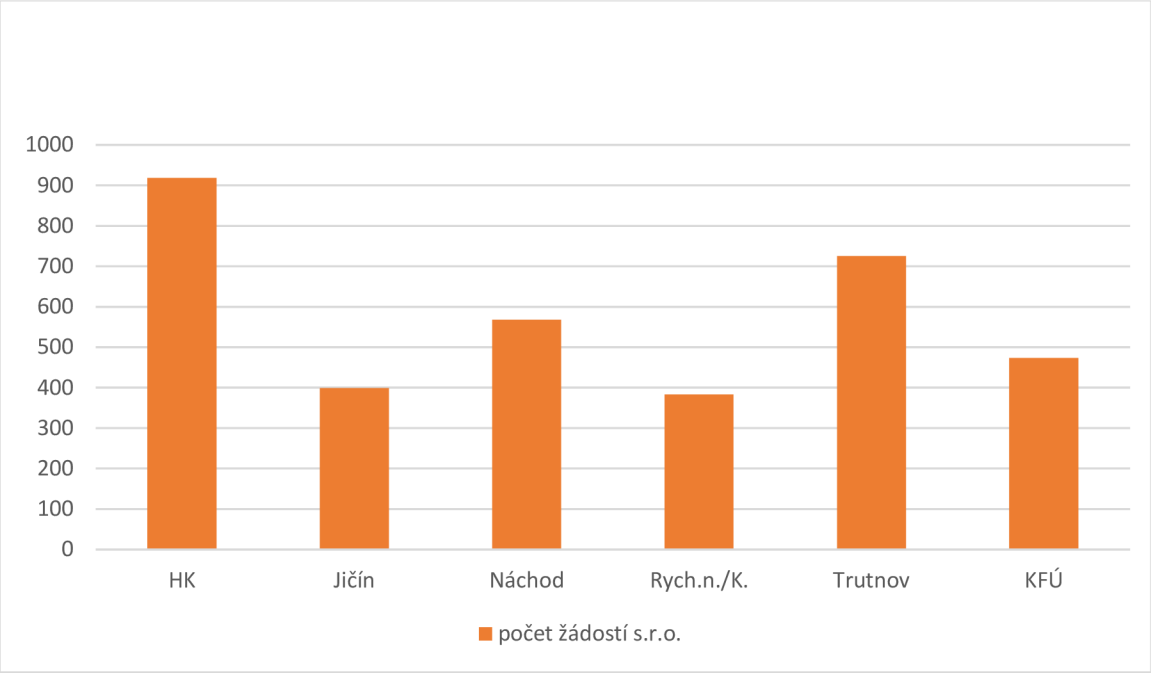

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Počet podaných žádostí s.r.o. na Územní pracoviště v Náchodě činilo z celkového počtu žádostí s.r.o. podaných na KFÚ pro KHK přibližně 16 %, i zde obsadilo 3. místo v porovnání s ostatními územními pracovišti. Nejvíce žádostí s.r.o. bylo podáno, tak jako v případě žádostí OSVČ, na Územní pracoviště v Hradci Králové, kde podíl předmětných žádostí činil necelých 27 % z celkového počtu podaných žádostí s.r.o., nejméně pak na Územní pracoviště v Rychnově nad Kněžnou, kde podíl činil 11 %.

Zda existuje závislost, a jaká je míra korelace mezi počtem registrovaných daňových subjektů – fyzických osob registrovaných na jednotlivých územních pracovištích a množstvím podaných žádostí o kompenzační bonus osobami samostatně výdělečně činnými na jednotlivá územní pracoviště, byla ověřena provedením korelační analýzy. Hodnoty proměnných vychází z Tabulky 1 - Fyzické osoby celkem (osa x) a Tabulky 3 – žádosti OSVČ (osa y).

Graf 5 Vztah podaných žádostí OSVČ a registrovaných fyzických osob

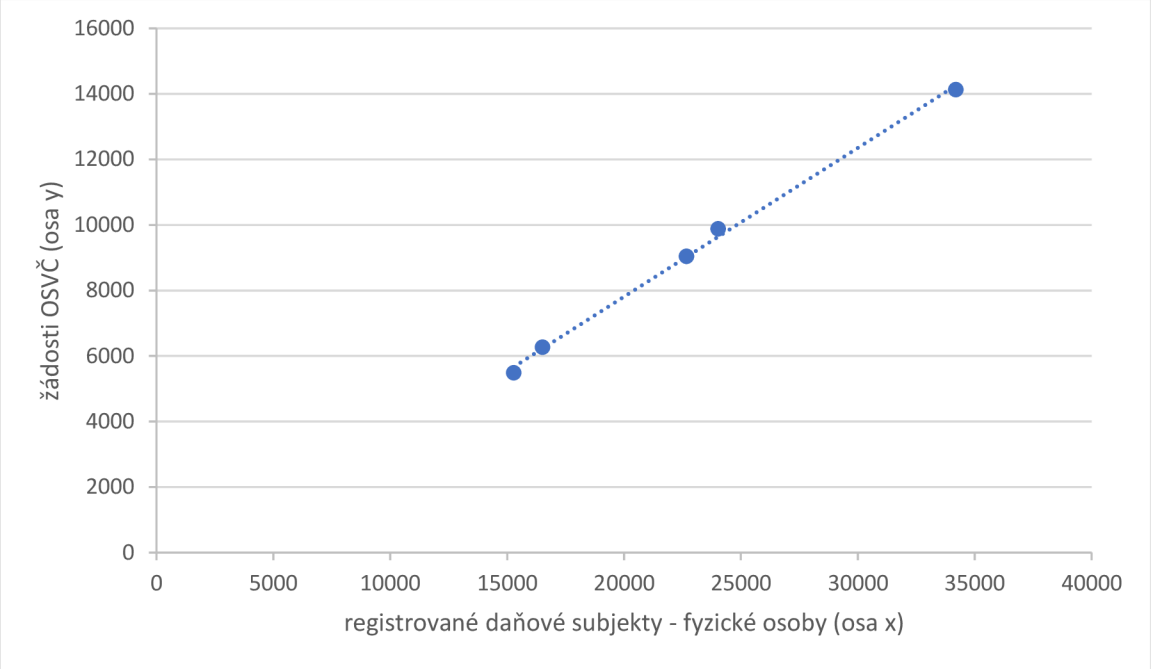

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Na základě výsledku korelační analýzy lze konstatovat, že byla zjištěna silná závislost mezi počtem registrovaných daňových subjektů – fyzických osob a množstvím podaných žádostí o kompenzační bonus na jednotlivých územních pracovištích. Korelační koeficient dosahuje míry 0,998841. Lineární korelační závislost je graficky zachycena v Grafu 5.

Následně byla provedena korelační analýza, za účelem ověření míry závislosti mezi registrovanými daňovými subjekty – s.r.o. na jednotlivých územních pracovištích a množstvím podaných žádostí těmito osobami na jednotlivá územní pracoviště. Hodnoty proměnných vychází z Tabulky 1 – s.r.o. celkem (osa x) a Tabulky 3 – žádosti s.r.o. (osa y).

Graf 6 Vztah podaných žádostí s.r.o. a registrovaných s.r.o.

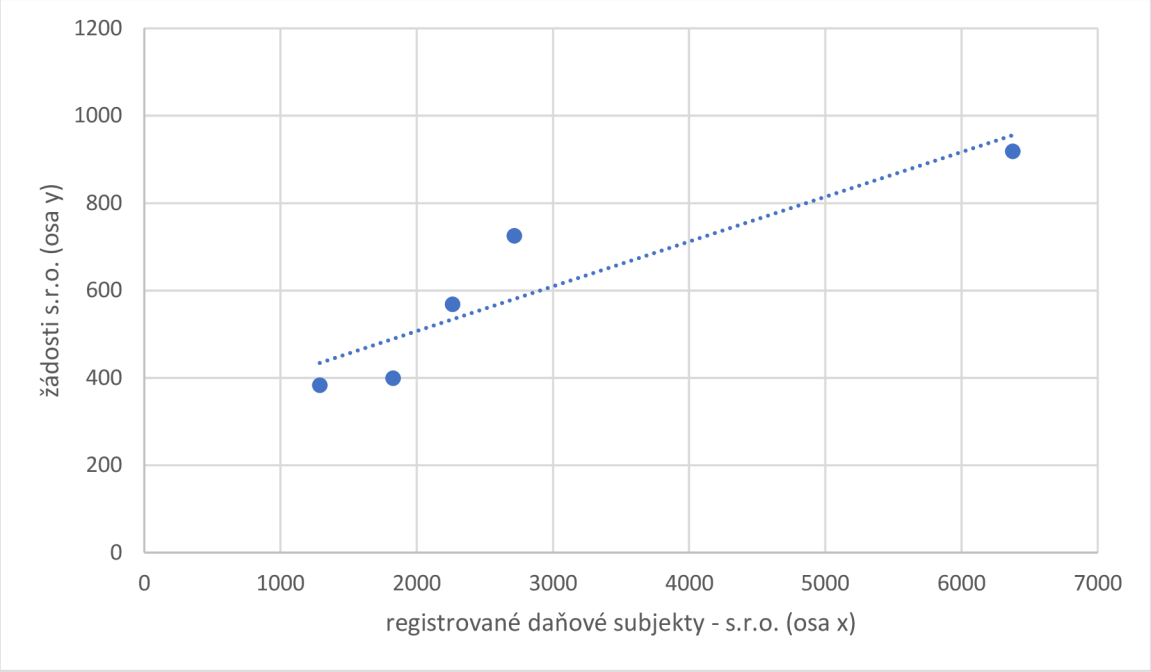

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

V případě zkoumané závislosti mezi počtem registrovaných daňových subjektu s.r.o. a množstvím podaných žádostí s.r.o. na jednotlivá územní pracoviště byla rovněž zjištěna silná závislost mezi sledovanými proměnnými. Korelační koeficient dosáhl míry 0,912839. Lineární korelační závislost je graficky zachycena v Grafu 6.

Graf 7 Podané žádosti DPP a DPČ na jednotlivá územní pracoviště

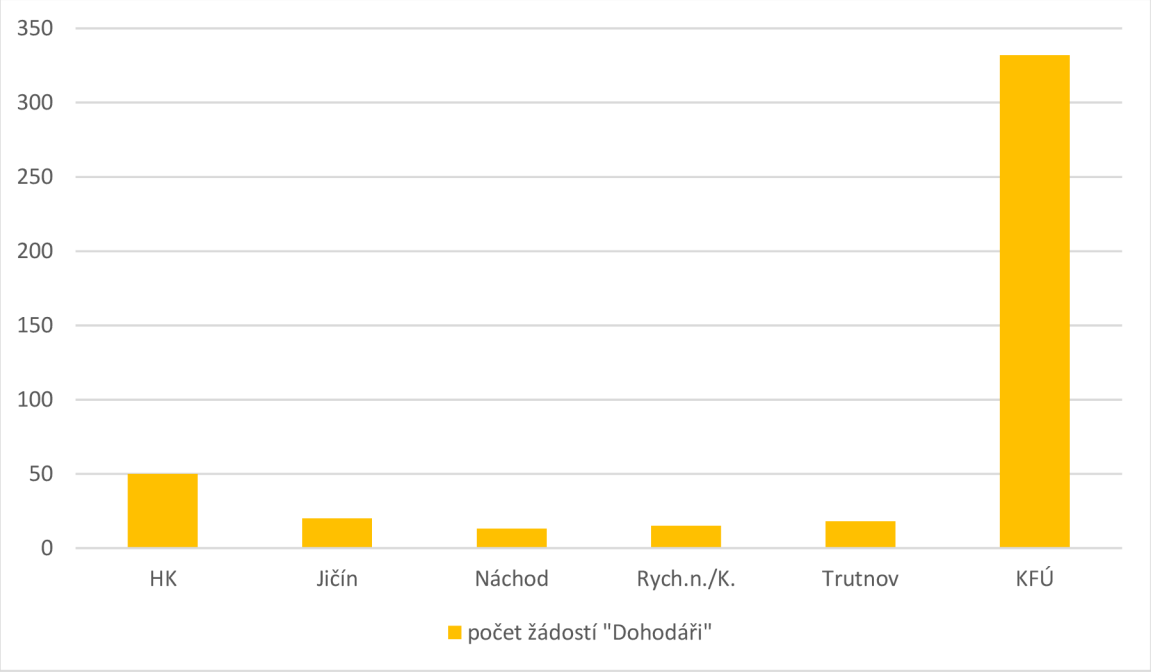

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Podíl počtu podaných žádostí DPP a DPČ na Územní pracoviště v Náchodě činil z celkového počtu žádostí DPP a DPČ podaných na KFÚ pro KHK přibližně 3 %, shodně jako na Územní pracoviště v Rychnově nad Kněžnou, což bylo nejméně v rámci KFÚ pro KHK.

Na základě rozhodnutí, že žádosti DPP a DPČ bude zpracovávat odbor EET a odbor závislá činnost, které spadají pod Krajský finanční úřad, tak nejvíce žádostí DPP a DPČ bylo zpracováno právě těmito určenými odbory, a to 74 % z celkového počtu podaných žádostí DPP a DPČ. Na uvedené rozhodnutí měla vliv skutečnost, že zpracování těchto žádostí bylo „složitější“, neboť bylo nutné k přiznání kompenzačního bonusu doložit více příloh (např. mzdový list, kopie dohody o práci konané mimo pracovní poměr a další) a vyžadovalo tedy relativně více času k jejímu zpracování. Tyto žádosti DPP a DPČ tak byly směrovány ke zpracování na Krajský finanční úřad, přestože jejich podání bylo učiněno na jednotlivá územní pracoviště, avšak po jejich podání došlo následně k postoupení na Krajský finanční úřad. Mohli bychom tak mluvit o jakémsi „nepřímém podání“.

Graf 8 Podané žádosti na jednotlivá územní pracoviště

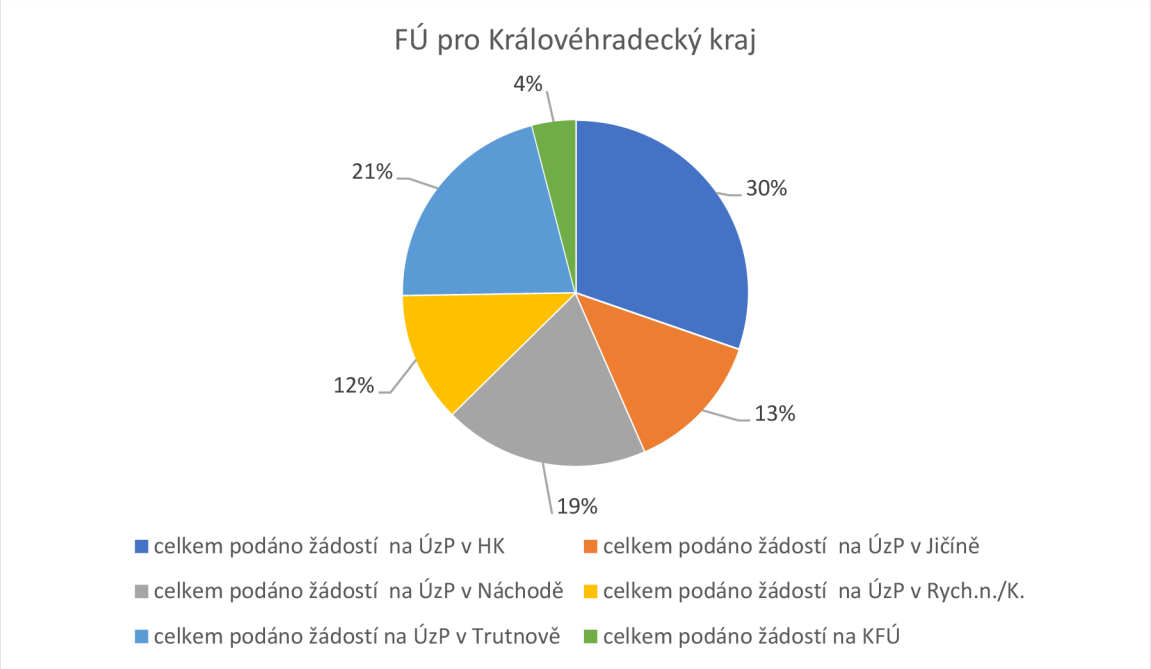

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Za První a Druhé bonusové období bylo podáno na KFÚ pro KHK celkem 49 825 žádostí o kompenzační bonus. Podíl podaných žádostí na jednotlivá územní pracoviště z celkového počtu podaných žádostí: 1. Územní pracoviště v Hradci Králové – 30 %, Územní pracoviště v Trutnově – 21 %, 3. Územní pracoviště v Náchodě – 19 %, 4. Územní pracoviště v Jičíně – 14 %, 5. Územní pracoviště v Rychnově nad Kněžnou – 12 % a 6. Krajský finanční úřad – 4 %.

4.5 Analýza vyměřených kompenzačních bonusů JARO 2020

V této kapitole bude provedena analýza vyměřených, respektive vyplacených kompenzačních bonusů v rámci Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj dle jednotlivých územních pracovišť.

Tabulka 4 Vyplacený kompenzační bonus – JARO 2020 (v Kč)

Číslo ÚzP	Územní pracoviště	žádosti OSVČ	žádosti s.r.o.	žádosti DPP a DPČ	celkem
2701	v Hradci Králové	310 924 000,00	19 235 500,00	705 250,00	330 864 750,00
2707	v Jičíně	136 607 000,00	8 361 500,00	279 300,00	145 247 800,00
2709	v Náchodě	196 940 000,00	12 096 000,00	190 750,00	209 226 750,00
2712	v Rychnově nad Kněžnou	119 680 000,00	8 027 500,00	222 950,00	127 930 450,00
2713	v Trutnově	214 459 000,00	15 276 500,00	263 200,00	229 998 700,00
2700	Krajský finanční úřad	23 995 000,00	10 132 500,00	4 558 750,00	38 686 250,00
	celkem	1 002 605 000,00	73 129 500,00	6 220 200,00	1 081 954 700,00

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Tabulka 4 zachycuje výši celkového objemu vyplacených kompenzačních bonusů v rámci Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj, který činil více než 1 mld. Kč a výši poskytnutých kompenzačních bonusů jednotlivými územními pracovišti.

Výše vyplacených finančních prostředků jednotlivými územními pracovišti odpovídá a navazuje na množství podaných žádostí o kompenzační bonus a rovněž na počet registrovaných daňových subjektů, tedy potenciálních žadatelů.

Nejvyšší částka kompenzačních bonusů byla vyměřena na Územním pracovišti v Hradci Králové zhruba 330 mil. Kč, následuje Územní pracoviště v Trutnově přibližně 230 mil. Kč. Územní pracoviště v Náchodě bylo na 3. místě v celkovém objemu poskytnutých kompenzačních bonusů, který činil necelých 210 mil. Kč. Územním pracovištěm v Jičíně bylo vyplaceno kolem 145 mil. Kč a Územním pracovištěm v Rychnově nad Kněžnou zhruba 130 mil. Kč. Krajským finančním úřadem bylo vyplaceno zhruba 39 mil. Kč.

Důležitá skutečnost vyplývající z analýzy dat provedené v předcházejících tabulkách je procentní podíl registrovaných daňových subjektů a podaných žádostí.

Finanční úřad pro Královéhradecký kraj:

- z celkového počtu registrovaných osob samostatně výdělečně činných podalo žádost o kompenzační bonus 41 %,
- z celkového počtu registrovaných s.r.o. podalo žádost o kompenzační bonus 24 %.

Územní pracoviště v Náchodě:

- z celkového počtu registrovaných osob samostatně výdělečně činných podalo žádost o kompenzační bonus 44 %,
- z celkového počtu registrovaných s.r.o. podalo žádost o kompenzační bonus 25 %.

Graf 9 Vyplacený kompenzační bonus dle žádostí OSVČ (v tis. Kč)

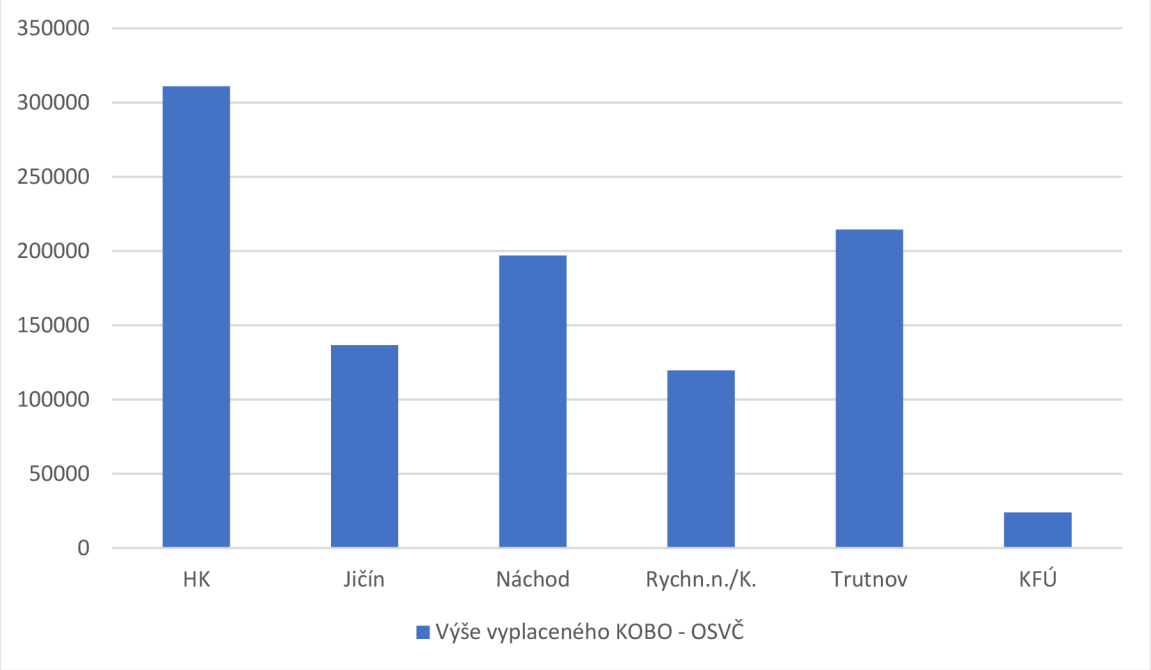

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Graf 9 graficky znázorňuje objemy vyměřených kompenzačních bonusů poskytnutých osobám samostatně výdělečně činným a lze konstatovat, že koreluje s Grafem 3, který zachycuje počty podaných žádostí OSVČ. Existuje zde přímá úměrnost mezi množstvím podaných žádostí a objemem vyplacených kompenzačních bonusů osobám samostatně výdělečně činným.

Územní pracoviště v Náchodě bylo v počtu podaných žádostí OSVČ a objemu vyplacených kompenzačních bonusů v rámci Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj na 3. místě.

Graf 10 Vyplacený kompenzační bonus dle žádostí s.r.o. (v tis. Kč)

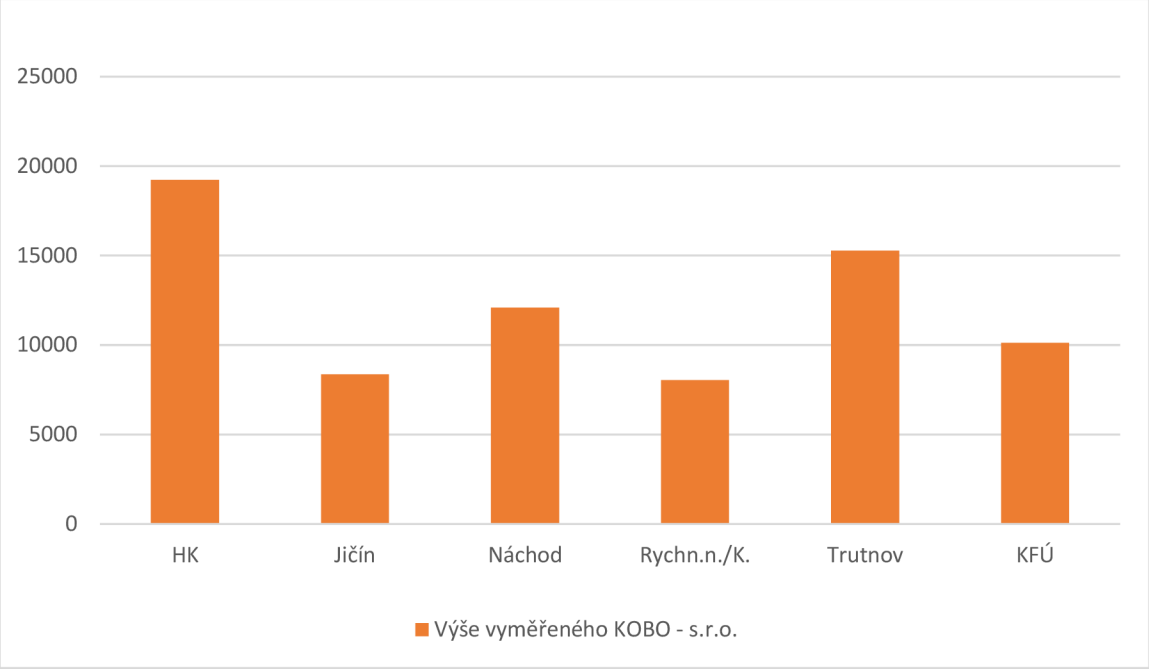

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Rovněž v případě objemu vyměřených kompenzačních bonusů poskytnutých společníkům malých s.r.o. je zřejmá korelace mezi množstvím podaných žádostí s.r.o. – Graf 4 a výší vyměřeného kompenzačního bonusu na základě podaných žádostí s.r.o. jednotlivými územními pracovišti – Graf 10.

Územní pracoviště v Náchodě bylo opět na 3. místě mezi jednotlivými územními pracovišti co do objemu vyplacených kompenzačních bonusů společníkům malých s.r.o.

Graf 11 Vyplacený kompenzační bonus dle žádostí DPP a DPČ (v tis. Kč)

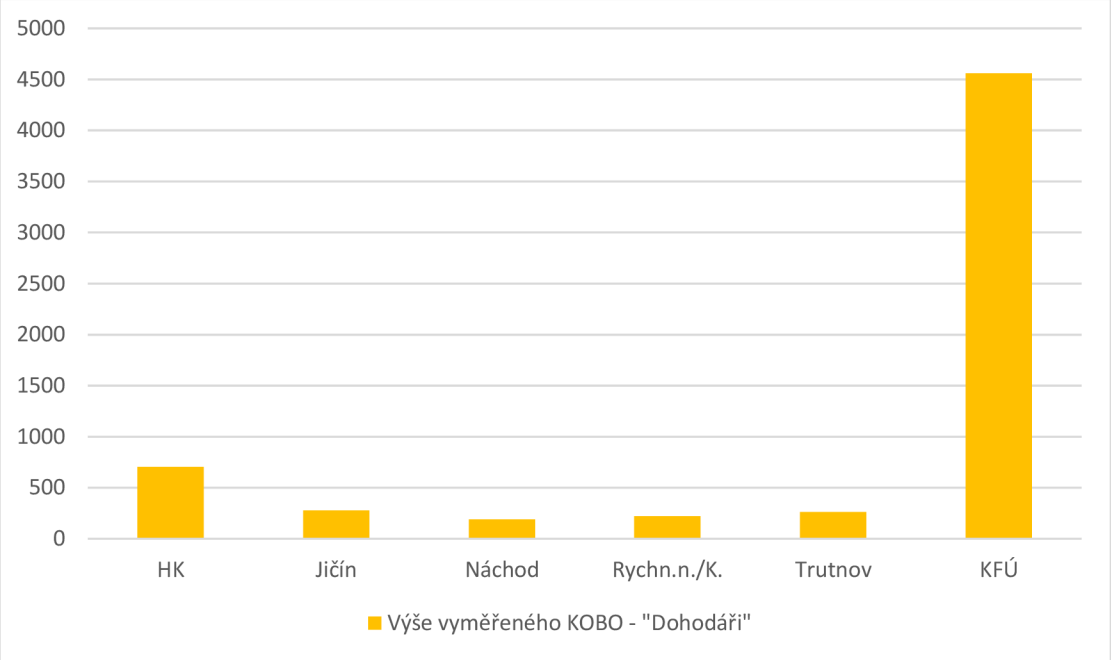

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

I zde můžeme konstatovat, že objem vyměřených kompenzačních bonusů poskytnutých osobám vykonávajícím práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr odpovídá počtu podaných předmětných žádostí DPP a DPČ – Graf 7.

Na Územním pracovišti v Náchodě bylo zpracováno nejméně žádostí DPP a DPČ, a tudíž i objem kompenzačních bonusů poskytnutých osobám konajícím práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr byl v rámci Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj nejnižší, což je graficky zachyceno v Grafu 11.

Provedením korelační analýzy byla následně zjišťována míra závislosti mezi množstvím podaných žádostí o kompenzační bonus dle jednotlivých titulů (OSVČ, s.r.o., DPP a DPČ) – Tabulka 3 a objemem vyplaceného kompenzačního bonusu na základě předmětných žádostí na jednotlivých územních pracovištích včetně Krajského finančního úřadu – Tabulka 4.

Sledované proměnné: množství podaných žádostí OSVČ (osa x) a objem vyplaceného kompenzačního bonusu OSVČ (osa y) – Graf 12.

Graf 12 Vztah vyplaceného kompenzačního bonusu OSVČ a žádostí OSVČ

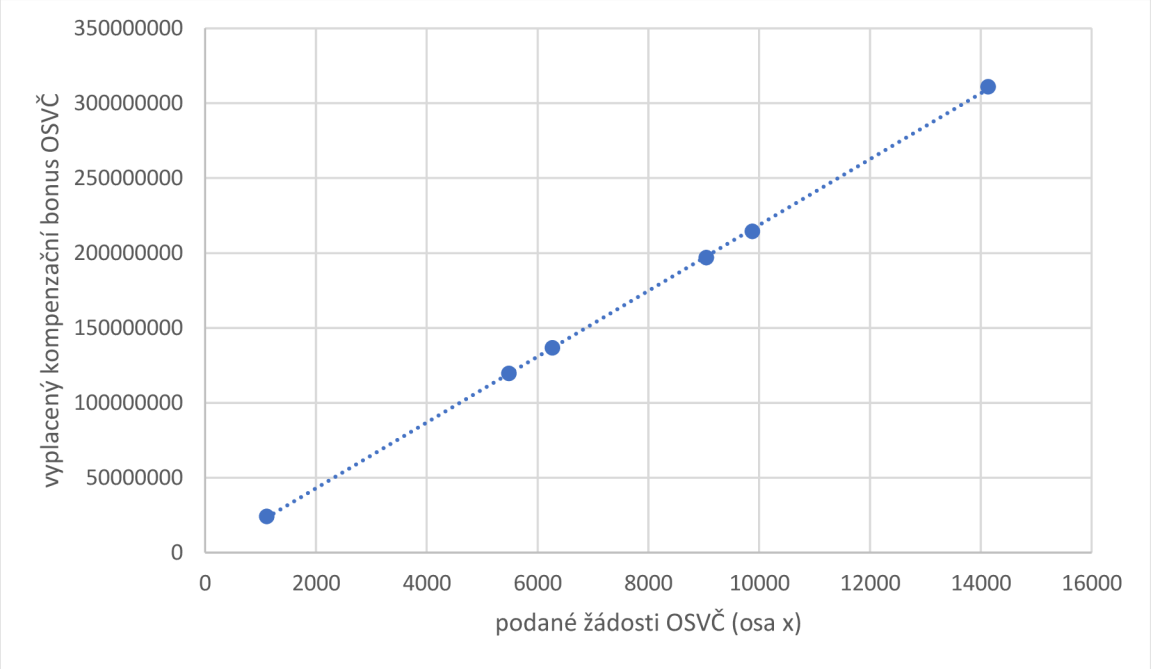

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Zjištěna byla velmi silná závislost mezi objemem vyplaceného kompenzačního bonusu OSVČ a počtem podaných žádostí OSVČ. Korelační koeficient dosáhl míry 0,999943.

Sledované proměnné: množství podaných žádostí s.r.o. (osa x) a objem vyplaceného kompenzačního bonusu s.r.o. (osa y). Lineární korelační závislost je graficky zachycena v Grafu 12.

Graf 13 Vztah vyplaceného kompenzačního bonusu s.r.o. a žádostí s.r.o.

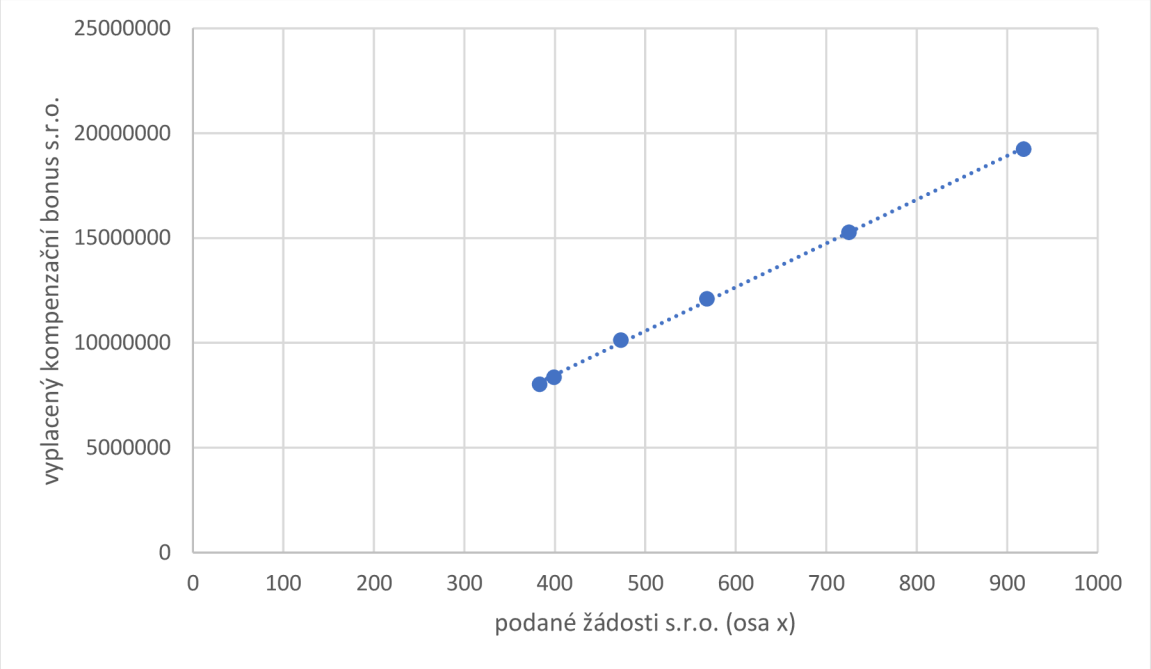

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Zjištěna byla silná závislost mezi počtem podaných žádostí s.r.o. a objemem vyplaceného kompenzačního bonusu s.r.o. Korelační koeficient dosáhl míry 0,999733.

Sledované proměnné: množství podaných žádostí DPP a DPČ (osa x) a objem vyplaceného kompenzačního bonusu DPP a DPČ (osa y). Lineární korelační závislost je graficky zachycena v Grafu 13.

Graf 14 Vztah vyplaceného kompenzačního bonusu DPP a DPČ a žádostí DPP a DPČ

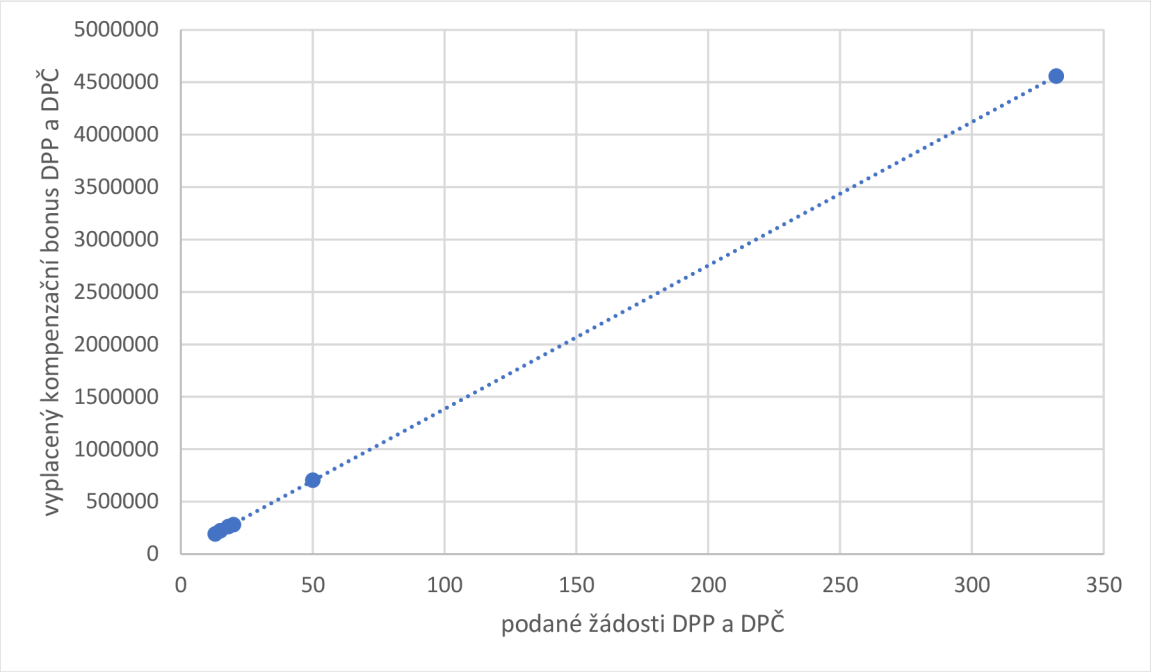

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Mezi počtem podaných žádostí DPP a DPČ a objemem vyplaceného kompenzačního bonusu DPP a DPČ byla zjištěna velmi silná závislost. Korelační koeficient dosáhl míry 0,999995. Lineární korelační závislost je graficky zachycena v Grafu 14.

Graf 15 Vyplacený kompenzační bonus jednotlivými územními pracovišti

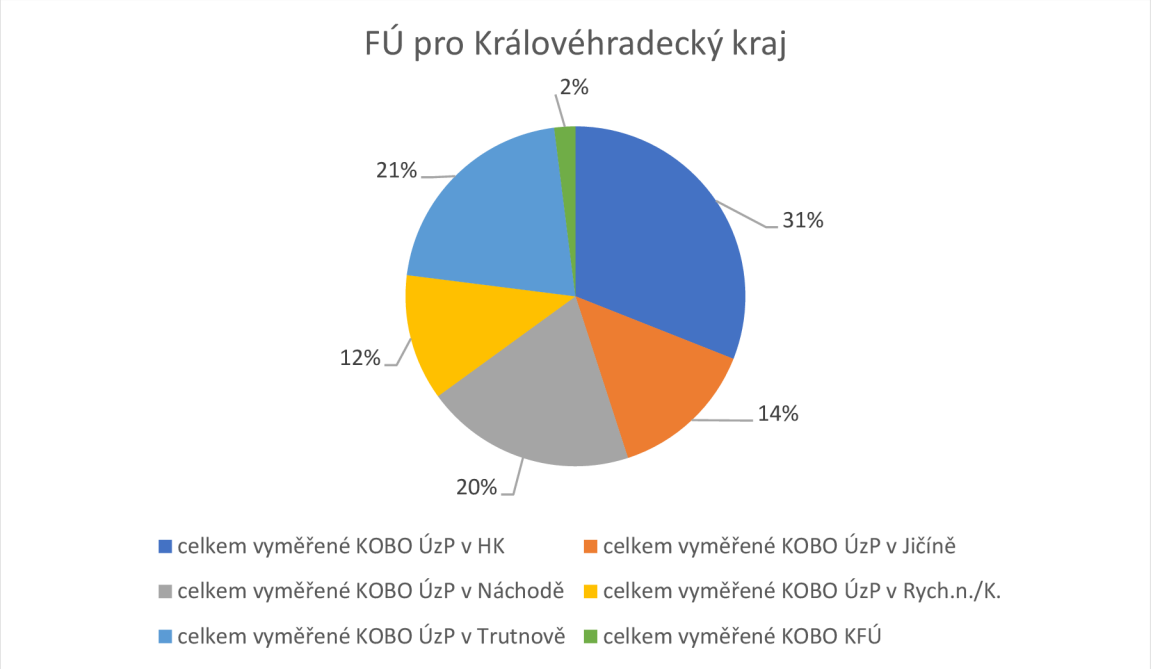

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Podíly vyplaceného kompenzačního bonusu jednotlivými územními pracovišti z celkového počtu poskytnutých kompenzačních bonusů v rámci FÚ pro KHK znázorňuje Graf 15. Procentuálně vyjádřené hodnoty celkem vyměřených kompenzačních bonusů připadající na jednotlivá územní pracoviště – Územní pracoviště: v Hradci Králové – 31 %, v Trutnově - 21 %, v Náchodě – 20 %, v Jičíně - 14 %, v Rychnově nad Kněžnou – 12 % a Krajský finanční úřad - 2 %.

Při komparaci podílu podaných žádostí o kompenzační bonus připadající na jednotlivá územní pracoviště – Graf 8 a podílu objemu vyplacených kompenzačních bonusů jednotlivými územními pracovišti – Graf 15, můžeme vysledovat přibližně stejné podíly sledovaných hodnot.

4.6 Podaná zpětvzetí žádostí a rozhodnutí o zastavení řízení JARO 2020

Situace, za kterých došlo k zastavení řízení podle § 106 daňového řádu je blíže popsáno v kapitole 3.5 a 3.6.

Tabulka 5 Zpětvzetí žádostí KOBO a Rozhodnutí o zastavení řízení

Číslo ÚzP	Územní pracoviště	Zpětvzetí žádostí KOBO	Rozhodnutí o zastavení řízení
2701	v Hradci Králové	167	206
2707	v Jičíně	91	126
2709	v Náchodě	95	174
2712	v Rychnově n. Kněžnou	6	111
2713	v Trutnově	84	175
2700	Krajský finanční úřad	2	0
	celkem	445	792

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Tabulka 5 zachycuje počty podaných zpětvzetí žádostí o kompenzační bonus a vydaných rozhodnutí o zastavení řízení jednotlivými územními pracovišti týkající se období JARO 2020 evidovaných do 5. 10. 2020.

Graf 16 Podané žádosti KOBO a zpětvzetí žádostí KOBO

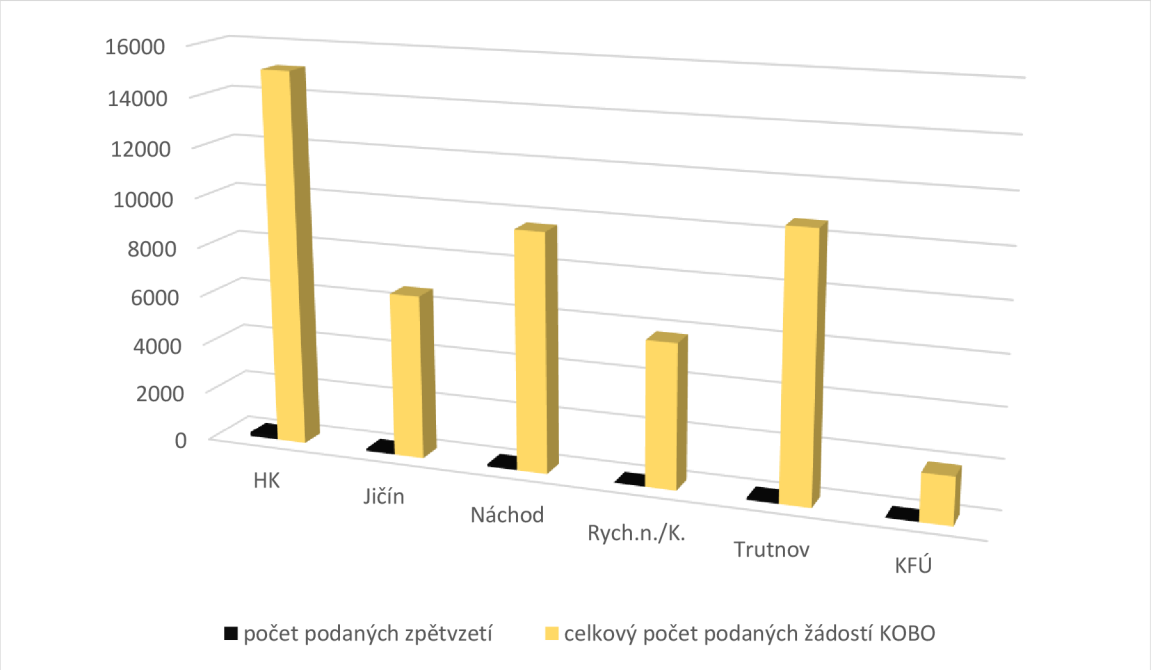

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Z Grafu 16 je možné vysledovat, že počet zpětvzetí žádostí KOBO (Tabulka 5) vůči množství podaných žádostí KOBO (Tabulka 3) není významný, a to napříč územními pracovišti. Na Územním pracovišti v Hradci Králové, Jičíně, Náchodě a Trutnově podíl

zpětvzetí žádostí KOBO vůči celkovému počtu podaných žádostí KOBO činil cca 1 %. Na zbylých územních pracovištích činil pouze 0,1 %.

Graf 17 Podané žádosti KOBO a vydaná Rozhodnutí o zastavení řízení

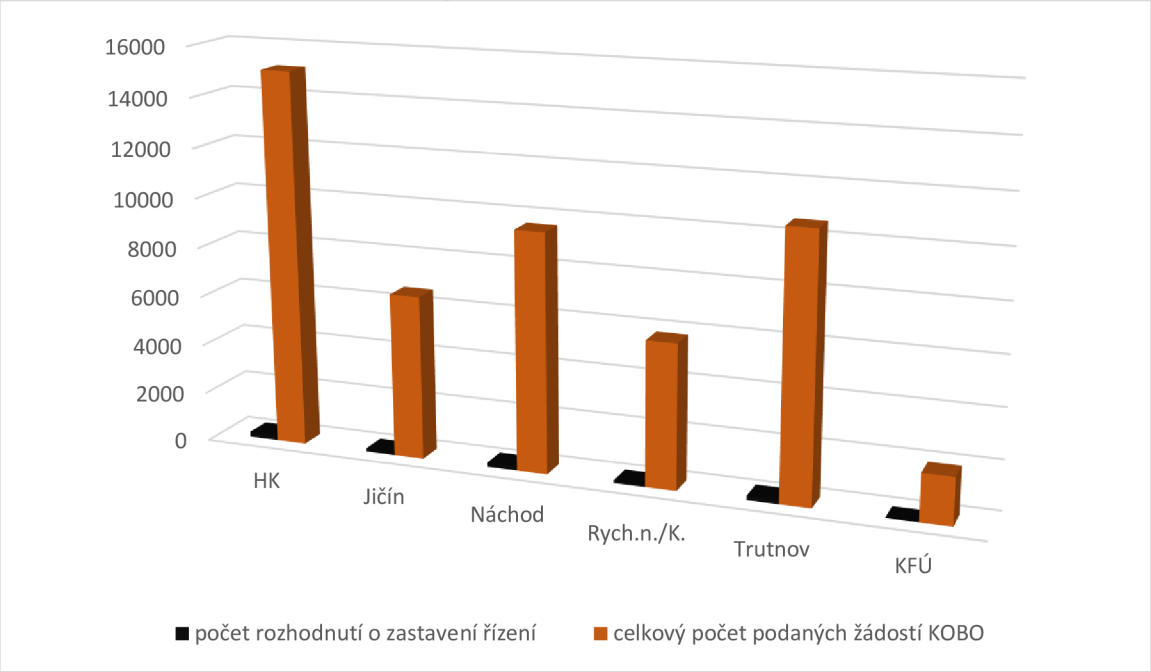

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

V případě vydaných rozhodnutí o zastavení řízení (Tabulka 5) oproti celkovému počtu podaných žádostí KOBO (Tabulka 3), se taktéž nejednalo o význačný podíl, procentuálně se pohyboval mezi 1,36 % až 1,88 %, v rámci jednotlivých územních pracovišť. Tato skutečnost je zachycena v Grafu 17.

4.7 Provedené postupy k odstranění pochybností JARO 2020

Další sledované kritérium související se zpracováváním žádostí o kompenzační bonus je počet provedených postupu k odstranění pochybností, jež byl podrobnější popsán v kapitole 3.5. Počet provedených postupů k odstranění pochybností evidovaných ke dni 5. 10. 2020 na jednotlivých územních pracovištích je uveden v Tabulce 6.

Tabulka 6 Provedené postupy k odstranění pochybností

Číslo ÚzP	Územní pracoviště	Provedených POP
2701	v Hradci Králové	12
2707	v Jičíně	8
2709	v Náchodě	31
2712	v Rychnově n. Kněžnou	18
2713	v Trutnově	11
2700	Krajský finanční úřad	0
	celkem	80

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Z celkového počtu 49 825 podaných žádostí KOBO (Tabulka 3) v rámci Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj, bylo provedeno 80 postupů k odstranění pochybností.

Rozhodujícím faktorem pro zahájení postupu k odstranění pochybností byly pochybnosti správce kompenzačního bonusu o pravdivosti, správnosti, průkaznost či úplnosti údajů uvedených v konkrétní žádosti, vzniklé v průběhu procesu zpracování konkrétní žádosti – kapitola 3.5.

Graf 18 Provedené postupy k odstranění pochybností jednotlivými územními pracovišti

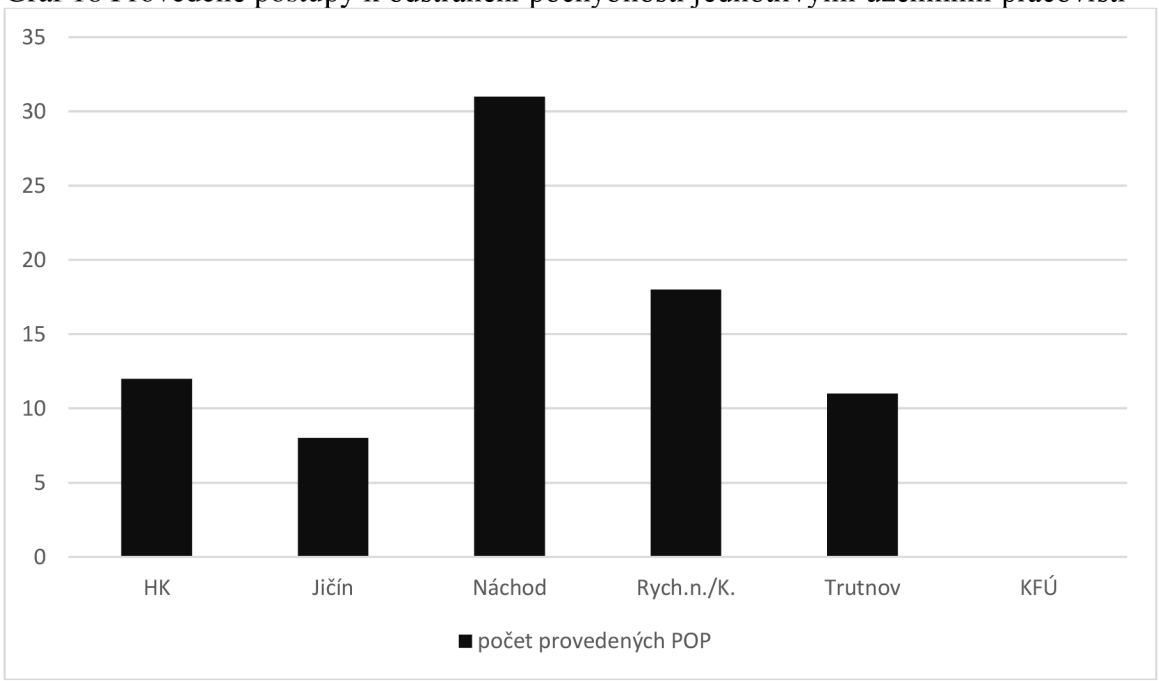

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Nejvíce postupů k odstranění pochybností bylo zahájeno a ukončeno na Územním pracovišti v Náchodě, poté následovalo Územní pracoviště v Rychnově nad Kněžnou, v Hradci Králové, v Trutnově a v Jičíně. Krajské finanční ředitelství nezahájilo žádný postup k odstranění pochybností – Graf 18.

Na počty provedených postupů k odstranění pochybností nemělo vliv množství podaných žádostí KOBO ani množství registrovaných daňových subjektů evidovaných na jednotlivých územních pracovištích.

Provedením korelační analýzy bylo zjišťováno, jaká je míra závislosti mezi celkovým množstvím podaných žádostí o kompenzační bonus a počtem provedených postupů k odstranění pochybností na jednotlivých územních pracovištích včetně Krajského finančního úřadu. Hodnoty proměnných vychází z Tabulky 3 – podané žádosti KOBO celkem (osa x) a Tabulky 6 – provedené postupy k odstranění pochybností (osa y).

Graf 19 Vztah podaných žádostí KOBO celkem a postupů k odstranění pochybností

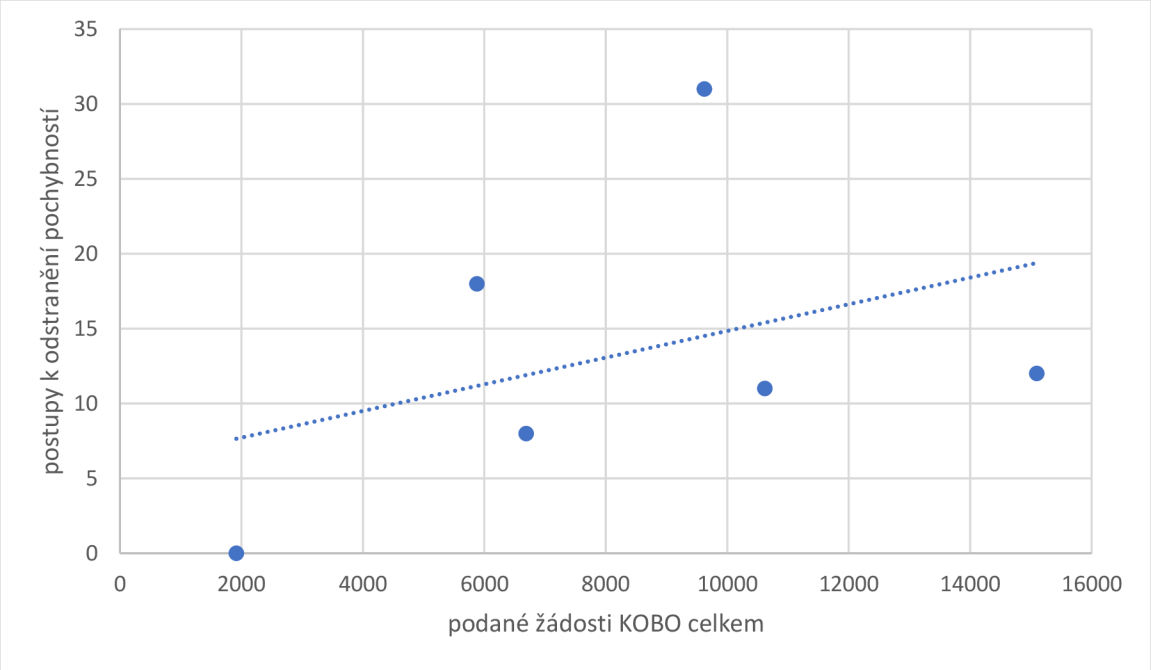

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Závislost mezi celkovým množstvím podaných žádostí o kompenzační bonus a provedenými postupy k odstranění pochybností na jednotlivých územních pracovištích včetně Krajského finančního úřadu lze vyhodnotit jako slabou závislost. Korelační koeficient dosáhl míry 0,385469.

4.8 Doměřený kompenzační bonus JARO 2020

K doměření kompenzačního bonusu mohlo dojít na základě výsledku provedeného postupu k odstranění pochybností v případě, kdy subjektem kompenzačního bonusu pochybnosti správce kompenzačního bonusu nebyly odstraněny – kapitola 3.4.1.

Dalším důvodem, v jehož důsledku došlo k doměření kompenzačního bonusu, byla situace, kdy byl kompenzační bonus vyplacen neoprávněně – kapitola 3.6, avšak se nejednalo o doměření kompenzačního bonusu v návaznosti na podvodnou žádost – kapitola 3.6.2.

Tabulka 7 Doměřený kompenzační bonus

Číslo ÚzP	Územní pracoviště	Doměřený kompenzační bonus (v Kč)
2701	v Hradci Králové	4 993 500,00
2707	v Jičíně	2 056 500,00
2709	v Náchodě	2 362 000,00
2712	v Rychnově n. Kněžnou	1 185 500,00
2713	v Trutnově	3 178 000,00
2700	Krajský finanční úřad	---
	celkem	

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Na výši doměřeného kompenzačního bonusu nemělo zásadní vliv množství provedených postupů k odstranění pochybností – Tabulka 6. Územním pracovištěm v Hradci Králové byl doměřen kompenzační bonus, jehož výše dosáhla téměř 5 mil. Kč, přestože zde nebylo provedeno nejvíce postupů k odstranění pochybností. Následovalo Územní pracoviště v Trutnově, kde výše doměřeného kompenzačního bonusu dosáhla 3 mil. Kč. Územním pracovištěm v Náchodě byly doměřeny 2 mil. Kč, i když zde bylo provedeno nejvíce postupů k odstranění pochybností. V počtu provedených postupů k odstranění pochybností bylo Územní pracoviště v Rychnově nad Kněžnou na 2. místě a výše doměřeného kompenzačního bonusů zde dosáhla přibližně 1 mil. Kč.

Graf 20 Vyměřený kompenzační bonus a doměřený kompenzační bonus (v tis. Kč)

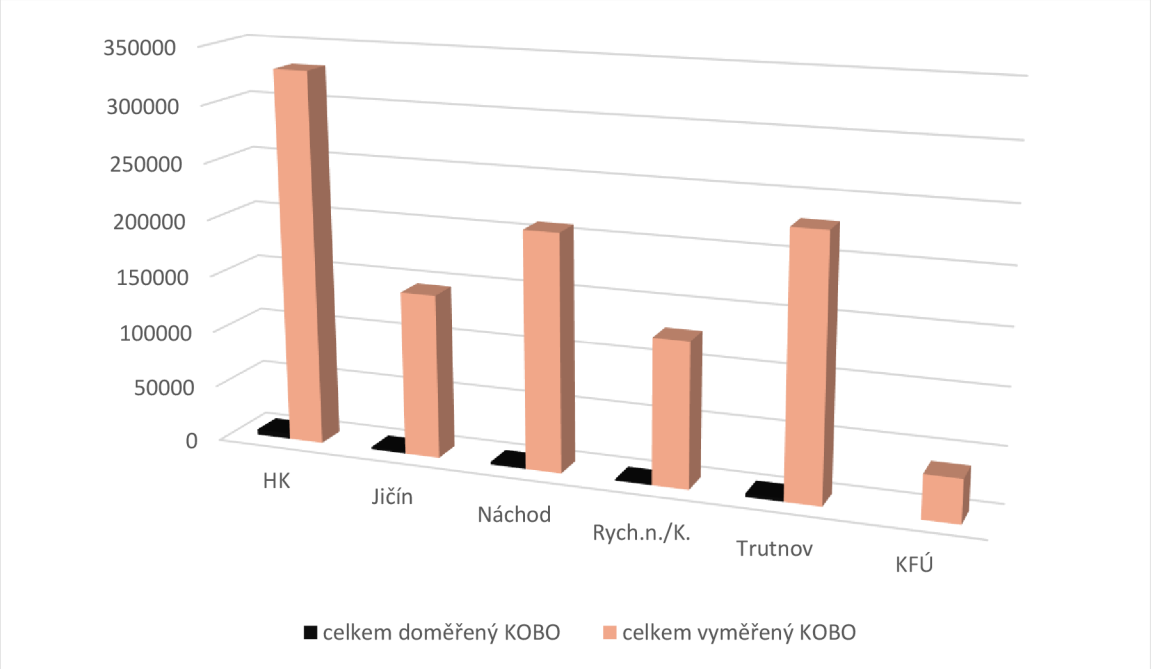

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Podíl výše doměřených kompenzačních bonusů vůči celkové výši vyplacených kompenzačních bonusů tvořil velmi nízké procento na všech územních pracovištích. Na Územním pracovišti v Hradci Králové – 1,51 %, v Jičíně – 1,42 %, v Náchodě – 1,13 %, v Rychnově nad Kněžnou – 0,93 % a v Trutnově 1,38 %. Krajský finanční úřad neprováděl daňová řízení ani postupy, v rámci kterých by došlo k doměření daně v souvislosti s vyplácením kompenzačních bonusů. Tento vztah mezi celkově doměřeným a celkově vyplaceným kompenzačním bonusem zachycuje Graf 20.

4.9 Podvodné žádosti a neoprávněně vyplacený kompenzační bonus JARO 2020

V případě podvodných žádostí KOBO se jednalo o situace, kdy bylo správcem daně prověřováno na základě indicií, zda nedošlo k vyplacení kompenzačního bonusu na rizikový účet – kapitola 3.6.2. V důsledku tohoto zjištění byla předmětná žádost KOBO vyhodnocena jako podvodná. Podvodná žádost KOBO nebyla pouze ta, na níž byl detekován rizikový účet, ale rovněž žádost KOBO, kde bylo zjištěno, že nebyla podána deklarovanou osobou.

Tato skutečnost byla důvodem k podání 12 trestních oznámení Finančním úřadem pro Královéhradecký kraj, neboť došlo k naplnění trestného činu podvodu – zneužití osobních údajů se záměrem neoprávněně požadovat poskytnutí kompenzačního bonusu jménem cizí osoby, pod cizí identitou.

V rámci Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj bylo evidováno za bonusová období JARO 2020 a PODZIM 2020 celkem 87 neoprávněně podaných žádostí KOBO.

Tabulka 8 Podvodné žádost KOBO a neoprávněně vyplacený kompenzační bonus

Číslo ÚzP	Územní pracoviště	Počet podvodných žádostí	Neoprávněně vyplaceno (v Kč)
2701	v Hradci Králové	24	272 500,00
2707	v Jičíně	10	153 000,00
2709	v Náchodě	12	172 500,00
2712	v Rychnově n. Kněžnou	18	242 000,00
2713	v Trutnově	23	267 000,00
2700	Krajský finanční úřad	0	0
	celkem	87	1 107 000,00

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Dle údajů uvedených v Tabulce 8 lze konstatovat, že množství zjištěných podvodných žádostí KOBO nebyl vzhledem k celkovému počtu žádostí KOBO podaných na jednotlivá územní pracoviště Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj vysoký a pohyboval se v řádech desítek, přičemž množství žádostí se pohybovalo v řádech tisíců - Tabulka 3.

Výše neoprávněně vyplacených kompenzačních bonusů při porovnání s celkovým objemem vyplacených kompenzačních bonusů jednotlivými územními pracovišti se pohybovala mezi 0,08 % - 0,19 %.

Graf 21 Podvodné žádosti KOBO za období JARO 2020 a PODZIM 2020

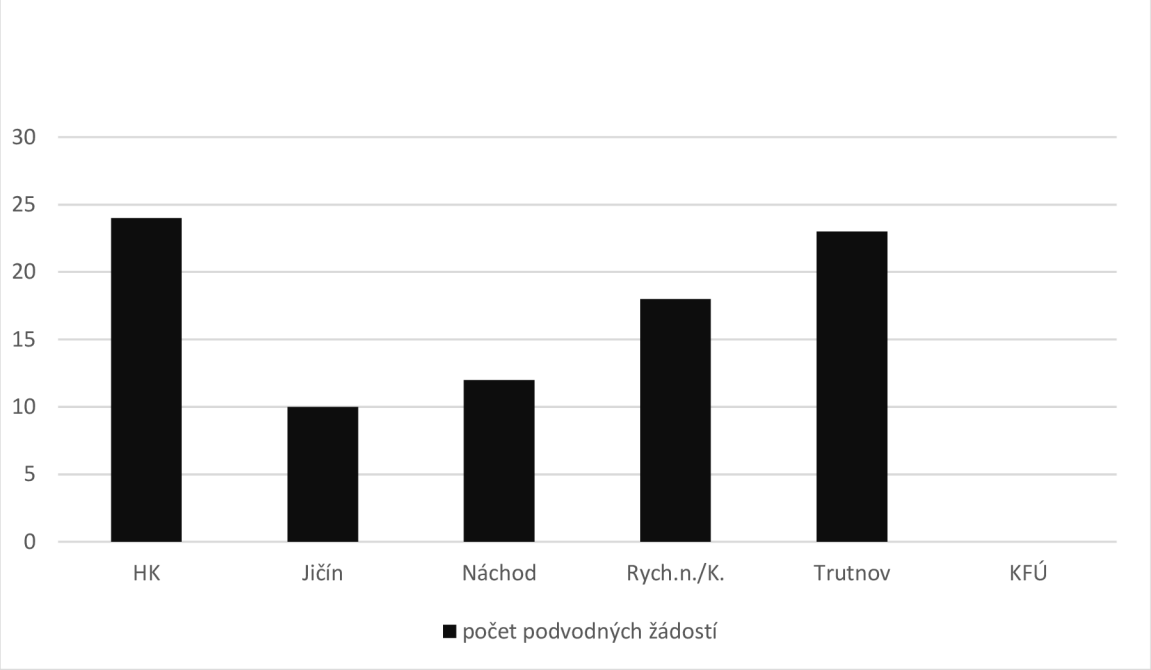

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Nejvíce podvodných žádostí KOBO ve sledovaných obdobích bylo detekováno Územním pracovištěm v Hradci Králové (24) a téměř stejný počet Územním pracovištěm v Trutnově (23). Územním pracovištěm v Náchodě bylo odhaleno 12 podvodných žádostí KOBO – Graf 21.

Graf 22 Neoprávněně vyplacený kompenzační bonus za období JARO 2020 a PODZIM 2020 (v tis. Kč.)

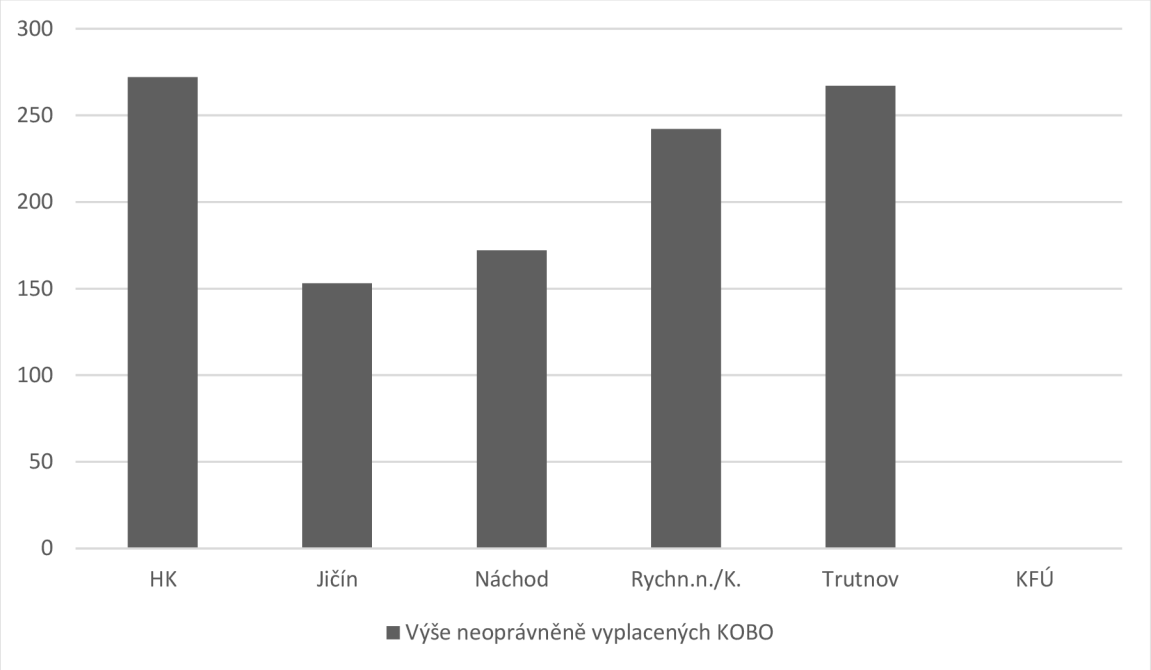

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Výše neoprávněně vyplacených kompenzačních bonusů je přímo úměrná počtu zjištěných podvodných žádostí na jednotlivých územních pracovištích, což lze pozorovat z údajů zachycených v Grafu 21 a 22 při jejich vzájemném porovnání.

4.10 Komparace podaných žádostí a vyplacených kompenzačních bonusů za období JARO 2020, PODZIM 2020, JARO 2021

Údaje uvedené v tabulkách níže a jejich následné zpracování do příslušných grafů, zachycují vývoj počtu podaných žádostí o kompenzační bonus a výši poskytnutých kompenzačních bonusů za jednotlivá období v návaznosti na aktuální platnost příslušného zákona v rámci Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj na jednotlivá územní pracoviště, a to:

- Zákon č. 159/2020 Sb., JARO 2020 – období od 12. března do 8. června 2020 (dvě bonusová období)

- Zákon č. 461/2020 Sb., PODZIM 2020 – období od 5. října do 15. února 2021 (šest bonusových období)
- Zákon č. 95/2021 Sb., JARO 2021 – období od 1. února do 31. května 2021 (čtyři bonusová období)

Tabulka 9 Žádosti KOBO dle typu – PODZIM 2020

Číslo ÚzP	Územní pracoviště	žádosti OSVČ	žádosti s.r.o.	žádosti DPP a DPČ	celkem
2701	v Hradci Králové	11 306	1292	220	12 818
2707	v Jičíně	4 742	523	16	5 281
2709	v Náchodě	7 559	686	77	8 322
2712	v Rychnově n. Kněžnou	4 237	439	48	4 724
2713	v Trutnově	10 120	1118	65	11 303
2700	Krajský finanční úřad	190	4	0	194
	celkem	38 154	4 062	426	42 642

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Tabulka 10 Žádosti KOBO dle typu – JARO 2021

Číslo ÚzP	Územní pracoviště	žádosti OSVČ	žádosti s.r.o.	žádosti DPP a DPČ	celkem
2701	v Hradci Králové	7 935	873	126	8 934
2707	v Jičíně	3 321	292	19	3 632
2709	v Náchodě	5 130	388	36	5 554
2712	v Rychnově n. Kněžnou	3 294	273	23	3 590
2713	v Trutnově	6 743	661	51	7 455
2700	Krajský finanční úřad	136	0	0	136
	celkem	26 559	2 487	255	29 301

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Z porovnání množství podaných žádostí KOBO dle typu – Tabulka 3, Tabulka 9 a Tabulka 10 je zřejmé, že nejvíce žádostí KOBO bez ohledu na to, z jakého titulu bylo žádáno o kompenzační bonus, bylo podáno v bonusovém období JARO 2020. Celkové množství dosahuje 50 tis. žádostí KOBO. V bonusovém období PODZIM 2020 bylo podáno přibližně 43 tis. žádostí KOBO a v bonusovém období JARO 2021 téměř 30 tis. žádostí KOBO.

Vliv na vývoj měla objektivní skutečnost, a to, že v každém z jednotlivých bonusových období bylo nutné splňovat jiné zákonné podmínky, které se postupně zpřísňovaly v návaznosti na aktuální platnost příslušných zákonů.

Graf 23 Podané žádosti OSVČ, s.r.o., DPP a DPČ za jednotlivá bonusová období

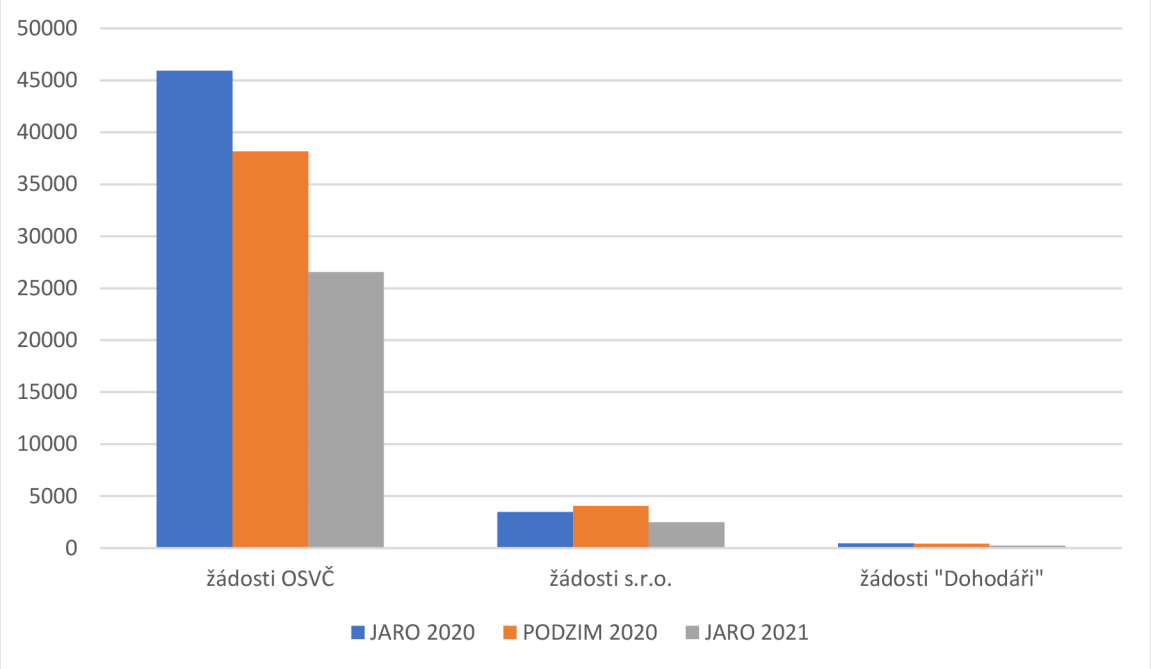

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Jak je patrné z Grafu 23, nejvíce žádostí OSVČ bylo podáno v bonusovém období JARO 2020, poté v bonusovém období PODZIM 2020, nejméně v bonusovém období JARO 2021. Zde se jedná o rozdíly v řádech desetitisíců žádostí. Žádostí s.r.o. bylo podáno nejvíce v bonusovém období PODZIM 2020, avšak nejednalo se o výrazný rozdíl oproti bonusovému období JARO 2020 a JARO 2021. Nejméně bylo podáno žádostí DPP a DPČ, a to v rámci všech bonusových období. Jejich množství nepřesáhlo v žádném z těchto období počet 500.

Objem vyplacených kompenzačních bonusů za jednotlivá bonusová období jednotlivými územními pracovišti kopíruje vývoj, který je možné pozorovat i ve vývoji počtu podaných žádostí za předmětná bonusová období.

Tabulka 11 Vyplacený kompenzační bonus – PODZIM 2020 (v Kč)

Číslo ÚzP	Územní pracoviště	žádosti OSVČ	žádosti s.r.o.	žádosti DPP a DPČ	celkem
2701	v Hradci Králové	98 801 913,00	12 025 000,00	1 985 000,00	112 811 913,00
2707	v Jičíně	40 679 084,00	5 029 500,00	159 500,00	45 868 084,00
2709	v Náchodě	64 751 095,00	6 182 570,00	696 500,00	71 630 165,00
2712	v Rychnově n. Kněžnou	39 546 470,00	4 265 500,00	404 000,00	44 215 970,00
2713	v Trutnově	84 004 670,00	9 790 137,00	589 000,00	94 383 807,00
2700	Krajský finanční úřad	1 726 500,00	43 000,00	0	1 769 500,00
	celkem	329 509 732,00	37 335 707,00	3 834 000,00	370 679 439,00

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Tabulka 12 Vyplacený kompenzační bonus – JARO 2021 (v Kč)

Číslo ÚzP	Územní pracoviště	žádosti OSVČ	žádosti s.r.o.	žádosti DPP a DPČ	celkem
2701	v Hradci Králové	192 706 308,00	24 528 515,00	1 538 000,00	218 772 823,00
2707	v Jičíně	77 661 051,00	8 019 559,00	241 500,00	85 922 110,00
2709	v Náchodě	123 320 120,00	10 696 132,00	457 000,00	134 473 252,00
2712	v Rychnově n. Kněžnou	80 986 930,00	7 414 937,00	240 500,00	88 642 367,00
2713	v Trutnově	166 532 157,00	18 221 656,00	611 500,00	185 365 313,00
2700	Krajský finanční úřad	3 364 748,00	0	0	3 364 748,00
	celkem	644 571 614,00	68 880 799,00	3 088 500,00	716 540 613,00

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj - data, vlastní zpracování

Při porovnání dat z Tabulky 4, Tabulky 11 a Tabulky 12, které se týkají celkového objemu vyplacených kompenzačních bonusů za jednotlivá bonusová období JARO 2020, PODZIM 2020 a JARO 2021 se opět promítla skutečnost, že v jednotlivých předmětných bonusových obdobích platily rozdílné podmínky nároku na kompenzační bonus.

Výše vyplaceného kompenzačního bonusu celkem v jednotlivých bonusových obdobích tak dosahovala významných rozdílů. V bonusovém období JARO 2020 dosáhla celková výše vyměřeného kompenzačního bonusu v rámci Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj 1 081 mil. Kč, v bonusovém období PODZIM 2020 činila téměř 371 mil. Kč a v bonusovém období JARO 2021 716 mil. Kč.

Na výši vyplaceného kompenzačního bonusu JARO 2021 měla vliv skutečnost, že v uvedeném bonusovém období došlo k navýšení částky nároku na kompenzační bonus, a to až 1 000,-- Kč. V tomto bonusovém období došlo k překrytí platnosti zákona č. 461/2020 Sb. a zákona č. 95/2021 Sb., a to v období od 1. 2. 2021 do 15. 2. 2021.

Graf 24 Vyplacený kompenzační bonus za jednotlivá bonusová období (v tis. Kč)

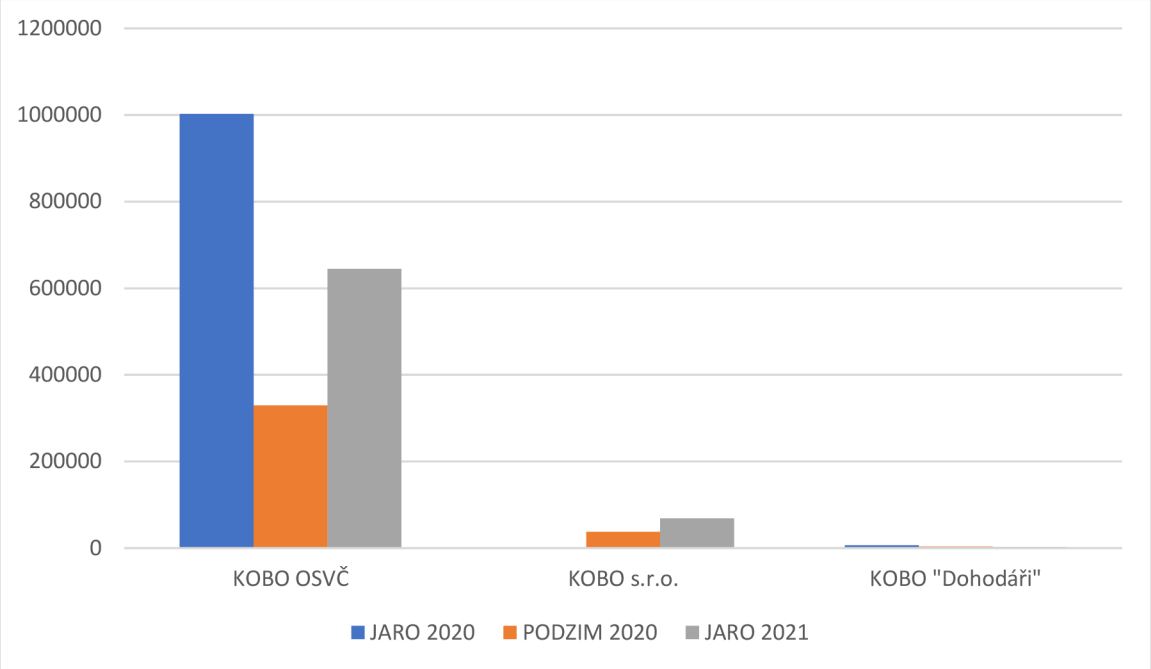

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj – data, vlastní zpracování

Graf 24 graficky zachycuje vztah mezi objemem vyplacených kompenzačních bonusů v jednotlivých bonusových obdobích JARO 2020, PODZIM 2020 a JARO 2021 v rámci Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj dle jednotlivých druhů žádostí.

Největší objem vyplaceného bonusu celkem byl v bonusovém období JARO 2020 z žádostí OSVČ a dosáhl výše 1 002 mil. Kč. V bonusovém období JARO 2021 tato výše dosáhla 644 mil. Kč opět u žádostí OSVČ. U žádostí s.r.o. byl tento vývoj stejný, v bonusovém období JARO 2020 dosáhla výše vyměřeného kompenzačního bonusu nejvyšší hodnoty, a to 73 mil. Kč, v bonusovém období JARO 2021 bezmála 69 mil. Kč. U žádostí DPP a DPČ bylo nejvíce vyměřeno rovněž v bonusovém období JARO 2020, výše činila 6 mil. Kč. V bonusovém období PODZIM 2020 dosáhla výše 3 mil. Kč a v bonusovém období JARO 2021 téměř 4 mil. Kč. I zde vývoj přímo souvisí s množstvím podaných žádostí KOBO a splněním zákonných podmínek nároku na kompenzační bonus.

Celkový objem vyměřeného kompenzačního bonusu za jednotlivá bonusová období dosáhl v rámci Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj bezmála 2 200 mil. Kč.

Tabulka 13 Vyplacený kompenzační bonus jednotlivými územními pracovišti (v Kč)

Číslo ÚzP	Územní pracoviště	žádosti OSVČ	žádosti s.r.o.	žádosti DPP a DPČ	celkem
2701	v Hradci Králové	602 432 221,00	55 789 015,00	4 228 250,00	662 449 486,00
2707	v Jičíně	254 947 135,00	21 410 559,00	680 300,00	277 037 994,00
2709	v Náchodě	385 011 215,00	28 974 702,00	1 344 250,00	415 330 167,00
2712	v Rychnově n. Kněžnou	240 213 400,00	19 707 937,00	867 450,00	260 788 787,00
2713	v Trutnově	464 995 827,00	43 288 293,00	1 463 700,00	509 747 820,00
2700	Krajský finanční úřad	29 086 248,00	10 175 500,00	4 558 750,00	43 820 498,00
	celkem	1 976 686 046,00	179 346 006,00	13 142 700,00	2 169 174 752,00

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj – data, vlastní zpracování

Z údajů uvedených v Tabulce 13 vyplývá, že za všechna bonusová období – JARO 2020, PODZIM 2020, JARO 2021 v rámci Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj byl největší objem kompenzačního bonusu vyplacen za základě žádostí OSVČ, následoval kompenzační bonus vyplacený na základě podaných žádostí s.r.o. Nejméně bylo vyplaceno na základě žádostí DPP a DPČ.

Graf 25 Vyplacený kompenzační bonus dle jednotlivých územních pracovišť (v tis. Kč)

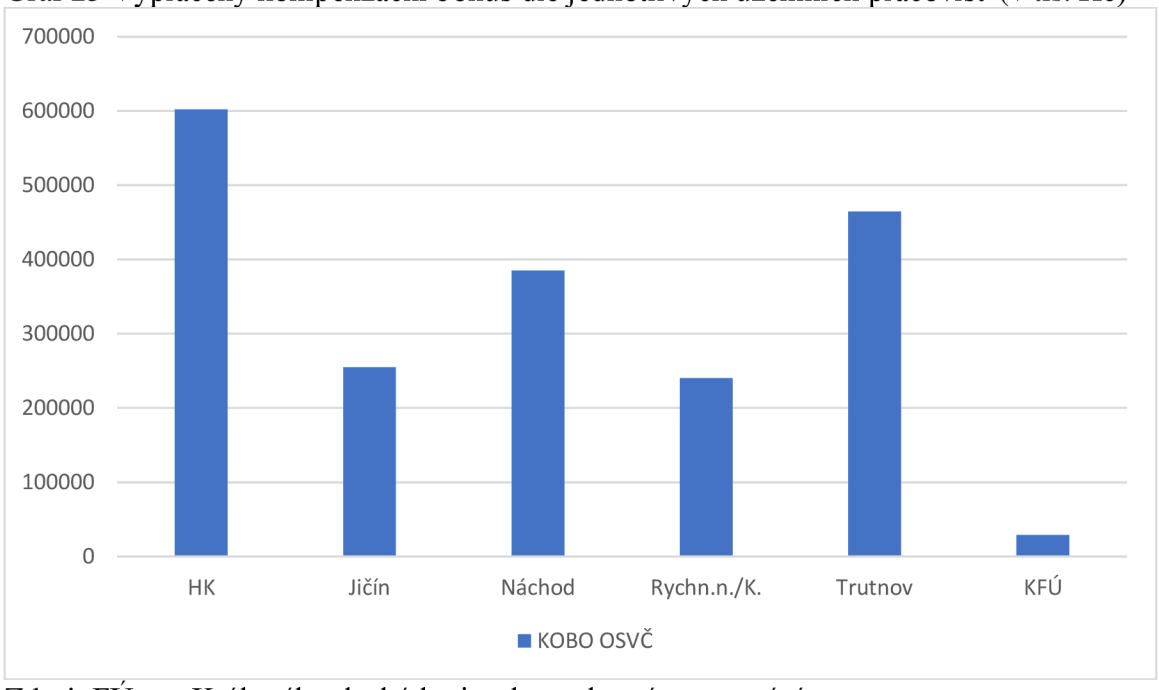

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj – data, vlastní zpracování

Jak je znázorněno v Grafu 25 největší objem kompenzačních bonusů za všechna sledovaná bonusová období – JARO 2020, PODZIM 2020 a JARO 2021 byl vyplacen Územním pracovištěm v Hradci Králové, a to ve výši dosahující 663 mil. Kč. Územním pracovištěm v Trutnově byl vyplacen kompenzační bonus dosahující výše téměř 510 mil. Kč. Na Územním pracovišti v Náchodě byl vyměřen kompenzační bonus,

jehož hodnota dosáhla výše 415 mil. Kč. Územní pracoviště v Jičíně vyplatilo kompenzační bonus ve výši téměř 278 mil. Kč, Územní pracoviště Rychnově nad Kněžnou 261 mi. Kč. Krajský finanční úřad vyplatil kompenzační bonus ve výši bezmála 44 mil. Kč.

Na základě výše provedených analýz získaných dat, vztahujících se k počtu podaných žádostí o kompenzační bonus a objemu vyměřeného a následně poskytnutého kompenzačního bonusu se Územní pracoviště v Náchodě v rámci Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj pohybovalo ve většině porovnání na 3. místě, a to bez ohledu na bonusové období.

Graf 26 Vyplacený kompenzační bonus za období JARO 2020, PODZIM 2020, JARO 2021

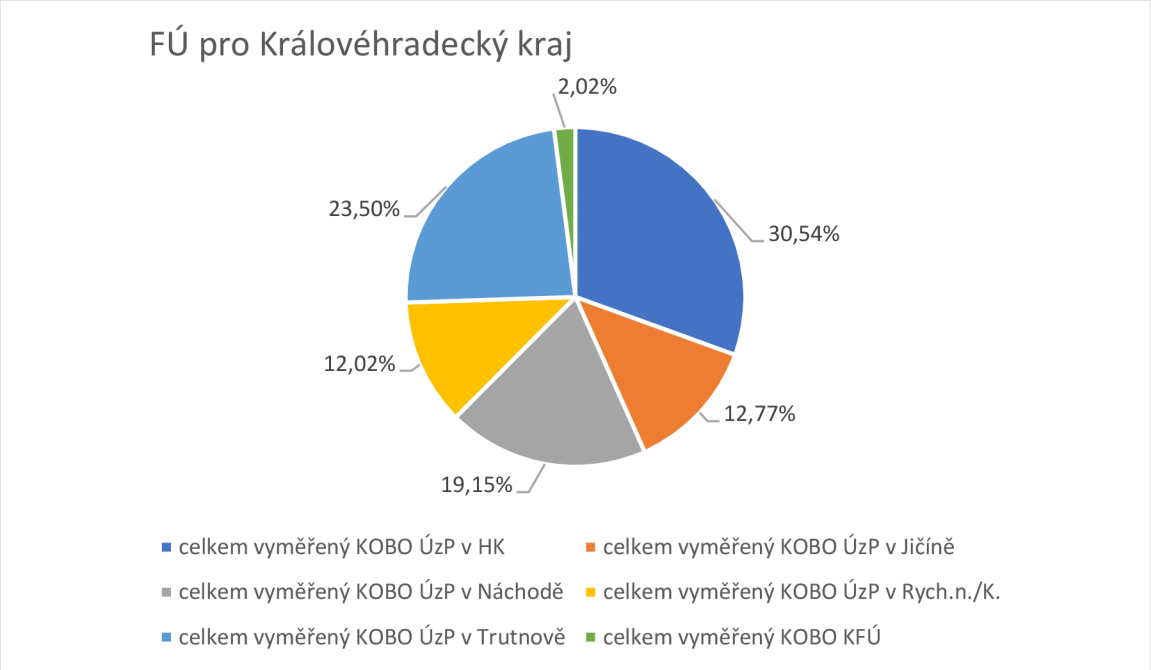

Zdroj: FÚ pro Královéhradecký kraj – data, vlastní zpracování

Při komparaci údajů Grafu 15, jež zachycuje poměr vyplaceného kompenzačního bonusu za bonusové období JARO 2020 jednotlivými územními pracovišti a údajů Grafu 25, který zachycuje údaje, jež se vztahují, ke všem bonusovým obdobím je zřejmé, že sledovaná hodnota nevykazuje téměř žádné odchylky.

Ze sledovaných hodnot vyplývá, že objem vyplaceného kompenzačního bonusu byl přímo úměrný počtu podaných žádostí KOBO dle jednotlivých titulů a má logickou návaznost i na množství registrovaných subjektů, které byly oprávněny o kompenzační bonus požádat. Odchylku lze pozorovat pouze v případě žádostí DPP a DPČ, která byla svým způsobem specifická, a to v návaznosti na skutečnost, že nebylo možné porovnat

množství předmětných žádostí se statistickými údaji – registrované osoby vykonávající práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr a dále určeným „úřadem“ – Krajský finanční úřad, na které tyto žádosti byly směřovány ke zpracování.

5 Zhodnocení a doporučení

Kompenzační bonus byl nastaven jako jakási hlavní státní pomoc pro OSVČ, společníky malých s.r.o. a DPP a DPČ. Ve všech obdobích, kdy byl kompenzační bonus poskytován, se jednalo o určitou formu „finanční kompenzace“ zákonem určeným osobám, která měla zmírnit dopady přijatých opatření v souvislosti se vznikem a rozšířením onemocnění COVID-19, jež měly negativní dopad do jejich podnikání, popřípadě došlo k omezení jejich příjmů ze závislé činnosti ve spojitosti s COVID-19 (osoby vykonávající práci na základě DPP, DPČ).

Začátek poskytování kompenzačního bonusu lze vztáhnout k datu 12. března 2020. Vzhledem k tomu, jak se situace ohledně onemocnění COVID-19 vyvíjela, byla následně období, ve kterých byl kompenzační bonus poskytován, rozšiřována, a to nejednou. V souvislosti s touto skutečnosti vešly v platnost, po skončení platnosti předcházejícího zákona, nové další zákony související s poskytováním kompenzačním bonusem.

V této diplomové práci je tak mapováno detailně období JARO 2020, tj. od 12. března 2020 do 8. června 2020 a celkově období PODZIM 2020, tj. od 5. října 2020 do 15. února 2021, a JARO 2021, tj. od 1. února 2021 do 31. května 2021.

Podmínky a pravidla pro čerpání kompenzačního bonusu se však zpřísňovala, a to především v porovnání s podmínkami, za kterých byl kompenzační bonus poskytován za První a Druhé bonusové období, tj. od 12. března 2020 do 8. června 2020 dle zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními. Nejširší okruh žadatelů, především z řad OSVČ, byl zahrnut, v návaznosti na zákonem upravené podmínky, právě v době platnosti zákona č.159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu. Za První a Druhé bonusové období, tj. od 12. března 2020 do 8. června 2020, tak bylo podáno vzhledem k následujícím bonusovým obdobím nejvíce žádostí o kompenzační bonus a tomu odpovídá i výše vyplacených kompenzačních bonusu za tato období, což zachycují příslušné tabulky a grafy v kapitolách výše.

Dle zákona č. 461/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti a zákona č. 95/2021 Sb., o kompenzačním bonusu

pro rok 2021, již nebylo neumožněno v takové míře kompenzační bonus kombinovat s dalšími vládními podporami, které byly poskytovány dalšími ministerstvy. Jednalo se například o program COVID – kultura, COVID – Sport, COVID – Cestovní ruch.

Jak vyplývá z výše uvedeného, nelze za platnosti jiných zákonů, zcela odlišných podmínek a pravidel pro vyplacení kompenzačního bonusu v jednotlivých bonusových obdobích – JARO 2020, PODZIM 2020 a JARO 2021 objektivně porovnat výši poskytnutých, vyplacených kompenzačních bonusů a množství přijatých žádostí o kompenzační bonus.

Finanční správou byla dne 3. 8. 2021 vydána Tisková zpráva, ve které je zachycena bilance množství podaných žádostí o kompenzační bonus a objem vyplacených kompenzační bonus za bonusová období – JARO 2020, PODZIM 2020 a JARO 2021: *„Včerejším dnem skončil termín pro podávání žádostí o kompenzační bonus. Od jeho spuštění v roce 2020 vyřídila Finanční správa více než jeden milion žádostí za jarní a 834 tisíc žádostí za podzimní bonusové období a v roce 2021 pak téměř 577 tisíc žádostí o nový kompenzační bonus. Program byl určen živnostníkům, společníkům malých s. r. o. a „dohodářům“, kterým Finanční správa vyplatila bonusy ve výši necelých 44 miliard korun. Kompenzační bonus se tak stal jednou z nejefektivnějších státních podpor a pomohl drobným podnikatelům překonat náročné období.“*[52]

[52] Finanční správa. Tiskové zprávy GFŘ. *Kompenzační bonus končí. Bilance Finanční správy: 2,4 milionu žádostí za téměř 44 miliard korun.* [online]. [cit. 2022-02-27]. Dostupný z: https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/media-a-verejnost/tiskove-zpravy-gfr/tiskove-zpravy-2021/kompenzacni-bonus-konci-bilance.

Obrázek 2 Kompenzační bonusy 2020 – JARO 2020, PODZIM 2020

Zdroj: https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/media-a-verejnost/tiskove-zpravy-gfr/tiskove-zpravy-2021/kompenzacni-bonus-konci-bilance

Obrázek 3 Nový kompenzační bonus – JARO 2021

Zdroj: https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/media-a-verejnost/tiskove-zpravy-gfr/tiskove-zpravy-2021/kompenzacni-bonus-konci-bilance

Výsledky provedených analýz dat poskytnutých Finančním úřadem pro Královéhradecký kraj, které zachycují dílčí vývoj, korespondují s daty zveřejněnými Finanční správou, jež zachycují celkový vývoj množství podaných žádostí o kompenzační bonus a objemu vyplacených kompenzačních bonusů v rámci bonusových období JARO 2020, PODZIM 2020 a JARO 2021.

Získaná data demonstrují, že pomoc státu ve formě poskytnutých kompenzačních bonusů nebyla pro státní rozpočet zanedbatelná. Za sledovaná období tato výše dosáhla téměř 44 mld. Kč.

5.1 Navrhované změny

Následné navrhované změny by mohly vést ke zlepšení situace v případě, že by v budoucnu bylo nutné opět přistoupit k institutu, jehož cílem by byla efektivní pomoc „podnikatelům“. Je však nutné při zavádění takovéto pomoci myslet rovněž na zkvalitnění kontrolních mechanismů, a především propojení státních institucí, aby ze strany příjemců státní pomoci nedocházelo k jejímu zneužívání. Dalším důležitým faktorem, je rovněž skutečnost, aby si osoba žádající o „pomoc“ plnila své daňové i nedaňové povinnosti vůči státu.

Navrhovaná změna se týká splnění minimální výše obratu, respektive příjmů i u osob samostatně výdělečně činných (fyzických osob) tak, jak tomu bylo v případě žadatele společníka s.r.o., kdy byl stanoven obrat ve výši 180 000,00 Kč za rok. U nově registrovaných daňových subjektů by výše kompenzace na den vycházela z aktuální výše minimální nebo průměrné měsíční mzdy. Za situace, kdy žadatel vykazuje v rozhodném období nižší příjmy, nárok na případnou kompenzaci by v tomto okamžiku dosahoval odpovídající „nižší“ výše.

Další navrhovaná změna se týká podmínky, kterou by musel žadatel bezpodmínečně splňovat, a to, že osoba žádající o kompenzaci nevykazuje nedoplatky na dani, sociálním a zdravotním pojištění. V případě, že by bylo zjištěno, že si tato osoba neplní své povinnosti vůči státu, nárok na kompenzaci by ji nevznikl.

Z uvedeného důvodu je vhodné, aby došlo k propojení, popřípadě umožnění přístupu do databází dotčených úřadů – např. finančního úřadu, správy sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny, úřadů práce, živnostenského úřadu, za účelem ověření skutečností rozhodných pro stanovení nároku na poskytovanou kompenzaci.

Navrhovaná změna má návaznost i na ustanovení živnostenského zákona, dle kterého je umožněno živnostenskému úřadu zrušit podnikateli, jež si neplní své povinnosti, za určitých podmínek živnostenské oprávnění:

„Pokud správa sociálního zabezpečení podá živnostenskému úřadu příslušnému podle sídla podnikatele návrh na zrušení živnostenského oprávnění z důvodu, že tento podnikatel neplní finanční závazky vůči státu, je na uvážení živnostenského úřadu, zda přistoupí ke zrušení živnostenského podnikání, či nikoliv. Správa sociálního zabezpečení nevystupuje jako účastník případného správního řízení o zrušení živnostenského oprávnění. Finanční závazky vůči státu se rozumějí platby určené k financování sociálního zabezpečení, které zahrnují pojistné na důchodové a nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Tyto platby jsou zásadní součástí sociálního systému v České republice.“[53]

Za situaci, kdy je evidentní, že si podnikající osoba neplní své povinnosti a velice často s příslušnými orgány státní správy záměrně nespolupracuje, by ze strany státu mělo dojít k nastavení takových podmínek, které by se daly označit a vnímat za spravedlivé vůči osobám, jež si své zákonné povinnosti plní.

5.2 Rizika a výhody navržených změn

Návrhy opatření byly ovlivněny především úmyslem nastavit podmínky pro nárok na kompenzační bonus, které by vycházely z příjmů, které osoba samostatně výdělečně činná – osoba, která žádá o kompenzaci, deklaruje ve svých podávaných daňových přiznáních – u osob samostatně výdělečně činných, aby nedocházelo k situacím, kdy výše stanoveného kompenzačního bonusu přesahuje deklarovaný příjem na den.

Rovněž je žádoucí, aby si žadatel plnil své daňové i nedaňové povinnosti, a to nejen vůči správci daně – finančnímu úřadu, ale i České správě sociálního zabezpečení, za situace, kdy podmínka nároku na kompenzaci úzce souvisí s účastí na důchodovém pojištění. Tento postup by mohlo mít dopad i na lepší daňovou disciplínu daňových subjektů do budoucna, neboť pro stát je důležitým kritériem zajistit příjmy do státního rozpočtu, aby následně v případě takovýchto nenadálých událostí, jako se tomu aktuálně stalo v případě epidemie COVIDU, měl k dispozici „dostatek“ finančních prostředků,

[53] KUNŠTÁTOVÁ, T., SOLOMONOVÁ. K, DICKELT, F., BALADA, L., *Živnostenský zákon. Komentář*, 2019. ISBN 978-80-7400-731-6.

které by k těmto účelům (pomoc nejen podnikatelům), mohl použít a jejich poskytnutí by bylo v konečném důsledku efektivní i pro stát.

Jako negativní dopad navrhovaných podmínek se jeví obava, že by tento postup mohl být vnímán jako nevstřícný krok vůči podnikatelským subjektům, za situace, kdy očekávají pomoc od státu. Ovšem je třeba připomenout, že zúčastněné osoby, jež nárokují kompenzaci, mají nejenom svá práva, ale i povinnosti vůči státu.

6 Závěr

Diplomová práce se zabývala nově zavedeným institutem tzv. kompenzačním bonusem, k jehož vzniku došlo v souvislosti s přijatými krizovými opatřeními souvisejícími s výskytem koronaviru označovaného jako SARS CoV-19, v rámci vyhlášení nouzové stavu orgány veřejné moci. Jednalo se o téma zachycující vývoj v oblasti, která byla zcela nová a tímto má explorativní charakter. Po shromáždění potřebných dat a informací byla metodou syntézy postupně vyhodnocována získaná data, jež se týkala především množství podaných žádostí o kompenzační bonus, objemu vyplaceného kompenzačního bonusu a registrovaných daňových subjektů. Získaná data vztahující se k bonusovým obdobím JARO 2020, PODZIM 2020 a JARO 2021 byla následně podrobena detailnějšímu rozboru. Provedena byla analýza příslušné právní normy a navazujících procesů souvisejících se zpracováním žádostí o kompenzační bonus. Cílem práce bylo vyhodnotit kompenzační bonus, zachytit jeho vývoj v časovém rámci jeho platnosti a charakterizovat postup správce kompenzačního bonusu při zpracování předmětných žádostí, analyzovat množství podaných žádostí, objem vyplacených i nevyplacených kompenzačních bonusů, zahájená daňová řízení a postupy a podmínky splnění nároku na kompenzační bonus Územním pracovištěm v Náchodě a komparovat zjištěná data v rámci jednotlivých územních pracovišť Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj. Na základě zjištěných skutečností vyhodnotit nedostatky a navrhnout opatření ke zlepšení procesů vyplácení kompenzací.

Teoretická část se zaměřovala na příslušnou právní úpravu a zachycení jejího vývoje v „omezeném“ časovém rámci doby platnosti, právní ukotvení kompenzačního bonusu a upřesnění správy kompenzačního bonusu podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád. Vymezena byla činnost správce kompenzačního bonusu, respektive správce daně, charakteristika kompenzačního bonusu a popsány jednotlivé typy žádostí o kompenzační bonus. Podrobně byly charakterizovány aktuálně vznikající listinné podklady, jež se k dané problematice vztahovaly a konkrétně upřesňovaly, jaké podmínky je nutné pro nárok na kompenzační bonus splnit. Zároveň byly vysvětleny postupy správce daně při nesplnění podmínek nároku na kompenzační bonus, v případě neoprávněně vyplaceného kompenzačního bonusu a při zjištěném podvodném jednání žadatelů.

Praktická část charakterizovala proces zpracování žádostí o kompenzační bonus správcem daně a v automatizovaném daňovém informačním systému. Provedeny byly podrobné analýzy kvantity podaných žádostí o kompenzační bonus, objemu vyměřených a

doměřených kompenzačních bonusů v návaznosti na registrované daňové subjekty v rámci Územního pracoviště v Náchodě v komparaci s jednotlivými územními pracovišti Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj za bonusová období JARO 2020, PODZIM 2020 a JARO 2021. Následně bylo provedeno porovnání zpracovaných dat s bilancí Finanční správy. Realizován byl rovněž rozbor provedených postupů k odstranění pochybností, množství zpětvzetí žádostí a rozhodnutí o zastavení řízení ve věci žádostí o kompenzační bonus. Provedením korelační analýzy byla zjištěna míra závislost mezi vybranými sledovanými proměnnými a uveden vypočtený korelační koeficient. Zkoumána byla korelace mezi registrovanými daňovými subjekty na jednotlivých územních pracovištích a počtem podaných žádostí o kompenzační bonus, objemem vyplaceného kompenzačního bonusu a počtem podaných žádostí o kompenzační bonus na jednotlivých územních pracovištích, množstvím podaných žádostí o kompenzační bonus a provedenými postupy k odstranění pochybností na jednotlivých územních pracovištích.

Navrhované změny se týkaly především zpřísnění podmínek vzniku nároku na kompenzační bonus. Zohlednění přímé úměrnosti výše poskytované kompenzace s výší vykazovaných příjmů u osob samostatně výdělečně činných (fyzických osob) a výší obratu u společníků malých s.r.o. v podávaných daňových tvrzeních. Včetně dodržení podmínky navazující na platební kázeň subjektu kompenzace spočívající v plnění povinností vůči státu – neexistence daňových nedoplatků u finančního úřadu a nedoplatků na sociálním a zdravotním pojištění.

Zapracování navrhovaných změn do příslušné legislativy v případě poskytování finanční kompenzace ze strany státu, by mělo vést ke zlepšení disciplíny v placení daní a úhrad na sociálním a zdravotním pojištění podnikajícími osobami.

V Diplomové práci bylo vytyčených cílů dosaženo zachycením vývoje nového institutu kompenzačního bonusu v příslušném časovém rámci jeho platnosti ve sledovaných obdobích. Realizací podrobných analýz získaných údajů vztahujících se k množství podaných žádostí o kompenzační bonus, objemu vyplacených a doměřených kompenzačních bonusů, provedených postupů k odstranění pochybností, bylo graficky zobrazeno umístění Územního pracoviště v Náchodě mezi jednotlivými územními pracovišti Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj. Následnou komparací dat primárně sledovaného bonusového období JARO 2020 vztahujících se k Územnímu pracovišti v Náchodě a jeho umístění mezi jednotlivými územními pracovišti i v následujících bonusových obdobích PODZIM 2020 a

JARO 2021, co do množství podaných žádostí o kompenzační bonus, tak i objemu vyplacených kompenzačních bonusů, bylo demonstrováno, jak se vyvíjela finanční pomoc státu podnikatelům v nastalé situaci související s výskytem koronaviru SARS CoV-2.

7 Seznam použitých zdrojů

KUNŠTÁTOVÁ, T., SOLOMONOVÁ. K, DICKELT, F., BALADA, L. *Živnostenský zákon. Komentář.*Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2019. 432 s. ISBN 978-80-7400-731-6.

LICHNOVSKÝ, O., ONDRÝSEK, R., NOVÁKOVÁ, P., KOSTOLANSKÁ, E., ROZEHNAL, T. *Daňový řád: komentář.* 4. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2021. 1062 s. ISBN 978-80-7400-838-2.

HENCLOVÁ, I. *Postup k odstranění pochybností z pohledu správce daně,* 2020.

HENCLOVÁ, I. *Proces zpracování Žádostí o kompenzační bonus pro OSVČ*, 2020.

Právní předpisy

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. § 134. In: *Sbírka zákonů České republiky.* 22. 7. 2009. Částka 87. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů České republiky. 11. 5. 1999. Částka 39. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky.* 23. 12. 2011. Částka 157. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 159/2020 Sb. o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky.* 9. 4. 2020. Částka 59. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 234/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 5. 5. 2020. Částka 85. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 262/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 27. 5. 2020. Částka 97. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 299/2020 Sb., kterým se mění některé daňové zákony v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 a zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 16. 6. 2020. Částka 115. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 19. 4. 1995. Částka 20. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 331/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2. In: *Sbírka zákonů České republiky.* 22. 7. 2020. Částka 134. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 461/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 10. 11. 2020. Částka 189. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 95/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2021, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 25. 2. 2021. Částka 38. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 26. 5. 1995. Částka 31. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky.* 14. 3. 2006. Částka 37. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů In: *Sbírka zákonů České republiky*. 25. 1. 1995. Částka 34. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 30. 6. 1995. Částka 41. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 586/1992 Sb., České národní rady o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 20. 11. 1992. Částka 117. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. *In: Sbírka zákonů České republiky.* 2. 10. 1991. Částka 87. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 12. 12. 1991. Částka 107. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 14. 3. 2006. Částka 64. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 13. 5. 2004. Částka 143. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 17. 3. 1998. Částka 31. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. § 2992. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 3. 2. 2012. Částka 33. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. §§106a, 106aa, 106ab. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1. 4. 2004. Částka 78. ISSN 1211-1244.

Vyhláška č. 48/2012 Sb., o územních pracovištích finančních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech. In: *Sbírka zákonů České republiky.* 2. 2. 2012. Částka 18. ISSN 1211-1244.

Elektronické zdroje

Finanční správa. *Intranet.* Veřejně nedostupné: https://intranet.fs.mfcr.cz

ASPI. Wolters Kluwer. *Důvodová zpráva k zákonu č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2* [online]. [cit. 2021-08-03].

Dostupný z: https://www.aspi.cz/products/lawText/7/277383/0/2/duvodova-zprava-c-lit277383cz-duvodova-zprava-k-zakonu-c-159-2020-sb-o-kompenzacnim-bonusu-v-souvislosti-s-krizovymi-opatrenimi-v-souvislosti-s-vyskytem-koronaviru-sars-cov-2.

Hospodářská komora České republiky. *Pro OSVČ: Návrh kompenzačního bonusu kvůli koronaviru* [online]. [cit. 2021-08-03]. Dostupný z: https://komora.cz/news/pro-osvc-navrh-kompenzacniho-bonusu-kvuli-koronaviru/.

Finanční správa. *Nejčastější dotazy a odpovědi ohledně kompenzačního bonusu pro OSVČ* [online]. [cit. 2021-09-15]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/media-a-verejnost/nouzovy-stav/kompenzace-osvc/dotazy_odpovedi/dotazy_a_odpovedi_ke_kompenzacnimu_bonusu-10613.

Ministerstvo financí ČR. *Kompenzační bonus pro OSVČ (jaro 2020) – nejčastější otázky a odpovědi.* [online]. [cit. 2021-09-15]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/komunikace-s-verejnosti/casto-kladene-otazky/kompenzacni-bonus-pro-osvc-ve-vysi-25-ti-38072

Finanční správa. *Upozornění Finanční správy na nedostatky v žádostech o kompenzační bonus* [online]. [cit. 2021-09-15]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/media-a-verejnost/tiskove-zpravy-gfr/tiskove-zpravy-2020/fs_upozornuje_na_nedostatky_v_zadostech_o_vyplaceni_kompenzacnich_bonusu_v_pripade_soubehu_u_podnikani_a_zamestnani-10660.

Finanční správa. *Informace na webu Finanční správy* [online]. [cit. 2021-10-15]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/media-a-verejnost/nouzovy-stav/kompenzace-osvc.

Český Statistický úřad. *Statistická ročenka Královéhradeckého kraje – 2021.* [online]. [cit. 2021-12-27]. Dostupný z: https://www.czso.cz/csu/czso/10-organizacni-statistika-dl8ryjzm4w.

Finanční správa. *Pokyn č. GFŘ-D-41, č. j. 85082/19/7700-10124-011654 ze dne 15.11.2019.* [online]. [cit. 2021-08-02]. Dostupný z: https://www.financnisprava.cz/cs/dane/legislativa-a-metodika/pokyny-d/cleneni-podle-dani/danovy-proces/2019.

Finanční správa. *Daňové tiskopisy.* [online]. [cit. 2021-08-02]. Dostupný z: https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danove-tiskopisy.

Finanční správa. Tiskové zprávy GFŘ. *Kompenzační bonus končí. Bilance Finanční správy: 2,4 milionu žádostí za téměř 44 miliard korun.* [online]. [cit. 2022-02-27]. Dostupný z: https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/media-a-verejnost/tiskove-zpravy-gfr/tiskove-zpravy-2021/kompenzacni-bonus-konci-bilance.

Ostatní zdroje

Finanční úřad pro Královéhradecký kraj. Č. j. 1803020/21/2700-00020-603404 ze dne 8. 11. 2021. Spisová značka: 9/2021-INF-2700. *Poskytnutí informací podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.*

Žádost o poskytnutí informací ze dne 11. 10. 2021, podaná dne 11. 10. 2021 na Finanční úřad pro Královéhradecký kraj, Horova 17, 500 02 Hradec Králové.

Metodické pokyny, sdělení, informace, zápisy z videokonferencí vydávané Generálním finančním ředitelstvím. Sekcí metodiky a výkonu daní, Sekcí právní, Sekcí řízení rizik při správě daní. Praha. – veřejně nedostupné.

Generální finanční ředitelství. Praha. Interní pomůcka: *Základní informace k možnosti získání kompenzačního bonusu.* Datum interního zveřejnění: 10. 4. 2020.

Generální finanční ředitelství. Praha. *Informace ke kompenzačnímu bonusu pro osoby vykonávající práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr.* Datum interního zveřejnění: 23. 7. 2020.

Generální finanční ředitelství. Sekce metodiky a výkonu daní. Praha. Interní sdělení: *Postup správce daně v případě poukázání vratitelného přeplatku na nesprávný účet daňového subjektu nebo nesouvisející účet jiného subjektu.* Datum interního zveřejnění: 3. 12. 2015.

Generální finanční ředitelství. Sekce právní. Praha. *Metodický pokyn ke správě kompenzačního bonusu.* Datum interního zveřejnění: 20. 4. 2020. Následně s platností od 29. 5. 2020 promítnuty změny v důsledku přijaté novely.

Generální finanční ředitelství. Sekce právní. Praha. *Metodický pokyn ke správě kompenzačního bonusu.* Datum interního zveřejnění 29. 5. 2020.

Generální finanční ředitelství. Sekce metodiky a výkonu daní. Praha. *Metodický pokyn k prověřování náležitostí žádosti o kompenzační bonus společníkům malých s.r.o.* Datum interního zveřejnění: 29. 5. 2020.

Generální finanční ředitelství. Sekce řízení rizik při správě daní. Praha. *Informace ke správě kompenzačního bonusu v případě zjištění výplaty na podvodný (rizikový) účet.* Datum interního zveřejnění: 4. 5. 2020.

Generální finanční ředitelství. Praha. Zápis z jednání – *Kompenzační bonus.* Videokonference. Datum konání: 4. 5. 2020.

Generální finanční ředitelství. Praha. Zápis z jednání – *Kompenzační bonus IV – DPP a DPČ.* Videokonference. Datum konání: 24. 7. 2020.

8 Přílohy

Příloha 1 Žádost o poskytnutí kompenzačního bonusu – žádost OSVČ 101
Příloha 2 Žádost o poskytnutí kompenzačního bonusu – žádost OSVČ (rozšířeno o pedagogického pracovníka) 102
Příloha 3 Žádost o pomoc společníkům malých s. r. o. – žádost s.r.o. 103
Příloha 4 Žádost o pomoc osobám vykonávajícím práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr – žádost DPP a DPČ 104

Příloha 1 Žádost o poskytnutí kompenzačního bonusu – žádost OSVČ

Žádost o poskytnutí kompenzačního bonusu

podle zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 (dále jen „zákon o kompenzačním bonusu").

Finančnímu úřadu

Územní pracoviště (v/ve/pro)

A. ÚDAJE O DAŇOVÉM SUBJEKTU

Jméno a příjmení:

Datum narození: DIČ/RČ:

Kontaktní údaje (telefon/email):

Adresa místa pobytu:

Bankovní spojení (číslo účtu vedeného v české měně, na nějž má být kompenzační bonus vyplacen)

Účet vedený u

č. účtu: kód banky:

Žádám o poskytnutí kompenzačního bonusu ve výši dle § 4 zákona o kompenzačním bonusu.

B. POŽADOVANÁ ČÁSTKA

(vyberte jednu z možností, požadovanou variantu označte křížkem)

☐ Plná částka: 25 000 Kč (tj. částka za celé období 50 dnů, od 12. 3. do 30. 4. 2020)

☐ Částka za část období, a to od do počet dní: celkem částka: Kč

C. ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Dle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o kompenzačním bonusu **prohlašuji**, že splňuji veškeré podmínky zákona o kompenzačním bonusu pro vznik nároku na kompenzační bonus.

V dne

Podpis

Zdroj: https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danove-tiskopisy

Příloha 2 Žádost o poskytnutí kompenzačního bonusu – žádost OSVČ (rozšířeno o pedagogického pracovníka)

Žádost o poskytnutí kompenzačního bonusu

podle zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o kompenzačním bonusu").

Finančnímu úřadu

Územní pracoviště (v/ve/pro)

A. ÚDAJE O DAŇOVÉM SUBJEKTU

Jméno a příjmení:

Datum narození: DIČ/RČ:

Kontaktní údaje (telefon/e-mail):

Adresa místa pobytu:

☐ **Pedagogický pracovník** - jako zaměstnanec vykonávám výhradně pedagogickou činnost.

Bankovní spojení (číslo účtu vedeného v české měně, na nějž má být kompenzační bonus vyplacen)

Účet vedený u

č. účtu: kód banky:

Žádám o poskytnutí kompenzačního bonusu ve výši dle § 4 zákona o kompenzačním bonusu.

B. POŽADOVANÁ ČÁSTKA

(požadovanou variantu označte křížkem)

☐ Plná částka za První bonusové období: 25 000 Kč (tj. částka za celé období 50 dnů, od 12. 3. do 30. 4. 2020)

☐ Částka za část Prvního bonusového období, a to od do počet dní: celkem částka: Kč

☐ Plná částka za Druhé bonusové období: 19 500 Kč (tj. částka za celé období 39 dnů, od 1. 5. do 8. 6. 2020)

☐ Částka za část Druhého bonusového období, a to od do počet dní: celkem částka: Kč

C. ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Dle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o kompenzačním bonusu **prohlašuji**, že splňuji veškeré podmínky zákona o kompenzačním bonusu pro vznik nároku na kompenzační bonus.

V dne

.....

Podpis

Zdroj: https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danove-tiskopisy

Příloha 3 Žádost o pomoc společníkům malých s. r. o. – žádost s.r.o.

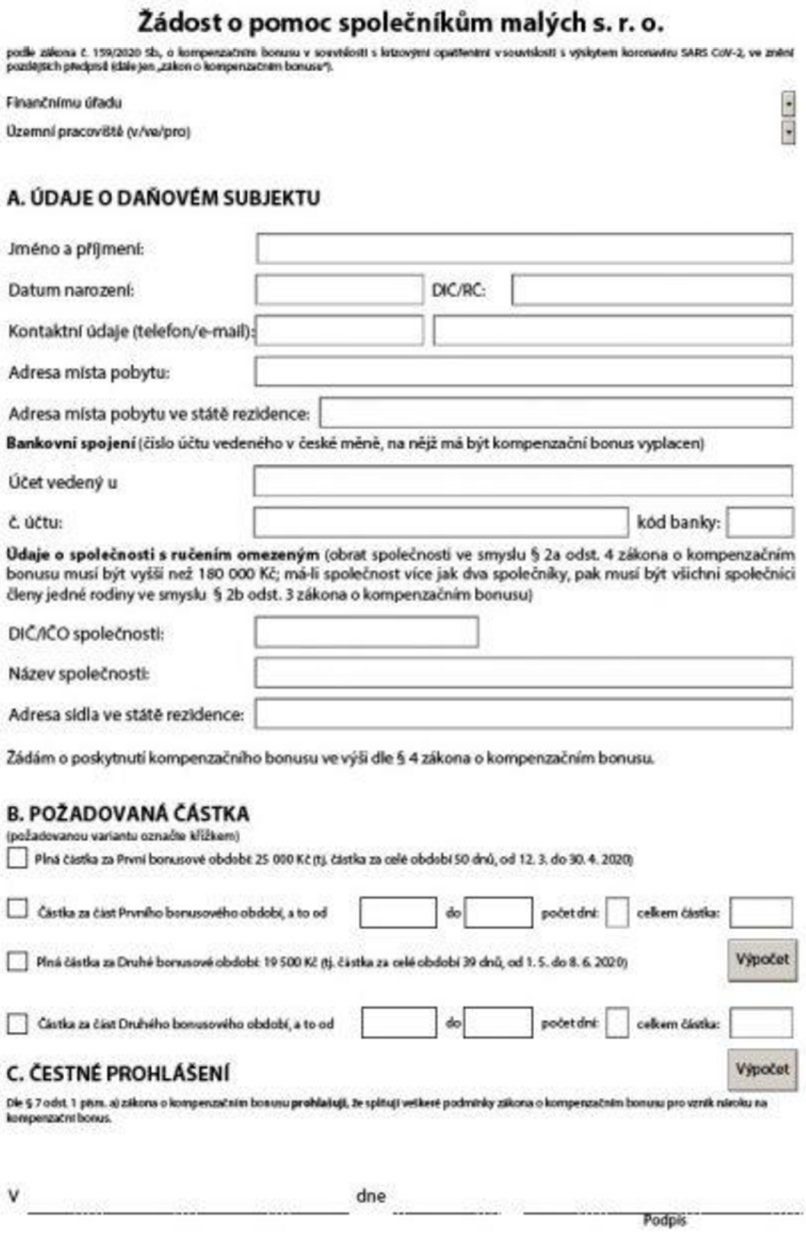

Žádost o pomoc společníkům malých s. r. o.

podle zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovým opatřením v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o kompenzačním bonusu").

Finančnímu úřadu

Územní pracoviště (v/ve/pro)

A. ÚDAJE O DAŇOVÉM SUBJEKTU

Jméno a příjmení:

Datum narození: DIČ/RČ:

Kontaktní údaje (telefon/e-mail):

Adresa místa pobytu:

Adresa místa pobytu ve státě rezidence:

Bankovní spojení (číslo účtu vedeného v české měně, na nějž má být kompenzační bonus vyplacen)

Účet vedený u

Č. účtu: kód banky:

Údaje o společnosti s ručením omezeným (obrat společnosti ve smyslu § 2a odst. 4 zákona o kompenzačním bonusu musí být vyšší než 180 000 Kč; má-li společnost více jak dva společníky, pak musí být všichni společníci členy jedné rodiny ve smyslu § 2b odst. 3 zákona o kompenzačním bonusu)

DIČ/IČO společnosti:

Název společnosti:

Adresa sídla ve státě rezidence:

Žádám o poskytnutí kompenzačního bonusu ve výši dle § 4 zákona o kompenzačním bonusu.

B. POŽADOVANÁ ČÁSTKA

(požadovanou variantu označte křížkem)

☐ Plná částka za První bonusové období 25 000 Kč (tj. částka za celé období (50 dnů), od 12. 3. do 30. 4. 2020)

☐ Částka za část Prvního bonusového období, a to od do počet dní: celkem částka:

☐ Plná částka za Druhé bonusové období 19 500 Kč (tj. částka za celé období 39 dnů, od 1. 5. do 8. 6. 2020)

Výpočet

☐ Částka za část Druhého bonusového období, a to od do počet dní: celkem částka:

C. ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Výpočet

Dle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o kompenzačním bonusu **prohlašuji**, že splňuji veškeré podmínky zákona o kompenzačním bonusu pro vznik nároku na kompenzační bonus.

V dne

Podpis

Zdroj: https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danove-tiskopisy

Příloha 4 Žádost o pomoc osobám vykonávajícím práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr – žádost DPP a DPČ

Žádost o pomoc osobám vykonávajícím práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr

podle zákona č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o kompenzačním bonusu").

Finančnímu úřadu

Územní pracoviště (v/ve/pro)

A. ÚDAJE O DAŇOVÉM SUBJEKTU

Jméno a příjmení:			
Datum narození:		DIČ/RČ:	
Kontaktní údaje (telefon/e-mail):			
Adresa místa pobytu:			

Bankovní spojení (číslo účtu vedeného v české měně, na nějž má být kompenzační bonus vyplacen)

Účet vedený u			
č. účtu:		kód banky:	

Údaje o zaměstnavateli, na jehož straně nastaly důvody vedoucí k tomu, že práce na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr nemohla být žadatelem o kompenzační bonus vykonávána v obvyklém rozsahu v důsledku ohrožení zdraví nebo krizových opatření souvisejících s výskytem koronaviru SARS CoV-2 (nebudou-li údaje o zaměstnavateli vyplněny, má se za to, že o kompenzační bonus je žádáno z důvodu na straně žadatele o kompenzační bonus)

DIČ/IČO zaměstnavatele:	
Název zaměstnavatele:	
Adresa sídla zaměstnavatele:	

Žádám o poskytnutí kompenzačního bonusu ve výši dle § 4 odst. 2 zákona o kompenzačním bonusu.

Přílohami žádosti jsou:
1) kopie dohody/dohod o práci konané mimo pracovní poměr, v důsledku které/kterých vznikla v rámci období od 1. 10. 2019 do 31. 3. 2020 po dobu alespoň 4 kalendářních měsíců účast žadatele o kompenzační bonus na nemocenském pojištění jako zaměstnance,
2) kopie mzdového listu/mzdových listů zahrnujícího/zahrnujících kalendářní měsíce (v rámci období od 1. 10. 2019 do 31. 3. 2020), kdy byl žadatel o kompenzační bonus účasten nemocenského pojištění jako zaměstnanec na základě dohody/dohod o práci konané mimo pracovní poměr, nebo potvrzení od zaměstnavatele prokazující účast žadatele o kompenzační bonus na nemocenském pojištění jako zaměstnance alespoň 4 kalendářní měsíce v rámci období od 1. 10. 2019 do 31. 3. 2020 z titulu výkonu práce na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr.

K rychlejšímu procesnímu vyřízení žádosti může přispět přiložení kopie dohody o práci konané mimo pracovní poměr platné ke dni 11. 3. 2020 - přikládá se, pokud se jedná o dohodu odlišnou od dohody podle bodu 1), a to pouze v případě, že k omezení výkonu práce na základě dohody došlo z důvodů na straně zaměstnavatele, pro účely doložení splnění podmínky dle § 3a odst. 5 písm. b) zákona o kompenzačním bonusu.

B. POŽADOVANÁ ČÁSTKA

(požadovanou variantu označte křížkem)

☐ Plná částka za První bonusové období: 17 500 Kč (tj. částka za celé období 50 dnů, od 12. 3. do 30. 4. 2020)

☐ Částka za část Prvního bonusového období, a to od ____ do ____ počet dní: ☐ celkem částka: ____

☐ Plná částka za Druhé bonusové období: 13 650 Kč (tj. částka za celé období 39 dnů, od 1. 5. do 8. 6. 2020)

☐ Částka za část Druhého bonusového období, a to od ____ do ____ počet dní: ☐ celkem částka: ____

C. ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Dle § 7 odst. 1 písm. a) zákona o kompenzačním bonusu **prohlašuji**, že splňuji veškeré podmínky zákona o kompenzačním bonusu pro vznik nároku na kompenzační bonus.

V ____ dne ____ ____

Podpis

Zdroj: https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danove-tiskopisy